Казан шәһәре Яңа Савин районының «Татар телендә тәрбия һәм белем бирүче 19нчы катнаш төрдәге балалар бакчасы” муниципаль автономияле мәктәпкәчә белем учреждениесе.

“Кабул ителде”
Педагогик киңәшмә утырышында
1 нче беркетмә
“25 нче август 2021 ел”

“Раслыйм”
бакча мөдире
М.А. Воскобойникова

(25.08.2021 ел, № 1 беркетмә, № 65-0 боерык)

11 нче уртанчылар (4-5 яшь, аллергиялы) төркеме
тәрбиячесе Сафина Резеда Илдус кызының
2021-2022 нче уку елына эш программасы

2021 ел.

Эчтәлек

1. МАКСАТЧАН БҮЛЕК
1.1. Аңлатма язуы
1.1.1 программаны тормышка ашыруның максатлары һәм бурычлары
1.1.2 программаны формалаштыруга карата принциплар һәм алымнар
1.1.3. 4-5 яшьлекләр балаларны үстерүнең яшь үзенчәлекләре
1.2. Программаны үзләштерүнең планлаштырылган нәтиҗәләре
1.2.1. Мәктәпкәчә белем бирүнең максатчан ориентирлары
1.3. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган программаның бер өлеше
1.3.1. Аңлатма язуы
1.3.2. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар формалаштыра торган программаның бер өлешен тормышка ашыру буенча максатлар һәм бурычлар
1.3.3. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган программаның бер өлешен формалаштыруга принциплар һәм карашлар
1.3.4. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар формалаштыра торган программаның бер өлешен үзләштерүнең планлаштырылган нәтиҗәләре
1.4. Программаны үзләштерү нәтиҗәләрен бәяләү системасы
1.5. 5-6 яшьлек яшьләрдәге балалар тарафыннан программаны үзләштерүнең арадаш нәтиҗәләре
2. ЭЧТӘЛЕКЛЕ БҮЛЕК
2.1. 5 яшьтән алып 6 яшькә кадәрге балаларны үстерү юнәлешләре нигезендә белем бирү эшчәнлеге
2.1.1. МӘГАРИФ ӨЛКӘСЕ " СОЦИАЛЬ-КОММУНИКАТИВ ҮСЕШ»
2.1.2. МӘГАРИФ ӨЛКӘСЕ «ПОЗНАВАТЕЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ»
2.1.3. МӘГАРИФ ӨЛКӘСЕ» СӨЙЛӘМ ҮСЕШЕ "
2.1.4. МӘГАРИФ ӨЛКӘСЕ " СӘНГАТЬ-ЭСТЕТИК ҮСЕШ»
2.1.5. МӘГАРИФ ӨЛКӘСЕ» ФИЗИК ҮСЕШ "
2.2. Программаны тормышка ашыруның вариатив формаларын, алымнарын, методларын һәм чараларын тасвирлау
2.3. Төрле төрдәге һәм мәдәни практикаларның белем бирү эшчәнлеге үзенчәлекләре
2.4. Балалар инициативасына ярдәм итү ысуллары һәм ысуллары
2.5. Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының коррупциягә каршы сәясәтен тормышка ашыру гамәлләре турында хисаплар

2.5.1. 4-5 яшьлек балаларны үстерү юнәлешләре нигезендә белем бирү эшчәнлеге, формалаштырыла торган программа өлешендә белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар
2.5.2 белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган программа өлешендә комплексլы-тематик планлаштыру
2.6. Педагогик коллективның тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре белән хезмәттәшлеге үзенчәлекләре
3. ОЕШТЫРУ БҮЛЕГЕ
3.1. Программаны тормышка ашыру шартлары
3.1.1 баланы үстерүне тәэмин итә торган психологик-педагогик шартлар
3.1.2. үсүче фән-пространство мохитен оештыру үзенчәлекләре
3.2. Программаның бер өлеше белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаша
3.3. Эш программасын тормышка ашыру структурасы
3.3.1. 5-6 яшьлекләр өчен балалар өчен режим моментларын оештыру үзенчәлекләре
3.3.2. Көн тәртибе:
3.4. Белем бирү эшчәнлеген планлаштыру
3.5. Традицион вакыйгалар, бәйрәмнәр, чаралар
3.6. уку һәм тәрбия чаралары һәм методик материаллар белән тәэмин итү
3.7. Әдәбият исемлеге
Кушымта 1. Комплекслы-тематик планлаштыру
Кушымта 2. Перспективалы планлаштыру эш

1. МАКСАТЧАН БҮЛЕК

1.1. Аңлатма язуы

Өлкән төркем балаларын үстерү буенча эш программасы (алга таба – Программа) белем бирү программасы нигезендә эшләнгән

Татарстан Республикасы дәүләт бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең башлангыч гомуми белем бирү оешмалары. «Туганнан алып мәктәпкәчә» программасына (Н.Е.Веракса, Т.С.Комарова, М.А.Васильева мөхәррияте астында,2016 ел) таянып төзелгән.

<u>Өстәмә программалар</u>

«Балалар бакчасы һәм гаилә өчен ана теле программасы» Ф.Ю. Юсупова, З.Ф. Камалова, Р.А.Борһанова, Мәгариф-1986;

- «Гаиләдә, балалар бакчасында әдәплелек тәрбияләү программасы»
К.В. Закирова, Р.А. Низамов, Мәгариф-2006,

-“Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы”, Р.К.Шаехова, 2012.

- Балаларны Татарстан халык культурасы белән «Татарча сөйләшәбез» (ЗариповаЗ.М., Кидрячева Р.Г. Шарипова Л.А. Исаева Р.С. «Хатер». 2011)

Эш программасы түбәндәге норматив документларга таянып төзелгән:

-“Закон об образовании вРоссийской Федерации” (Принят 29 декабря 2012года № 273-ФЗ); -“Санитарно-эпидемиологическими требованиями к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных организациях (Постановление от 15 мая 2013 года № 26 “Об утверждении СанПиН 2.4.1.3049-13);

-ПриказМинобразования Российской Федерации “Об утвержденииФедерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования” от 17.10.2013 № 1155;

-“Закон РТ № 44 от 28.07.2004г. “О государственных языках РТ и других языках в РТ”.

- СанПин 2.4.1.3049–13 нче 15.05.2013 ел (2015 елның 27 августына кертелгән үзгәрешләр белән) һәм 19 нчы балалар бакчасы эш программасы турында Нигезләмә.

Программа уңай социальләштерү өчен мөмкинлекләр ача торган мәктәпкәчә яшьтәге балаларны үстерү өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән баланы, аның күпкырлы шәхси үсеше, инициативаны һәм иҗади сәләтләрен үстерү, өлкәннәр белән хезмәттәшлек итү нигезендә мәктәпкәчә яшьтәге яшьтәшләре белән эшләү.

Программа белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеген һәм оештырылуын билгели, тулы бер бина төзүне тәэмин итә федераль дәүләт белем бирү стандартлары таләпләренә туры китереп, баланы һәрьяклап үстерүгә юнәлдерелгән педагогик процесс - физик, социаль-коммуникатив, танып – белү, сөйләм һәм сәнгать-эстетик.

Программа мәҗбүри өлешне һәм белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар формалаштыра торган өлешне үз эченә ала. Икесе дә өлеше булып тора Федераль дәүләт белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру күзлегеннән караганда, үзара тулыландыра торган һәм кирәкле булган мәсьәләләр мәктәпкәчә белем бирү стандартлары (алга таба-ФГОС кадәр).

Эш программасын гамәлгә ашыру срогы-1 ел.

1.1.1 Программаны тормышка ашыру максатлары һәм бурычлары

Программаның максаты-бала үсешенең һәм фән-пространство мохитен үстерүче социаль ситуацияләрен булдыру – ,
ул балаларның аралашу, уен, танып-белү эшчәнлеге һәм башка активлык формалары аша уңай социализацияне, мотивацияне һәм шәхси ярдәм күрсәтүне тәэмин итә.

Программаның максаты түбәндәге бурычларны хәл итү аша ирешелә:

- балаларның физик һәм психик сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, шул исәптән аларның эмоциональ иминлеген тәэмин итү;

- мәктәпкәчә балачак чорында һәр тәрбияләнүченең тулы канлы үсеше өчен тигез мөмкинлекләр тәэмин итү;
җенес, милләт, тел, социаль статус, психофизиологик һәм башка үзенчәлекләр ,шул исәптән мөмкинлекләре чикләнгән сәламәтлек);

- төп белем бирү программалары кысаларында тормышка ашырыла торган максатларның, бурычларның һәм белем бирүнең эчтәлегенең дәвамчанлыгын тәэмин итү
мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирү учреждениеләре;

- балаларның яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләренә туры китереп үсеше өчен уңай шартлар тудыру;

үз-үзең белән мөнәсәбәтләр субъекты буларак һәр баланың сәләтләрен һәм иҗади потенциалын үстерү, үстерү

балалар, өлкәннәр һәм дөнья белән;

- рухи-әхлакый һәм социаль-мәдәни нигезендә укыту һәм тәрбияне берләштерү

җәмгыятьтә кабул ителгән кыйммәтләр һәм кеше, гаилә, җәмгыять мәнфәгатьләрендә үз-үзеңне тоту нормалары;

шәхеснең гомуми культурасын формалаштыру, шул исәптән сәламәт яшәү рәвеше, аларның социаль кыйммәтләрен үстерү,

әхлакый, эстетик, интеллектуаль, физик сыйфатлар, инициативалык, мөстәкыйльлек һәм баланың җаваплылыгы, Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү.

- мәктәпкәчә белем бирү программасының һәм оештыру рәвешләренең вариативлыгын һәм төрлелеген тәэмин итү,

Программаны формалаштыру мөмкинлекләре, балаларның белем алу ихтыяҗларын, сәләтен һәм сәламәтлеген исәпкә алып.

- яшь, индивидуаль, психологик һәм физиологик ярдәмгә туры килә торган социомәдәни мохит формалаштыру

балалар үзенчәлекләре;

-гаиләгә психологик-педагогик ярдәм күрсәтү һәм ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) компетентлыгын арттыру;

балаларның сәламәтлеген саклау, саклау һәм ныгыту мәсьәләләре каралды.

- балаларның гомерен һәм сәламәтлеген саклауны тәэмин итә торган шартлар тудыру, авырулар һәм имгәнүләрне кисәтү, танып-белү җәйге чорда сәнгати-эстетик үсеш.

1.1.2 программаны тормышка ашыру принциплары һәм алымнары

1. Балачак төрлелегенә ярдәм итү. Программа төрлелеген, белем бирү ресурсы буларак карый һәм күздә тота

белем бирү процессын баету өчен төрлелекне куллану.

1.1.2 Программаны тормышка ашыру принциплары һәм алымнары

1. Балачак төрлелегенә ярдәм итү. Программа төрлелеген, белем бирү ресурсы буларак карый һәм күздә тота

белем бирү процессын баету өчен төрлелекне куллану. 2. Балачакның уникальлеген һәм үзкыйммәтен саклап калу. Принцип күз алдында тота тулы кыйммәтле яшәү бала барлык этапларында балачак

(кечкенәләр, кече һәм мәктәпкәчә Балачак), балалар үсешен баету (амплификацияләү).

3. Уңай социализация. Принцип балаларны социаль-мәдәни нормаларга, гаилә, җәмгыять традицияләренә җәлеп итүне күздә тота.

Дәүләт өлкәннәр һәм башка балалар белән хезмәттәшлек итү процессында катнаша.

4. Өлкәннәр (ата-аналар (законлы вәкилләр) һәм балаларның үзара хезмәттәшлегенең шәхси-үсүче һәм гуманистик характеры

үзара хезмәттәшлекнең һәр катнашучысының абруена, хөрмәтенә һәм һичшиксез кабул ителүенә база кыйммәтле ориентациясен күздә тота

баланың шәхесе, игелеклелек, балага, аның торышына, кәефенә, ихтыяҗларына, мәнфәгатьләренә игътибар.

5. Балалар һәм олылар арасында хезмәттәшлек итү, баланы белем бирү мөнәсәбәтләрендә тулы хокуклы катнашучы (субъект) дип тану.

Бу принцип белем бирү өлкәсендәге барлык субъектларның да актив катнашуын күздә тота – балалар һәм өлкәннәр-тормышка ашыруда

программалар.

6. Оешманың гаиләсе белән хезмәттәшлеге. Гаилә белән хезмәттәшлек итү, гаиләгә карата ачыклык, гаилә хөрмәте

кыйммәтләрен һәм гореф-гадәтләрен, аларның исәпкә алу Мәгариф эшендә мөһим принцип булып тора мәгариф программасы.

7. Социальләштерү, мәгариф, сәламәтлек саклау оешмалары һәм башка партнерлар белән үзара хезмәттәшлек

балаларны үстерүгә һәм белем бирүгә, шулай ук җирле берләшмә ресурсларын һәм өстәмә программалар вариант программаларын куллануга керткән өлеш

балалар үсешен баету өчен белем бирү.

8. Мәктәпкәчә белем бирүне индивидуальләштерү мәгариф эшчәнлеген ачучы мондый төзүне күздә тота.

һәр баланың шәхси үсеш теориясе барлыкка килү өчен мөмкинлекләр бар.

9. Яшь адекватность мәгариф. Принцип педагог тарафыннан мәктәпкәчә белем бирүнең эчтәлеген һәм методларын сайлап алуны күздә тота.

балаларның яшь үзенчәлекләре белән бәйле.

10. Тулы эчтәлеге һәм интеграция аерым мәгариф өлкәләре. Стандарт нигезендә Программа күздә тота

балаларны төрле яклап социаль-коммуникатив, танып-белү, сөйләм, сәнгать-эстетик һәм физик яктан үстерү ярдәмендә

балалар активлыгының төрле төрләре.

11. Белем бирү процессының комплекслы-тематик төзелеше принцибы.

Программаны тормышка ашыру белем бирү процессында катнашучыларның тыгыз хезмәттәшлеге аша тормышка ашырыла:

1. Шәхси-юнәлешле алым:

- шәхси-юнәлешле алым, ул бурычларны үстерү өчен белем бирү процессын оештыруны күздә тота.

шәхеснең иҗади потенциалы;

• балалар һәм өлкәннәр белән хезмәттәшлек итү һәм хезмәттәшлек итү, баланы белем бирү мөнәсәбәтләрендә тулы канлы катнашучы итеп тану;

• баланың үсеше, аның сәләтләре, мәнфәгатьләре һәм мөмкинлекләре нигезендә, һәркемне тәрбияләү һәм укыту өчен шартлар тудыру

тәрбияләнүчене аның үсешенең индивидуаль үзенчәлекләрен исәпкә алып.

2. Системалы-эшчән алым:

• системалы якын килү - мөстәкыйль компонентны үзара бәйләнгән компонентлар җыелмасы буларак карау, ягъни Тулаем алганда

мөнәсәбәтләр һәм алар арасында элемтәләр;

• эшчәнлек алымы-баланың хезмәт һәм аралашу субъекты позициясеннән эшчәнлеген оештыру (үзе активлыгы));

• баланың төрле эшчәнлек төрләрендә танып-белү кызыксынуларын һәм гамәлләрен формалаштыру, аның барышында алар яңа юл белән таныйлар

проблемалы мәсьәләләрне хәл итү;

• культурологик якын килү бала үзенә тарта торган белем бирү эшчәнлеге технологияләрен сайлап алуны күздә тота.

мәдәният мирасына, гаилә, җәмгыять, дәүләт традицияләренә, аның иҗатын активлаштыруга ярдәм итә.

Лексика байая бара: синонимнар һәм антонимнар актив кулланыла. Элемтәле сүз үсә: балалар сөйли, сөйли ала

рәсемдә, иң мөһиме генә түгел, ә детальләрен дә биреп.

Танып-белү үсеше

Танып-белү эшчәнлегендә төс, форма һәм зурлыгы, предметлар төзелеше камилләшүен дәвам итә; балаларның күзаллаулары системалаштырыла. Балалар дип атыйлар гына түгел, төп төстә һәм аларның оттенки, әмма промежуточные цветовые оттенки; турыпочмаклы, оваллар, өчпочмаклы формалар. 6 яшькә Балалар җиңел рәткә тезелә – яшь буенча яки киму буенча – унга кадәр

төрле предметлар зурлыгы буенча. Әмма мәктәпкәчә яшьтәге балалар объектларның пространство торышын анализлаганда кыенлыклар кичерә, әгәр дә очраша белән тәңгәл килмәү формалары һәм аларның пространство. Өлкән яшьтәге мәктәпкәчә яшьтәге балалар үсешен дәвам итә фикерләү. Балалар бу бурычны ачык планда гына хәл итеп калмыйча, объектны үзгәртеп корырга да сәләтле. Бирү гомумиләштерү камилләшү, бу сүзләр-логик фикерләү нигезе булып тора. 4-5 яшь-ул иҗади яшь. Балалар мөстәкыйль рәвештә ала сочинить оригиналь правдоподобные тарих. Ирексездән ирексезгә күчү күзәтелә игътибар.

Конструкцияләү әлеге эшчәнлек барган шартларны анализлый белү белән характерлана. Балалар кулланалар агач конструкторның төрле детальләрен атыйлар. Корылманың детальләрен, булган материалга карап, алмаштыра алалар.

Үрнәкне тикшерүнең гомумиләштерелгән ысулы белән үзләштерәләр. Конструктив эшчәнлек схема нигезендә, ният буенча башкарылырга мөмкин шартлар буенча да.

Социаль-шәхси үсеш

Балалар танып-белү активлыгын күрсәтәләр. Бала яшьтәшләре белән эчтәлекле элемтәләргә мохтаҗ. Аларның сөйләмнәре контактлар булалар да артык озак һәм актив. Балалар мөстәкыйль рәвештә бер-береңә ярдәм итү нигезендә зур булмаган төркемнәргә берләшәләр күңел. Бу яшьтә балалар ия дифференцированное тамаша турында совех гендерной принадлежностей буенча существенным билгеләре

(хатын - кыз һәм ир-ат сыйфатлары, хисләр чагылышы үзенчәлекләре).

Уен белән кызыксыну ачык күрсәтә.Уен эшчәнлегендә алтынчы яшьлек балалар инде ала бүленергә ата-аналар кадәр уен һәм төзиләр үз тәртибенә таянып. Уен үзара бәйләнеш эчтәлеге буенча да, интонацион алынган роль буенча да тиешле сүз белән үрелеп бара. Сүз, сопровождающая реаль мөнәсәбәтләр балалар белән аерылып тора рольле сөйләм. Рольләрне бүлгәндә конфликтлар килеп чыгарга мөмкин белән субординацией рольле үз-үзеңне тоту. «Үзәк " дигән мәгънәле уен киңлеген оештыру күзәтелә. "периферия". Уенда балалар еш кына бер-берсен контрольдә тотарга омтыла - теге яки бу персонажның үзен ничек тотарга тиешлеген күрсәтә.

Бала эмоциональ халәтләрне ачыктан-ачык чагыштырырга, эмоциональ халәтне күрергә омтыла. тавышның интонацияләнүе. Яшьтәшләренең гамәлләре белән кызыксына.

9

Хезмәт эшчәнлегендә элек үзләштерелгән балалар хезмәтенең төрләре сыйфатлы, тиз, аңлы рәвештә башкарыла. Актив үсә

хезмәт эшчәнлеген планлаштыру һәм үз-үзеңә бәяләү.

Сәнгать-эстетик үсеш

Рәсем ясау эшчәнлегендә 4-5 яшьлек бала түгәрәк, оваль, турыпочмаклы формадагы предметларны иркле рәвештә сурәтли ала,

состоящих бер өлештән торган төрле формаларын һәм соединения төрле линияләрен. Чәчәкләр турында күзаллаулар киңәя (төп төсләр һәм оттенки беләләр,

мөстәкыйль рәвештә әзерләргә мөмкин розовый Һәм Зәңгәр төс). Өлкән яшь - ул актив рәсем ясау яше.

Рәсемнәр эчтәлеге буенча төрле булырга мөмкин: бу балаларның тормыш хатирәләре, фильм һәм китапларга иллюстрацияләр,

воображаемые хәлләр. Гадәттә, рәсемнәр төрле объектларның схематик сурәтләреннән гыйбарәт, әмма аерылырга мөмкин

композицион чишелешнең оригинальлеге. Кешенең сурәте җентеклерәк һәм пропорциональ була бара. Рәсем буенча

сурәтләнгән кешенең җенесле булуы һәм эмоциональ халәте турында хөкем йөртергә була. Аерым балаларның рәсемнәре аерылып тора

оригинальлек, креативлык. Бу лепке балаларга түгел, кыенлык тудырырга, артык катлаулы формасы буенча сурәтләре. Балалар уңышлы

төрле пропорцияләрнең турыдан-турыпочмаклы һәм түгәрәк формадагы предметларны кисү белән эш итәләр.

Балалар ала конструкцияләргә бер кәгазь, складывая аны берничә тапкыр (2,4,6 сгиб); табигый материал.

Өлкән яшьтәге мәктәпкәчә яшьтәге балаларны музыкага эмоциональ реакция аерып тора. Интонация-моң юнәлеше барлыкка килә

музыкаль кабул итү. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар җырлый ала бернинди киеренкелек, салмак кына, отчетливо әйтеп сүзләрен; иркле башкара бию

хәрәкәтләр: тапкырга аяк кую белән ярымприседанияләр, сикерүдә аякларны чиратлап алга ыргыту һ. б. ларны импровизацияләргә мөмкин,

әлеге темага көйләр иҗат итәргә. Музыка жанрлары һәм төрләре турында беренчел тамашалар формалаша.

1.2. Программаны үзләштерүнең планлаштырылган нәтиҗәләре

Федераль дәүләт белем бирү стандартларына туры китереп, мәктәпкәчә балачак үзенчәлекләре һәм мәктәпкәчә белем бирүнең системалы үзенчәлекләре эшлиләр

мәктәпкәчә яшьтәге баладан билгеле бер белем бирү казанышларын таләп итү дөрес түгел. Шуңа күрә үзләштерү нәтиҗәләре

Программалар мәктәпкәчә белем бирүнең максатчан ориентирлары рәвешендә тәкъдим ителгән һәм ул яшь үзенчәлекләреннән гыйбарәт

мәктәпкәчә белем бирүне тәмамлау этабында баланың мөмкин булган казанышлары.

Мәктәпкәчә белем бирүнең максатчан ориентирларына түбәндәге социаль-норматив яшь характеристикалары керә:

мәктәпкәчә яшьтәге балаларның мөмкин булган казанышлары:

1.2.1. Максатчан ориентирлар

Бала төрле эшчәнлек төрләрендә мөстәкыйльлек күрсәтә, иҗади инициатива күрсәтергә омтыла. Алу

мөстәкыйль рәвештә максат куярга, аның ирешүенә юл уйлап табарга, ниятне тормышка ашырырга һәм алынган нәтиҗәне максат позициясеннән бәяләргә.

Өлкәннәрнең һәм башка балаларның мимикада, пантомимикада, гамәлләрдә, сүз интонациясендә чагылган эмоциональ торышын аңлый,

ярдәм итәргә әзер. Кешеләр, Музыка, Табигать, картиналар, скульптура кәефендә уртак сыйфатлар табарга сәләтле

сурәт. Кешеләрнең теге яки бу эмоциональ халәтенең сәбәпләре турында үз фикерен әйтә, кайбер образлы чараларны аңлый,

алар кәефне сынлы сәнгатьтә, музыкада, сәнгать әдәбиятында тапшыру өчен файдаланыла

Балалар мөстәкыйль рәвештә яки кечкенә генә тәрбияче ярдәме белән уртак эшчәнлек алып бару өчен берләшергә, гомумиләштерергә мөмкин

уйлау, рольләрне бүлү, гамәлләрне Килештерү, алынган нәтиҗәне һәм мөнәсәбәтләрнең характерын бәяләү.

Бала үз активлыгын җайга салырга, чиратны үтәргә, башка кешеләрнең хокукларын исәпкә алырга омтыла. Инициатива күрсәтә.

аралашу, яшьтәшләре белән тәэсирләре белән уртаклаша, сораулар бирә, башка балаларны аралашуга җәлеп итә

Уен темасын алдан билгели ала, уртак уен белән кызыксына. Уен эшчәнлегендә үз мәнфәгатьләрен килештерә

партнерларның мәнфәгатьләрен дә аңлата, ниятләрен аңлата, партнерга мөрәҗәгать итә белә.

Уен экспериментлары, үсеп килүче һәм танып-белү уеннары, әзер эчтәлекле уеннар белән кызыксына.

кагыйдәләр уен бурычы һәм кагыйдәләре белән төгәл яраштырып эш итәләр

Бай сүзлек запасы бар. Сүз чиста, грамматик яктан дөрес, мәгънәле.

Сүз запасы шактый арта, сөйләмнең грамматик төзелеше камилләшә, гади фикерләр барлыкка килә.

якын-тирә.

Бала файдалана гына түгел, гади, әмма катлаулы тәкъдимнәр

Физик күнегүләр белән кызыксына. Бала физик күнегүләрне дөрес башкара, үз-үзен контрольдә тота.

самооценка.

Мөмкин мөстәкыйль уйлап табарга һәм үтәргә авыр булмаган физик күнегүләр

Төп мәдәни-гигиеник процессларны (ризык культурасы, юу, киенү, киенү) мөстәкыйль башкара, кабул итүгә ия

чистки кием һәм аяк кииеме ярдәмендә щетки. Кулларны юарга яки причесаться кирәк булганда, мөстәкыйль рәвештә сизә. Аерым кагыйдәләрне үзләштердем

үз-үзеңне хәвефсез тоту, өлкән кешегә үз хәле һәм булдырмаска кирәк булган кайбер куркыныч хәлләр турында сөйләргә сәләтле.

Өлкәннәргә хөрмәт күрсәтә. Якын кешеләрнең сәламәтлеге белән кызыксына, аларны ягымлы итеп әйтә белә. Омтылу

өлкәннәргә үз эшләре, яраткан уеннары һәм китаплары турында сөйләү. Өлкәннәрнең поручениеләренә игътибарлы, мөстәкыйльлек күрсәтә.

аларны үтәүдә нык торучанлык, хезмәттәшлеккә керә.

Интеллектуаль активлык күрсәтә, танып-белү кызыксынуы уяна. Кабул итәргә һәм мөстәкыйль куярга мөмкин

танып белү бурычын һәм аны мөмкин булган ысуллар белән хәл итү. Интеллектуаль хисләр, зирәклек һәм зирәклек күрсәтә,

бик теләп экспериментлый.

Шәхси тәҗрибә кысаларында булган вакыйгалар, үткәндәге һәм киләчәкдәге вакыйгалар, тормыш белән кызыксына

туган шәһәр һәм ил, төрле халыклар, хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы. Фантазияләштерә, төрле тарихлар иҗат итә, проблемаларны хәл итү юлларын тәкъдим итә. Үз исемен, этисен, фамилиясен, җенесен, туган көнен, адресын, телефон номерын, гаилә әгъзаларын, ата-аналар һөнәрен белә. Аерым органнарны оештыру, билгеләү, аларның нормаль эшләве шартлары турында кайбер мәгълүматларга ия. Үзе, тормышы, хыяллары, казанышлары, мавыгулары турында бик теләп сөйли. Уңай бәягә ия, омтыла. уңышлы эшчәнлек. Гаилә, гаилә һәм туганлык мөнәсәбәтләре турында күзаллаулар бар, туганлык элемтәләренең ничек саклануын, ничек күрсәтелүен белә мөнәсәбәтләр мәхәббәт һәм кайгыртучанлык гаиләдә, белә, кайбер мәдәни традицияләрне һәм увлечения гаилә әгъзалары. Әһәмияте турында күзаллаулар ата-аналар һөнәрләре арасында элемтәләр билгели. Туган шәһәре турында тулырак күзаллаулар бар. Үз иленең исемен, аның дәүләт символларын белә, хис кичерә үз илең белән горурлык. Туган илнең табигате, Россия һәм туган шәһәрнең истәлекле урыннары, якты вакыйгалары турында кайбер күзаллаулар бар күптән түгел Бөек россиялеләр. Дөньяның башка илләрендә кешеләр тормышы белән кызыксына. Хис-кичерешләре белән уртаклашырга омтыла. Үсемлекләрнең һәм хайваннарның күптөрлелеге, аларның ихтыяҗлары, тере организмнар турында күзаллаулары бар, карау турында күзаллауларга ия кайбер хайваннар, үсемлекләр артыннан булган күзаллауларны үз эшчәнлекләрендә кулланырга омтыла.

Төркемдә үз-үзеңне тотуның билгеләнгән тәртибен үти, тәрбияче контроленә генә түгел, ә бәлки үз-үзен тотышына да юнәлтелә, самоконтроль нигезендә танылган кагыйдәләр, белмәвен приемами гадел бүлү уенчыклар, предметлар. Аңлый, ни өчен кирәк үтәү кагыйдәләрен үз-үзеңне тоту, тудыра нәтиҗәләрен үз неосторожных гамәлләр өчен башка балалар.

Конфликтларны тыныч хәл итәргә омтыла. Өлкәннәрне башкаруда ярдәм итү һәм аңа ярдәм итү ихтыяҗы булырга мөмкин

яңа шартларда үз-үзеңне тоту кагыйдәләре. Өлкән кешене тыңлый һәм аңлый, кагыйдә яки үрнәк буенча төрле эшчәнлек төрләрендә эшли, сәләтле бу ирекле гамәлләр, мөстәкыйль рәвештә планлаштыра һәм атый, ике-өч последовательных гамәлләр, сәләтле тотып калырга, хәтердә кагыйдә, өлкәннәр әйткәнчә, аның буенча искәрмәләрсез эш итәргә дә, үз фикерләрен дәлилләргә дә сәләтле, нәтиҗәле булырга омтыла эшне темага туры китереп башкару, өлкәннәрнең нәтиҗәлә.

Конфликтларны тыныч хәл итәргә омтыла. Өлкәннәрне башкаруда ярдәм итү һәм аңа ярдәм итү ихтыяҗы булырга мөмкин

яңа шартларда үз-үзеңне тоту кагыйдәләре. Өлкән кешене тыңлый һәм аңлый, кагыйдә яки үрнәк буенча төрле эшчәнлек төрләрендә эшли, сәләтле бу ирекле гамәлләр, мөстәкыйль рәвештә планлаштыра һәм атый, ике-өч последовательных гамәлләр, сәләтле тотып калырга, хәтердә кагыйдә, өлкәннәр әйткәнчә, аның буенча искәрмәләрсез эш итәргә дә, үз фикерләрен дәлилләргә дә сәләтле, нәтиҗәле булырга омтыла эшне темага туры китереп башкару, өлкәннәргә уңай бәя бирү.

1.3. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган программаның бер өлеше

Инновационная программа дошкольного образования «ОТ РОЖДЕНИЯ ДО ШКОЛЫ», под редакцией Н. Е. Вераксы, Т. С. Комаровой, Э. М. Дорофеевой.

Цель Программы: воспитание гармонично развитой и социально ответственной личности на основе духовно- нравственных ценностей народов Российской Федерации, исторических и национально-культурных традиций.

Задачи:

- Объединение обучения и воспитания в целостный образовательный процесс с учётом возрастных и индивидуальных особенностей и склонностей воспитанников, в соответствии с духовно-нравственными ценностями, историческими и национально-культурными традициями народов России, а также с природно-географическим и культурно-историческим своеобразием региона;
- Обеспечение равных возможностей для полноценного развития каждого ребёнка в период дошкольного детства независимо от места проживания, пола, нации, языка, социального статуса, психофизиологических и других особенностей (в том числе ограниченных возможностей здоровья);
- создание условий для обеспечения охраны и укрепления физического и психического здоровья детей, в том числе эмоционального благополучия воспитанников;
- воспитание у детей дошкольного возраста таких качеств, как патриотизм, уважение к традиционным ценностям, интерес и уважение к родному краю, традиционные гендерные представления, нравственные основы личности;
- осуществление преемственности целей, задач и содержания образования, реализуемых в рамках образовательных программ различных уровней (далее – преемственность основных образовательных программ дошкольного и начального общего образования);
- формирование предпосылок учебной деятельности и отношения к образованию как к одной из ведущих жизненных ценностей;
- создание детско-взрослого сообщества, основанного на взаимном уважении, равноправии, доброжелательности и сотрудничестве всех участников образовательных отношений;
- создание пространства детской реализации (ПДР), предполагающего поддержку детской инициативы, творчества, развитие личности ребёнка и создание условий для самореализации;
- создание современной развивающей предметно-пространственной среды (РППС) в соответствии с ФГОС ДО и требованиями программы «ОТ РОЖДЕНИЯ ДОШКОЛЫ»;
- осуществление эффективного взаимодействия с семьями воспитанников: обеспечение открытости дошкольного образования, максимального участия родителей (законных представителей) в образовательном процессе, психолого- педагогической поддержки семьи, единства подходов к воспитанию детей в условиях ДОУ и семьи.

1.3.3. Катнашучылар формалаштыра торган программаның бер өлешен формалаштыруга принциплар һәм карашлар

Белем бирү өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне җайга салу.
Мәгариф программасының мәҗбүри өлеше белән интеграция принцибы вариатив өлешнең сыйфатлы булуын күздә тота

белем бирү программасының төп өлешен балалар бакчасы тулыландыра.

Җитәрлек принцибында вариатив өлеш белем бирү программасы күләменең 40% тан артмавын күздә тота.

Ихтыяҗ принцибы вариатив өлешне эшләгәндә төп ихтыяҗлар һәм запрослар исәпкә алынуны күздә тота

белем бирү процессында катнашучылар.

Актуальлек принцибы белем бирү программасына кертелгән яңалыкларның ихтыяҗларга җавап бирүен күздә тота.

ил, шәһәр, район яңалыклары.

Казанн шәһәренең социаль-мәдәни киңлек компонентларын максималь рәвештә куллану принцибын күздә тота

социомәдәни вакыйгалар, фән-пространство компонентлары һәм социомәдәни элемтәләр системасын куллану.

Укучыларның шәхси үзенчәлекләрен исәпкә алу принцибы яшь, шәхси һәм башка үзенчәлекләрне исәпкә алуны күздә тота.

белем бирү программасының вариатив өлешен эшләгәндә.

13

Мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартларына туры килү принцибы барлык бүлекләрнең дә белем бирүнең вариатив өлешендәге барлык бүлекләрне күздә тота

программалар мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт стандартлары таләпләренә туры килә.

Сәнгать-эстетик юнәлештәге Принцип балалар эшчәнлегенең барлык төрләрендә дә тормышка ашыруны күздә тота

өстенлекле сәнгать-эстетик юнәлештәге төркемнәр.

Инновация принцибы мәгариф өлкәсендә катнашучыларның инновацион авторлык эшләнмәләрен эшләүне һәм гамәлгә кертүне күздә тота

барыш.

1.3.4. Мәгарифтә катнашучылар формалаштыра торган программаның бер өлешен үзләштерүнең планлаштырылган нәтиҗәләре

мөнәсәбәт

1.4. Төп белем бирү программасын үзләштерү нәтиҗәләрен бәяләү системасы

Программаны тормышка ашыру балаларның шәхси үсешенә бәя бирүне күздә тота. Мондый бәя педагогик хезмәткәр тарафыннан үткәрелә

педагогик диагностика (бәяләү) кысаларында мәктәпкәчә яшьтәге балаларның шәхси үсешен бәяләү белән бәйле нәтиҗәлелеген бәяләү

аларны алга таба планлаштыру нигезендә яткан педагогик гамәлләр " темасына доклад белән чыгыш ясады. Педагогик диагностика күзәтү барышында үткәрелә

педагог балаларның спонт тормышта, махсус оештырылган эшчәнлектә активлыгы өчен. Елга ике тапкыр үткәрелә: башы һәм ахыры

уку елы. Педагогик диагностика өчен инструмент булып балалар үсешен күзәтү карталары тора, мөмкинлек бирә

шәхси динамиканы һәм һәр баланың үсеш перспективаларын теркәргә:

коммуникацияләр белән сверстниками һәм өлкәннәр (ничек үзгәрә ысуллары билгеләү һәм Саклап калу, элемтәне кабул итү

уртак карарлар, конфликтларны хәл итү. лидерлык һ. б.);

уен эшчәнлеге нигезләре;

танып-белү эшчәнлеге балалар сәләтен үстерү ничек бара? танып белү активлыгын);
14
проект эшчәнлеге балалар инициативасын үстерү ничек бара? автономия өчен җаваплылык, белем ничек үсә?
планлаштырырга һәм оештырырга, үз эшчәнлеген);
сәнгать эшчәнлеге бүлеге;
Физик үсеш.
Педагогик диагностика нәтиҗәләре бары тик төркем белән белем бирү эшен оптимальләштерү өчен генә файдаланылырга мөмкин
мәктәпкәчә яшьтәге балаларны индивидуаль белем бирү мәсьәләләрен хәл итү өчен, испытывающих балалар белән белем бирү эшен төзү аша
белем бирү процессында кыенлыклар, аерым белем бирү ихтыяҗлары булган.
Аерым очракларда (кирәк булганда) балаларга психологик диагностика үткәрелергә мөмкин. Ул үткәрелә
квалификацияле белгечләр (мәсәлән, педагог-психологлар)һәм бары тик ата-аналар (законлы вәкилләр) ризалыгы белән генә.
Баланың үсеш динамикасын күзәтеп, аның үзгәрүчән, прогрессив яки регрессив характерда булу-булмавын ачыклап була
балаларга төрле баскычларда тәрбия һәм белем бирү йогынтысының уңышлылыгына гомуми психологик-педагогик бәя бирергә
белем бирү процессы, шулай ук бала ярдәмгә мохтаҗ булган үсеш юнәлешләрен билгеләү, бу, үз чиратында, мөмкинлек бирәчәк
мондый динамиканың сәбәпләрен аңларга һәм әлеге балага оптималь үсеш шартлары тудыру өчен кирәкле чаралар эшләргә.
Сыйфатны бәяләү системасы педагогларга һәм мәгариф учреждениесе администрациясенә үз рефлексы өчен материал бирә
программа өстендә җитди эш алып бару өчен дә эшчәнлек алып барыла. Белем бирү эшчәнлеге сыйфатын бәяләү нәтиҗәләре
программаны үзгәртү, белем бирү процессына төзәтмәләр кертү һәм белем бирү эшчәнлеге шартларына дәлилләү нигезе булып тора.
1.5. 5 ел тәрбияләнүчеләре тарафыннан белем бирү программасын үзләштерүнең арадаш нәтиҗәләре
Физик үсеш
- Гап-гади гигиена кагыйдәләрен үти (кирәк булганда кулларны сабын белән юа, раса, борын яулыгы белән файдалана,
ютәлдә авызны каплый). Авыру, имгәнү вакытында өлкәннәргә ярдәм сорап мөрәҗәгать итә.
- Ризык кабул итүнең гап-гади кагыйдәләрен үти (ашханә приборлары, салфетка белән дөрес файдалана, авызны ашаудан соң ала).
- Ыргыту вакытында дөрес башлангыч нигезләмә кабул итә; предметларны уң һәм сул кул белән төрле ысуллар белән юа ала;
туп турында җирне (идән) кимендә 5 тапкыр рәттән.
- 1,5 метр ераклыктан тупны кул чуклары белән тотарга мөмкин.
- Бер-бер артлы колоннага, парларга, әйләнешкә, шеренга төзи белә.
- Мөстәкыйль рәвештә боз юлларыннан (озынлыгы 5 м) скользить итә ала.
- 500 метрга кадәр чаңгыда тайгаклап йөри, аралашу белән борыла, тауга күтәрелә.
- Киңлеккә юнәлә, сул һәм уң якны таба.

- Күнегүләр башкара, выразительность, грациозность, пластик хәрәкәтләр

Социаль-коммуникатив үсеш

- Берләшеп, уен өчен яшьтәшләре белән, бәлки, үз өстенә алырга роле, белмәвен ысулы рольле үз-үзеңне тоту.
- Рольле бәйләнешне саклый (сатучы-сатып алучы) һәм рольле диалоглар алып бара.
- Яшьтәшләре белән хезмәттәшлек итеп, инициатива күрсәтә һәм яңа рольләр тәкъдим итә, сюжетны баета.
- Дидактик уеннарда кыенлыкларга каршы тора, кагыйдәләргә буйсына.
- Өстәл-басма уеннарда алып баручы ролендә чыгыш ясарга, яшьтәшләренә уен кагыйдәләрен аңлатырга мөмкин.
- Театрда сәнгать образын дөрес кабул итә.
- Мөстәкыйль театральләштерелгән уеннарда уеннар (режиссерлык, драматизация) өчен урын булдыра, рольгә ашырыла, сәнгатьле сәнгать чаралары (интонация, мимика), атрибутлар, реквизитлар.
- Театр һөнәрләре турында гап-гади күзаллауларга ия.
- Мөстәкыйль киенә, киенә, киенә, кием-салым сала һәм җыя, өлкәннәр ярдәме белән аны тәртипкә китерә.
- Ашханә буенча дежур вазыйфаларын мөстәкыйль башкара.
- Мөстәкыйль рәвештә дәресләргә үз эш урынын әзерли, эш тәмамланганнан соң материаллар җыя.
- Балалар бакчасында үз-үзеңне тотуның гади кагыйдәләрен үти.
- Урамда һәм транспортта үз-үзеңне тотуның гади кагыйдәләрен, гади юл хәрәкәте кагыйдәләрен үти.
- Махсус транспорт төрләрен аера һәм атый: «ашыгыч ярдәм«,» янгын сүндерү«,» Полиция"; - дип аңлата аларның билгеләнешен.
- Светофор сигналларының әһәмиятен аңлый. «Җәяүле кичүе», «балалар»дигән юл билгеләрен белеп ала.
- Машиналар йөрү өлешен, тротуарны, җир асты җәяүлеләр кичүен, җәяүлеләр кичүен аера.
- Табигатьтә үз-үзеңне тотуның гади кагыйдәләрен белә һәм үти (үсемлекләр һәм хайваннар белән куркынычсыз хезмәттәшлек итү ысуллары, әйләнә-тирәлеккә сак караш " дигән темага түгәрәк өстәл үткәрелде.

Танып-белү үсеше

Гади математик күзаллаулар формалаштыру:

- Нинди өлешләрдән төзелгән предметлар төркеме, дип атыйлар, аларның характерные үзенчәлекләре (төс, күләме, билгеләү).
- 5-гә кадәр исәпли белә, «барлыгы күпме? " дигән сорауга җавап бирә белә.».
- Счет нигезендә төркемнәрдә предметлар санын (5 чикләрендә), шулай ук предметларны штуктан тыш чагыштыру юлы белән чагыштыра. (пар төзү); билгеләргә, нинди предметлар күбрәк, азрак, тигез саны.
- Бер-береңә кушымта яки салым нигезендә ике фәнне чагыштыра белә (күбрәк-азрак, югарырак-түбәнрәк, озынлыгы-кыскасы, тигез, тигез)

- Аерма һәм дип атый: әйләнеш, квадрат, өчпочмак, шар, куб; аларның характерлы аерымлыкларын белә. Предметларның положениесен билгели.

киңлектә карата үзенә (өскә-аска, алга – арта); белә хәрәкәт итәргә кирәкле юнәлештә буенча сигнал: алга.

артка, өскә һәм аска таба (баскыч буенча).

- Тәүлекнең бер өлешен билгели.

Формалаштыру целостной картиналар дөнья:

- Бүлмәләрдә, участокта, урамда тирә-юньдәге төрле предметларны атый, аларның билгеләнешен белә.
- Дип атый билгеләре һәм саны предметлар.
- Йорт хайваннарын атый һәм кешенең нинди файда китерүен белә.
- Якын-тирәдәге кайбер үсемлекләр аера һәм атый.
- Ел фасылларын дөрес эзлеклелек белән атый.
- Табигатьтә үз-үзеңне тотуның гади кагыйдәләрен белә һәм үти.

Сөйләм үсеше

- Аңлый һәм куллана сүзләрен-антонимы; белә образовывать яңа сүзләр белән таныш сүзләре (шикәрница –
сухарница).
- Сүздә беренче тавышны аерып чыгара белә.
- Сюжет сурәтенең эчтәлеге турында сөйли .
- Өлкәннәр ярдәме белән уенчыкларны тасвирлау үрнәкләрен кабатлый.
- Яраткан әкиятен әйтә, шигырь, санауны укый ала.
- Балалар китапларының иллюстрацияләнгән басмаларын карый, аларга карата кызыксыну белдерә.
- Олылар ярдәмендә кечкенә генә әкиятләр (әкиятләрдән өзекләр) сәхнәләштерелә.

Сәнгать-эстетик үсеш

Конструктив эшчәнлек:

- Конструктив детальләрне, аларның конструктив үзенчәлекләрен исәпкә алып, куллана белә.
- Корылмаларны педагог биреме нигезендә үзгәртеп корырга сәләтле.
- Турыдан-туры почмаклы кәгазь битен яртылаш бүлә белә.

Рәсем:

- Предметларны хисап формаларын булдыру, Төс сайлау, пөхтә буяу, төрле материалларны куллану юлы белән сурәтли.
- Рәсемдә берничә предметны берләштереп, катлаулы булмаган сюжет тапшыра.

- Дымковка һәм Филимоновка уенчыкларының сәнгать чараларын бүлеп бирә. Уенчыкларның силуэтларын дымковской элементлары белән бизи

дәреслек пар.

Лепка:

- Төрле предметлар һәм уенчыклар образларын тудыра, аларны коллектив композициягә берләштерә.

- Үзләштерелгән әвәләп ясау алымнарының барлык төрлелеген куллана.

Аппликация: кайчыларны дөрес тота һәм аларны турыдан-туры, диагональ (квадрат һәм турыпочмак) буенча кисә белә; квадраттан әйләнеш кисә белә.

овал-прямоугольниктан, салмак кына срезать һәм закруглять углы.

- Берничә өлештән торган предметларның сурәтләрен сак наклеивает.

Бу тәшкил итә бизәкләр берсе үсемлек формалары һәм геометрических фигуралар.

Музыка:

- Көй буенча җырлар беләчәк.

- Биеклек буенча тавышлар (секст – Септима чикләрендә). Ала җырларга протяжно, төгәл әйтергә сүзләре; белән бергә башка балалар җырны башларга һәм тәмамларга.

- Музыка характерына җавап бирә торган хәрәкәтләрне мөстәкыйль рәвештә музыка формасына туры китереп башкара.

әсәр.

- Бию хәрәкәтләрен башкара белә: пружинка, подсккалар, парлап хәрәкәт итү, бер-бер артлы һәм парларда түгәрәк. Алу

Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

- Металлофонда бер тавышта иң гади көйләр уйный белә.

2. ЭЧТӘЛЕКЛЕ БҮЛЕК

2.1. Баланы үстерү юнәлешләре нигезендә белем бирү эшчәнлеген тасвирлау

Балалар бакчасының белем бирү программасының эчтәлеге яшь психологиясенең һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларның төп нигезләмәләренә туры килә

педагоглар үсеп килүче Белем бирү принцибы буенча төзелгән, аның максаты-баланың һәрьяклап үсеше һәм аны тәэмин итү

тәрбия һәм укыту максатларының һәм бурычларының бердәмлеге.

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә педагогик процессның бөтенлеге якынча төп белем бирү программасын гамәлгә ашыру белән тәэмин ителә

Татарстан Республикасы мәгариф һәм фән министрлыгының коррупциягә каршы сәясәтен тормышка ашыру гамәлләре турында хисаплар (2/15).

Җәйге чорда июнь-август айларында белем бирү эше ике формада - уртак белем бирү эшчәнлеге алып барыла
педагог балалар белән индивидуаль эш алып бара.

2.1.1 БЕЛЕМ БИРҮ ӨЛКӘСЕ «СОЦИАЛЬ-КОММУНИКАТИВ ҮСЕШ»

Юнәлеш:

- Социализация, җәмгыятьне үстерү, мәктәпкәчә яшьтәге балаларга әхлакый тәрбия бирү. Балаларның уен эшчәнлеген үстерү.

төрле социаль рольләрне үзләштерү максаты.

Ребенок бала гаиләдә һәм җәмгыятьтә, мәктәпкәчә яшьтәге балаларга патриотик тәрбия бирү.

- Үз-үзеңә хезмәт күрсәтү, мөстәкыйльлек, хезмәт тәрбиясе.
- Көнкүрештә, социумда, табигатьтә куркынычсыз тәртип нигезләрен формалаштыру.

Эчтәлек психологик-педагогик эш

Социализация, аралашу үсеше, әхлакый тәрбия

Өлкән төркем (5 яшьтән 6 яшькә кадәр)

Балалар арасында дустанә мөнәсәбәтләр тәрбияләү; бергәләп уйнарга, эшләргә, шөгыльләнергә, шатландырырга омтылу

өлкәннәрне яхшы гамәлләр белән тәэмин итү; мөстәкыйль рәвештә уртак кызыклы шөгыльләр таба белү.

Әйләнә-тирәдәгеләргә ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү.

Кечкенәләр турында кайгыртырга, аларга ярдәм итәргә, йомшаграк кешеләрне якларга өйрәтергә. Формалаштырырга мондый сыйфатлар, ничек сочувствие, ярдәмчел.

Тыйнаклык, тирә-юньдәгеләр турында кайгырту, ярдәмгә һәм игътибар билгесенә карата рәхмәт хисләре тәрбияләү.

яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү. Балаларның үз карашларын белдерергә омтылышын үстерергә.

тирә-юньгә, мөстәкыйль рәвештә моның өчен төрле сөйләм чараларын табарга кирәк.

Җәмәгать урыннарында үз-үзеңне тоту кагыйдәләре, балалар бакчасы, йорт төркемендә бурычлар турында күзаллауларны киңәйтү.

Обогащать сүзлеге балаларны вежливыми сүзләр (Исәнмесез, сау булыгыз, сау-сәламәт, зинһар, гафу итегез, рәхмәт һ. б.). Побуждать к фольклор сөйләмендә куллану (мәкальләр, әйтемнәр, әкиятләр һ.б.). Туган телнең нигезләрен формалаштыруда әһәмиятен күрсәтергә әхлак.

Өлкән төркем (5 яшьтән 6 яшькә кадәр)

Образы Я. киңәйтергә күзаллауларын бала үзгәртү турында позициясен өлкәннәр белән бәйле рәвештә (җаваплылык кече, хөрмәт)

өлкәннәргә, шул исәптән өлкәннәргә ярдәм итү һ. б.). Символик һәм образлы чаралар аша баланың үзе турында күзаллауларын тирәнәйтү

узган, бүгенгесе һәм киләчәге.

Киңәйтергә традицион гендерные тамашалар. Үз яшьтәшләренә карата ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү.

капма-каршы җенес.

Гаилә. Углублять тамаша бала турында гаилә һәм аның тарихы. Өйрәтергә булдырырга гади генеалогическое агач белән терәге.

гаилә тарихы.

Углублять тамаша турында сөйләде, ата-аналар эшли, ничек мөһим җәмгыять өчен аларның хезмәте. Балаларның көченнән килгәнчә катнашуын хупларга.

төрле гаилә бәйрәмнәрен әзерләү. Өй буенча Даими вазыйфаларны башкарырга өйрәтү.

Балалар бакчасы. Якын-тирә мохиткә кызыксыну формалаштыруны дәвам итәргә: балалар бакчасы, балалар яши торган йорт, участокка

балалар бакчасы һ. б. төрле биналарны бизәү үзенчәлегенә игътибар итәргә.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү Уку эшчәнлеген оештыра белү.

үзгәрешләр буенча, мөмкин булган рәсмиләштерү вариантлары турында үз тәкъдимнәрен кертергә. Балаларны әйләнә-тирә мохитне бәяләүгә әзерләү

тирәлек.

Төркемдә чисталык һәм тәртип сакларга, аны сәнгать әсәрләре, рәсемнәр белән бизәргә омтылу. Җәлеп итү

төркем бүлмәсен, бәйрәмнәргә залны бизәү. Балалар иҗат иткән әйберләрне, рәсемнәрне, аппликацияләрне (кошларны) кулланырга өндәү,

күбәләкләр, кар бөртекләре, яфраклы ботаклар һ.б.).

Баланың үзе турында коллектив әгъзасы буларак кузаллауларын киңәйтү, актив тормыш позициясе формалаштыру.

уртак проект эшчәнлеге, башка яшь төркемендәге балалар белән хезмәттәшлек итү, мәктәпкәчә тормышта кулдан килгәнчә катнашу

учреждениеләр Балалар бакчасында үткәрелә торган чараларга, шул исәптән эти-әниләр белән бергә (спектакльләр, спорт

бәйрәмнәр һәм күңел ачу, балалар эшләре күргәзмәләрен әзерләү).

Үз-үзеңә хезмәт күрсәтү, мөстәкыйльлек, хезмәт тәрбиясе

Өлкән төркем (5 яшьтән 6 яшькә кадәр)

Мәдәни-гигиена күнекмәләре. Формалаштырырга, балаларда привычку күзәтергә чисталыгы тән, опрятностью кием-салым, прически;

тешләрне мөстәкыйль чистартырга, юарга, кирәк булганда кулларны юарга. чиста ногтей; шул ютәл һәм чихании закрывать

авызы һәм борыны яулык белән.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Ашау культурасын камилләштерү: ашханә приборлары (вилка, пычак) белән дөрес файдалана белү; пөхтә, тавышсыз,

өстәл артында дөрес осанканы саклап, үтенеч белән мөрәҗәгать итәргә, рәхмәт әйтергә кирәк.

Үз-үзеңә хезмәт күрсәтү. Тиз, пөхтә киенергә һәм киенергә, үз шкафында тәртип сакларга (җәяргә) белү

кием-салым (билгеле бер урыннар), опрес заправлять урын-җир.

Дәрескә материаллар һәм әсбапларны мөстәкыйль һәм үз вакытында әзерли белү, мөстәкыйль рәвештә таратырга өйрәтү

тәрбияче әзерләгән материаллар өчен дәресләр, аларны җыештырырга, кисточкалар юарга, буяулар өчен розеткалар, палитра, өстәллә юу.

Иҗтимагый-файдалы хезмәт. Балаларда хезмәткә карата уңай мөнәсәбәт тәрбияләү, көченнән килгәнчә хезмәт итәргә теләү йөкләмә. Балаларга аларның хезмәтенең әһәмиятен аңлату.

Уртак хезмәт эшчәнлегендә катнашырга теләк тәрбияләү. Төрле төрләрдә кирәкле күнекмәләр һәм күнекмәләр формалаштыру хезмәт. Мөстәкыйльлек һәм җаваплылык тәрбияләү, башланган эшне ахырына кадәр җиткерә белү. Иҗатны һәм инициативаны үстерергә. хезмәтнең төрле төрләрен үтәү.

Балаларны иң экономияле эш алымнары белән таныштыру. Хезмәт эшчәнлеге культурасын, сакчыл караш тәрбияләү. материаллар һәм инструментлар.

1 яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү. Балалар арасында дустанә мөнәсәбәтләр тәрбияләү; привычку

уйнарга, эшләргә, бергәләп шөгыльләнергә. Бер-беребезгә ярдәм итү теләген үстерү.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү. Игътибарны, аңлый белүне дәвам итү

куелган бурычны (нәрсә эшләргә кирәк), аңа ирешү ысуллары (ничек эшләргә); усидчивость тәрбияләү; ныклык күрсәтергә өйрәтү,

1 яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Дәвам итәргә өйрәтергә, балаларны ярдәм итәргә өлкәннәргә ярдәм итәргә, тәртипкә, төркемдә: протирать уенчыклар, төзелеш материалы һ. б.

Балалар бакчасында тәртип урнаштыру, юлларны чүп — чардан, кышын кардан чистарту, су сибү, су сибү, юлларны себерү, чистарту.

Комлыктагы ком һ. б.).Ашханә буенча кизү торучыларның вазыйфаларын намус белән үтәргә: өстәлне сервировкаларга, аны ашаганнан соң тәртипкә китерергә. Табигатьтә хезмәт. Кызыксындырырга теләк үтәргә төрле йөкләмәләр белән бәйле карау хайваннар һәм үсемлекләр почмагында табигать почмагында дежурның бурычлары (су сибү комнатных үсемлекләр, рыхлить туфрак һ. б.).

Балаларны табигатькә көченнән килгәнчә хезмәт итәргә: көзен — бакчада яшелчә җыюга, орлык җыюга җәлеп итү, чәчәк ата торган үсемлекләрне грунттан табигать почмагына күчереп утырту; кышын-агач һәм куаклар кәүсәләренә кар өю., кошлар һәм хайваннар өчен(табигать почмагында яшәүчеләр) яшел азык үстерү, тамыразык утырту, фигуралар һәм корылмалар ясау.

кар; язын — яшелчә, чәчәкләр орлыкларын чәчүгә, үсентеләрне утыртуга; җәен-туфрак йомшартуга, түтәлләргә һәм клумбаларга су сибүгә.

Өлкәннәр хезмәтенә хөрмәт. Балаларның өлкәннәр хезмәте, хезмәт нәтиҗәләре, аның иҗтимагый әһәмияте турында күзаллауларын киңәйтү.

Кеше кулы белән эшләнгән эшләргә сакчыл караш формалаштыру. Балаларга аларның хезмәтләре өчен кешеләргә рәхмәт хисе тәрбияләү.

Куркынычсызлык нигезләрен формалаштыру

Уртанчылар төркеме (4 яшьтән 5яшькә кадәр)

Табигатьтә куркынычсыз тәртип. Экологик культура һәм табигатьтә куркынычсыз тәртип нигезләрен формалаштыру.

Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән, кеше бу бәйләнешне бозмаска тиеш дигән төшенчәне формалаштыру

хайваннар һәм үсемлекләр дөньясына.

Тере булмаган табигать күренешләре (яшен, яшен, яшен, Салават күпере), яшен вакытында үз-үзеңне тоту кагыйдәләре белән таныштыру.

Балаларны бөҗәкләр тешләгәндә һәм тешләгәндә беренче ярдәм күрсәтү кагыйдәләре белән таныштыру.

Юлларда куркынычсызлык. Балаларның юл элементлары (машиналар йөрү өлеше, җәяүлеләр кичүе, тротуар), хәрәкәт турында белемнәрен ачыклау

транспорт, светофор эше турында.

Балалар яши торган урамнар һәм балалар бакчасына якын урамнар исемнәре белән таныштыру.

Юл йөрү кагыйдәләре, җәяүлеләр һәм велосипедчылар хәрәкәте кагыйдәләре белән таныштыру.

«Балалар», «трамвай тукталышы», «автобус тукталышы», «җәяүлеләр кичүе», «Пункт " кебек юл билгеләре белән таныштыруны дәвам итәргә

беренче медицина ярдәме күрсәтү», «туклану пункты», «туктау урыны», «керү тыелган», «юл эшләре», «велосипед юлы»кебек темалар буенча фикер алыштылар.

Тормыш иминлеге. Кеше тормышы иминлеге нигезләрен ныгыту.

Елның төрле вакытында уеннар вакытында (сулыкларда коену, шуу) куркынычсызлык кагыйдәләре белән таныштыруны дәвам итәргә.

велосипедта, чаналарда, тимераякта, чаңгыда һ. б.).

Көнкүрештә куркыныч чыганаклары (электр приборлары, газ плитәсе, утюг һ.б.) турында белемнәрне киңәйтү. Куркынычсызлык күнекмәләрен ныгыту

куллану көнкүреш предметлары.

Балаларның янгын сүндерүчеләр эше, янгын сәбәпләре, янгын вакытында үз-үзеңне тотуның гади кагыйдәләре турында белемнәрен ачыклау. Таныштыру

коткару хезмәтенең эше-ГТХМ. Өлкәннәрнең телефон аша шалтыратулары турында белемнәрен беркетергә«01», «02», «03». Өлкәннәргә ярдәм сорап мөрәҗәгать итә белү. Үз исемеңне, фамилияңне, яшеңне, өй адресыңны, телефоныңны атарга өйрәтергә.

2.1.2 БЕЛЕМ БИРҮ ӨЛКӘСЕ " ТАНЫП-БЕЛҮ ҮСЕШЕ»

Юнәлеш: * Гади математик күзаллаулар формалаштыру • Балалар өчен экспериментлау * Дөньяның бөтен картинасын формалаштыру, күзаллауларны киңәйтү: фән әйләнеше белән танышу; социаль танышу табигать дөньясы белән танышу.

Содержание психолого-педагогической работы

Формирование элементарных математических представлений

Старшая группа (от 5 до 6 лет)

Количество и счет. Учить создавать множества (группы предметов) из разных по качеству элементов(предметов разного цвета, размера, формы, назначения; звуков, движений); разбивать множества на части и воссоединять их; устанавливать отношения между целым множеством и каждой его частью, понимать, что множество больше части, а часть меньше целого множества; сравнивать разные части множества на основе счета и соотнесения элементов (предметов) один к одному; определять большую (меньшую) часть множества или их равенство.

Учить считать до 10; последовательно знакомить с образованием каждого числа в пределах от 5 до 10 (на наглядной основе).

Сравнивать рядом стоящие числа в пределах 10 на основе сравнения конкретных множеств; получать равенство из неравенства (неравенство из равенства), добавляя к меньшему количеству один предмет или убирая из большего количества один предмет («7 меньше 8, если к 7 добавить один предмет, будет 8, поровну», «8 больше 7; если из 8 предметов убрать один, то станет по 7, поровну»).

Формировать умение понимать отношения рядом стоящих чисел (5 <6 на 1, 6 > 5 на 1).

Отсчитывать предметы из большого количества по образцу и заданному числу (в пределах 10).

Совершенствовать умение считать в прямом и обратном порядке (в пределах 10). Считать предметы на ощупь, считать и воспроизводить количество звуков, движений по образцу и заданному числу (в пределах 10). Познакомить с цифрами от 0 до 9.

Познакомить с порядковым счетом в пределах 10, учить различать вопросы «Сколько?», «Который?» («Какой?») и правильно отвечать на них.

Продолжать формировать представление о равенстве: определять равное количество в группах, состоящих из разных предметов; правильно обобщать числовые значения на основе счета и сравнения групп (здесь 5 петушков, 5 матрешек, 5 машин — всех игрушек поровну — по 5).

Упражнять детей в понимании того, что число не зависит от величины предметов, расстояния между предметами, формы, их расположения, а также направления счета (справа налево, слева направо, с любого предмета).

Познакомить с количественным составом числа из единиц в пределах 5 на конкретном материале: 5 — это один, еще один, еще один, еще один и еще один.

Величина. Учить устанавливать размерные отношения между 5–10 предметами разной длины (высоты, ширины) или толщины: систематизировать предметы, располагая их в возрастающем (убывающем) порядке по величине; отражать в речи порядок расположения предметов и соотношение между ними по размеру: «Розовая

лента — самая широкая, фиолетовая — немного уже, красная — еще уже, но она шире желтой, а зеленая уже желтой и всех остальных лент»

и т. д.

Сравнивать два предмета по величине (длине, ширине, высоте) опосредованно — с помощью третьего (условной меры), равного одному из сравниваемых предметов.

Развивать глазомер, умение находить предметы длиннее (короче), выше (ниже), шире (уже), толще (тоньше) образца и равные ему.

Формировать понятие о том, что предмет (лист бумаги, лента, круг, квадрат и др.) можно разделить на несколько равных частей (на две, четыре). Учить называть части, полученные от деления, сравнивать целое и части, понимать, что целый предмет больше каждой своей части, а часть меньше целого.

Форма. Познакомить детей с овалом на основе сравнения его с кругом и прямоугольником.

Дать представление о четырехугольнике: подвести к пониманию того, что квадрат и прямоугольник являются разновидностями четырехугольника.

Развивать у детей геометрическую зоркость: умение анализировать и сравнивать предметы по форме, находить в ближайшем окружении предметы одинаковой и разной нормы: книги, картина, одеяла, крышки столов — прямоугольные, поднос и блюдо — овальные,

тарелки — круглые и т. д.

Развивать представления о том, как из одной формы сделать другую.

Ориентировка в пространстве. Совершенствовать умение ориентироваться в окружающем пространстве; понимать смысл пространственных отношений (вверху — внизу, впереди (спереди) — сзади (за), слева — справа, между, рядом с, около); двигаться в заданном направлении, меняя его по сигналу, а также в соответствии со знаками — указателями направления движения (вперед, назад, налево, направо и т. п.); определять свое местонахождение среди окружающих людей и предметов: «Я стою между Олей и Таней, за Мишей,

позади (сзади) Кати, перед

Наташей, около Юры»; обозначать в речи взаимное расположение предметов: «Справа от куклы сидит заяц, а слева от куклы стоит лошадка,

сзади — мишка, а впереди — машина».

Учить ориентироваться на листе бумаги (справа — слева, вверху — внизу, в середине, в углу).

Ориентировка во времени. Дать детям представление о том, что утро, вечер, день и ночь составляют сутки.

Учить на конкретных примерах устанавливать последовательность различных событий: что было раньше (сначала), что позже (потом), определять, какой день сегодня, какой был вчера, какой будет завтра.

Развитие познавательно-исследовательской деятельности

Средняя группа (от 4 до 5 лет)

Познавательно-исследовательская деятельность. Закреплять умение использовать обобщенные способы обследования объектов с помощью специально разработанной системы сенсорных эталонов, перцептивных действий.

Побуждать устанавливать функциональные связи и отношения между системами объектов и явлений, применяя различные средства познавательных действий. Способствовать самостоятельному использованию действий экспериментального характера для выявления скрытых свойств. Закреплять умение получать информацию о новом объекте в процессе его исследования.

Развивать умение детей действовать в соответствии с предлагаемым алгоритмом. Формировать умение определять алгоритм собственной деятельности; с помощью взрослого составлять модели и использовать их в познавательно-исследовательской деятельности.

Сенсорное развитие. Развивать восприятие, умение выделять разнообразные свойства и отношения предметов (цвет, форма, величина, расположение в пространстве и т. п.), включая органы чувств: зрение, слух, осязание, обоняние, вкус.

Продолжать знакомить с цветами спектра: красный, оранжевый, желтый, зеленый, голубой, синий, фиолетовый (хроматические) и белый, серый и черный (ахроматические). Учить различать цвета по светлоте и насыщенности, правильно называть их. Показать детям особенности расположения цветовых тонов в спектре.

Продолжать знакомить с различными геометрическими фигурами, учить использовать в качестве эталонов плоскостные и объемные формы. Формировать умение обследовать предметы разной формы; при обследовании включать движения рук по предмету. Расширять представления о фактуре предметов (гладкий, пушистый, шероховатый и т. п.). Совершенствовать глазомер.

Развивать познавательно-исследовательский интерес, показывая занимательные опыты, фокусы, привлекая к простейшим экспериментам.

Проектная деятельность. Создавать условия для реализации детьми проектов трех типов: исследовательских, творческих и нормативных.

Развивать проектную деятельность исследовательского типа. Организовывать презентации проектов. Формировать у детей представления об авторстве проекта.

Создавать условия для реализации проектной деятельности творческого типа. (Творческие проекты в этом возрасте носят индивидуальный характер.)

Способствовать развитию проектной деятельности нормативного типа. (Нормативная проектная деятельность — это проектная деятельность, направленная на выработку детьми норм и правил поведения в детском коллективе.)

Дидактические игры. Организовывать дидактические игры, объединяя детей в подгруппы по 2–4 человека; учить выполнять правила игры.

Развивать в играх память, внимание, воображение, мышление, речь, сенсорные способности детей. Учить сравнивать предметы, подмечать незначительные различия в их признаках (цвет, форма, величина, материал), объединять предметы по общим признакам, оставлять из части целое (складные кубики, мозаика, пазлы), определять изменения в расположении предметов (впереди, сзади, направо,

налево, под, над, посередине, сбоку).

Төрле дидактик уеннар һәм уенчыклар (халык, Электрон) белән эшләү теләген формалаштыру, һ. б.). Балаларны уенда мөстәкыйльлеккә өндәү, аларда эмоциональ-уңай тәэсир калдырды. 25 Өйрәтергә подчиняться кагыйдәләренә төркем уеннарында. Иҗади мөстәкыйльлек тәрбияләү. Формалаштырырга мондый сыйфатлар, ничек дуслык, тәртиплелек. Уеннарда-ярышларда гадел көндәшлек культурасын тәрбияләү.

Фән белән танышу

Уртанчылар төркем (4 яшьтән 5 яшькә кадәр)

Балаларның предметлар дөньясы турында күзаллауларын баетуны дәвам итәргә. Аңлатырга билгеләү незнакомых предметлар. Формалаштыру

көнкүрештә кеше хезмәтен җиңеләйтә торган әйберләр (кофемолка, миксер, иттарткыч һ. б.) турында күзаллаулар,

келәм һ. б.). Аңлату, ныклык һәм озын гомерлелек материалның үзлегенә һәм сыйфатларына бәйле. Үстерү

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү Уку эшчәнлеген оештыра белү.:

структурасы һәм температура өслеге, твердость-йомшак, нәзеклеге-ныклык, блеск, звонкость.

Предметларны (билгеләнеше, төсе, формасы, материалы буенча) чагыштырырга, аларны классификацияләргә (савыт – саба, фарфор, пыяла савыт-саба) өндәргә,

керамик, пластмасса).

Күп кенә кешеләр авырлыгы белән теләсә нинди әйбернең ясалуы турында сөйләргә ("табын каян килгән?», «Китап ничек килеп чыкты? һ. б.).

Предметлар ия үткәне, бүгенгесе һәм киләчәге.

Социаль дөнья белән танышу

Өлкән төркем (5 яшьтән 6 яшькә кадәр)

Балаларның һөнәрләр турында күзаллауларын баету.

Киңәйтергә тамаша турында уку йортларында (балалар бакчасы, мәктәп, көллият, югары уку йорты), өлкәләрендә кеше эшчәнлеге (фән,

сәнгать, җитештерү, авыл хуҗалыгы).

Мәдәни күренешләр (цирк, китапханә, музей һ. б.), аларның атрибутлары, җәмгыять тормышында билгеләнеше белән таныштыруны дәвам итәргә,

алар белән бәйле һөнәрләр, үз-үзеңне тоту кагыйдәләре.

Акчалар, аларның функцияләре (хезмәт өчен түләү, сатып алганда исәп-хисап ясау чарасы), бюджет һәм мөмкинлекләр белән таныштыруны дәвам итәргә

гаилә.

Кешелек тарихы турында гап-гади күзаллаулар формалаштыру (Борынгы дөнья, Урта гасырлар, заманча җәмгыять) аша

сәнгать әсәрләре белән танышу (рәсем, скульптура, мифлар һәм дөнья халыкларының легендалары), кешеләрнең яшәү рәвешен реконструкцияләү

төрле-төрле

(кием-салым, җиһазлар, традицияләр һ. б.).

Балаларга тәрбияче, укытучы, табиб, төзүче, авыл хуҗалыгы, транспорт, сәүдә, элемтә хезмәткәрләре һөнәрләре турында сөйләргә

хезмәтнең мөһимлеге һәм әһәмияте турында; хезмәтне җиңеләйтү өчен төрле техника кулланылуы турында. Шәхси сораулар турында сөйләү

кеше-хезмәт кешесенең эшлекле сыйфатлары.

26

Иҗади һөнәр ияләре: рәссамнар, язучылар, композиторлар, халык декоратив-гамәли сәнгать осталары хезмәте; аларның хезмәт нәтиҗәләре (картиналар, китаплар, ноталар, декоратив сәнгать әйберләре) белән таныштыру.

Кешегә аның хезмәте өчен рәхмәт хисе тәрбияләү.

Кече ватан турында күзаллауларны киңәйтү. Балаларга туган якның истәлекле урыннары, мәдәнияте, гореф-гадәтләре турында сөйләү;

Туган ягыңны таныткан искиткеч кешеләр.

Балаларның туган ил, дәүләт бәйрәмнәре турында күзаллауларын киңәйтү (8 Март, Ватанны саклаучылар көне, Җиңү көне,

Яңа ел һ. б.). Ватанга мәхәббәт тәрбияләргә.

Россия Федерациясе (Россия) - бик зур, күп милләтле ил дигән күзаллаулар формалаштыру. Балаларга сөйләү

Мәскәү — төп шәһәр, илебез башкаласы булуы турында. Россия флагы һәм гербы, гимн көе белән таныштыру.

Балаларның Россия армиясе турында күзаллауларын киңәйтү.

Ватанны саклаучыларга хөрмәт тәрбияләү. Ватанны саклау, аны саклау авыр, әмма мактаулы бурычлар турында сөйләү

тынычлык һәм иминлек; сугыш елларында илебезне дошманнардан, бабалардан, ата-бабалардан ничек батырларча көрәшүләре һәм яклавы турында. Чакыру

балалар бакчасына сугышчылар, якын туганнарыннан булган ветераннар керә. Балалар белән картиналар, репродукцияләр, альбомнар, хәрби альбомнар карау

тематикасы.

Табигый әйләнә-тирә мохит белән танышу

Уртанчылар төркем (4 яшьтән 5 яшькә кадәр)

Балаларның табигать турындагы күзаллауларын киңәйтү һәм аныклау. Өйрәтергә күзәтергә, үстерергә любознательность.

Якын-тирәдәге үсемлекләр турында күзаллауларны беркетергә:

агач, куаклар һәм үлән үсемлекләре. «Урман», «болын» һәм «бакча»төшенчәләре белән таныштыру.

Продолжайте белән таныштырырга комнатными үсемлекләр.

Өйрәтергә ухаживать үсемлекләр. Үсемлекләрнең вегетатив үрчү ысуллары турында сөйләү.

Йорт хайваннары, аларның тәртипләре, кешегә бәйле рәвештә күзаллауларны киңәйтергә.

Балаларны табигать почмагында яшәүчеләрне карарга өйрәтергә.

Балаларның Кыргый хайваннар турында күзаллауларын киңәйтү: кайда яшиләр, ничек ашыйлар һәм кышкы йокыга әзерләнә (ер зарывается)

Көзге яфраклар, аюлар берлогта кышлый). Кошлар турында күзаллауларны киңәйтү (карлыгач, сыерчык һ. б. мисалында).

Балаларга катнашучылар (ящерица, ташбака һ.б.) һәм бөҗәкләр (бал кортлары, комар, чебен һ. б.) турында күзаллаулар бирергә.

Ел фасылларын, тәүлекнең бер өлешләрен һәм аларның кайбер характеристикаларын чиратлау турында күзаллаулар формалаштыру.

Балаларны туган табигатьнең күптөрлелеге, төрле климат зоналарындагы үсемлекләр һәм хайваннар белән таныштыру.

Кешенең үз тормышында су, ком, балчык, ташларны ничек куллануын күрсәтергә.

Табигать белән танышу барышында нәфис әдәбият, музыка әсәрләре, халык сынамышлары кулланырга.

Кешенең табигатьнең бер өлеше булуы һәм аның аны сакларга, сакларга һәм якларга тиешлеге турында күзаллаулар формалаштыру.

Табигать белән аралашу барышында Үз сәламәтлегеңне ныгытырга өйрәтергә. Өйрәтергә билгеләргә сәбәп-тикшерү элемтәләре арасында табигать күренешләре (сезон — үсемлекләр һәм кешеләр хезмәте).

Тере һәм тере табигатьнең үзара бәйләнешен күрсәтү.

Кеше, хайваннар һәм үсемлекләр тормышында кояш һәм һаваның әһәмияте турында сөйләү.

Сезонлы күзәтүләр

Көз. Беркетергә тамаша турында сөйләде, ничек салкынлык һәм көн дәвамлылыгын киметү изменяют тормыш үсемлекләр, хайваннар Кеше хокуклары.

Балаларны кышка ничек әзерләнүләре белән таныштыру (бака, ящерица, ташбака, керпе, аюлар йокыга, куяннар
кайбер кошлар (казлар, үрдәкләр, журавлалар) җылы якларга оча).

Кыш. Балаларның кышкы табигатьнең (салкын, туңдыру, кар яву, көчле җилләр) үзенчәлекләре турында белемнәрен киңәйтү һәм баету), шәһәрдә, авылда кешеләр эшчәнлегенең үзенчәлекләре. Туман кебек табигый күренеш белән таныштыру.

Яз. Балаларның табигатьтәге язгы үзгәрешләр турында белемнәрен киңәйтү һәм баету: кар эри, елгалар эри, кошлар, үләннәр килә чәчәкләр дә, күләгәгә караганда, кояш ягында тизрәк барлыкка килә. Кош ояларын күзәтергә (каргалар һ. б.).

Җәй. Киңәйтергә һәм обогащать тамаша турында йогынтысы җылылык, кояш яктысы кешеләр, хайваннар һәм үсемлекләр (табигать » чәчәк ата", җиләк-җимеш, яшелчә күп; җәнлекләр, кошлар һәм аларның балалары өчен азык күп).

Ашарга ярый торган һәм ашарга ярамый торган гөмбәләр (ашарга ярый торган-май, пята, төлке һ. б.); ашарга ярамый торган-чебен, ялган опёнок.

2.1.3 МӘГАРИФ ӨЛКӘСЕ «СӨЙЛӘМ ҮСЕШЕ»

Юнәлеш:

1. 1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү. аның белән аралашу бара.

2. 1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

3. Формалаштыру грамматик Строй:

* морфология (нәселләр, саннар, үлем буенча сүзләрне үзгәртү);

• синтаксис (төрле типтагы сүзтезмәләр һәм тәкъдимнәр үзләштерү);

* сүз белеме.

4. Элемтә сөйләмен үстерү:

* диалогик (сөйләм) сүз;

* монологик сөйләм (хикәя).

5. 1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү Уку эшчәнлеген оештыра белү.

6. Сәнгать сүзенә карата мәхәббәт һәм кызыксыну тәрбияләү.

Сәнгать сүзенә мәхәббәт һәм кызыксыну тәрбияләү, балаларны сәнгать әдәбияты белән таныштыру.

Эш формалары:

- әдәби әсәрне уку;

– әдәби әсәрнең хикәясе;

– укылган китап турында әңгәмә;

- әдәби әсәр турында фикер алышу;

- әдәби әсәрне сәхнәләштерү;

– театральләштерелгән уен;

- әдәби әсәрнең сюжеты нигезендә уен;

- укылган мотивлар буенча продуктив эшчәнлек;

- укылган мотивлар буенча инша;

- укылган мотивлар буенча әңгәмә.

Балаларда сәнгать сүзенә карата кызыксыну тәрбияләү эшен оештыруның төп принциплары:

- көндәлек укылыш балаларга вслух булып тора мәҗбүри һәм буларак карала традициясе;

художественных сәнгать текстларын сайлап алуда педагогларның өстенлекләре һәм балаларның үзенчәлекләре, шулай ук китапның сәләте исәпкә алына

видеотехника белән эчтәлек дәрәҗәсендә генә көндәшлек итмәскә кирәк. әмма тамашачылар рәте дәрәҗәсендә дә;

- төрле эшчәнлек төрләрен кертеп, балалар-ата-аналар арасында сәнгать әдәбиятына багышланган проектлар булдыру:
- уен. нәтиҗәле. коммуникатив. танып-белү-тикшеренү. аның барышында китап рәвешендә тулы бер продуктлар булдырыла үзешчән. сынлы сәнгать күргәзмәсе. макетлар. плакатлар. карта һәм схемалар. викторина сценарийлары. ял итү. Балалар-аналар һ. б. катнашты.;
- ирекле уку файдасына сәнгать әдәбияты белән танышу буенча укыту дәресләреннән баш тарту.

Эчтәлек психологик-педагогик эш

Сөйләм үсеше

Уртанчы төркем (4 яшьтән5 яшькә кадәр)

Сөйләм мохитен үстерү.

Аралашу чарасы буларак сөйләмне үстерүне дәвам итәргә.

Балаларның әйләнә-тирә дөньяның күптөрлелеге турында күзаллауларын киңәйтү. Халык һөнәрчелеге эшләнмәләрен тәкъдим итү,

мини-коллекцияләр (открыткалар, маркалар, тәңкәләр, уенчыклар җыелмасы, эшләнгән билгеле бер материал), иллюстрированные китаплар (шул исәптән шул исәптән төрле рәссамнар рәсемнәре белән таныш әкиятләр (открыткалар, туган шәһәр, як, башкаланың истәлекле урыннары белән фотолар безнең ил-Мәскәү, картиналар репродукциясе (шул исәптән революциягә кадәр Россия тормышыннан).

Хупларга тырышырбыз омтылышы бала белән уртаклашырга педагог һәм башка балалар белән төрле хис-кичерешләр, уточнять чыганагы алынган

хәбәр.

Көндәлек тормышта, уеннарда сөйләү, балаларга формалары выражения вежливости (сорарга гафу, гафу итегез, гафу итегез, гафу итегез, рәхмәт,

эшләргә комплимент".

Балаларны бәхәсле мәсьәләләрне хәл итәргә өйрәтергә һәм сөйләм ярдәмендә низагларны җайга салырга: инандырырга, исбатларга, аңлатырга.

Сүзлек формалаштыру.

Сүз балаларны көнкүреш әйләнеше предметларын билгели торган гамәлдә булган, кушымта итеп бирелә торган, характерлый торган әйберләр белән баетырга

предметларның үзлекләре һәм сыйфаты; кешеләрнең үзара мөнәсәбәтләрен, аларның хезмәткә мөнәсәбәтен билгели торган нигезләр.

Балаларны өстәмә (ак кар, шикәр, ак), охшаш мәгънәгә ия сүзләр (шалун-озорник

- пәйгамбәр), киресенчә (йомшак, көчле, болытлы - кояшлы).

Ярдәм итәргә, балаларга кулланырга сүзләр төгәл нигезендә мәгънәсе.

Сөйләм культурасы. Беркетү дөрес, отчетливое әйтү тавыш.

С - з, с - ц, ш - ж, ч - ц, с - ш, ш-ш, с-ш, с-ш кебек авазларны ишетүгә һәм ишетүгә аерырга өйрәтергә,

ж-з, л-р.

Дәвам итәргә үстерергә фонематик ишетү. Укытырга билгеләргә урын тавыш сүздә (башы, уртасы, ахыры). Эшкәртү

дәреслек пар.

Дәреслек пар.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү Уку эшчәнлеген оештыра белү.

кушымта белән существительными (бака - яшел корсак). Ярдәм итәргә, балаларга, замечать неправильную кую ударения сүзендә,

хатаны бу чередовании килешү, бирергә мөмкинлеге мөстәкыйль рәвештә төзәтергә.

Сүз барлыкка килүнең төрле ысуллары белән таныштыру (Шикәрче, хлебница, май, солонка; тәрбияче, укытучы, төзүче).

Бер тавышлы сүзләрне (аю - аю - аю-аю-аюлар), шул исәптән глаголларны, приставкалар белән күнегү

(йөгерде - йөгерде).

Балаларга именитель һәм винительный падежах; глаголаларны дөрес кулланырга ярдәм итәргә.

ул сүзләр Аллаһудан башкага гыйбадәт кылмаубыз һәм Аллаһуга һичкем тиңдәш кылмаубыз, һәм дә Аллаһудан башка бер-беребезне Илаһә урнына тотмаубыздыр".

Өйрәтергә булмаска үрнәге буенча гади һәм катлаулы тәкъдимнәр.

1 яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Бәйле сүз.

1 Кабатлау. 1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү. Үз фикереңне белдерергә тырышу

иптәшенең җавабы белән килешмәү.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү.

Өйрәтергә бәйле, эзлекле һәм выразительно сөйләү зур булмаган әкиятләр, хикәяләр.

"(План һәм үрнәк буенча) предметны, сюжет картинасының эчтәлеге турында сөйләргә, картиналар буенча хикәя төзергә өйрәтергә.

эзлекле-үсеп килүче хәрәкәт.

Үз тәҗрибәсеннән булган вакыйгалар турында хикәяләр төзи белү, әкиятләргә карата үз фикереңне уйлап табу.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Сәнгать әдәбиятына тарту

Өлкән төркем (5 яшьтән 6 яшькә кадәр)

Балаларның сәнгать әдәбиятына карата кызыксынуларын үстерүне дәвам итәргә. Әкиятләрне, хикәяләрне игътибар белән һәм кызыксынып тыңларга өйрәтергә,

шигырьләр: считалкалар, тиз әйтемнәр, табышмаклар. 1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү.

Әдәби әсәрләргә карата эмоциональ мөнәсәбәт формалаштыру.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү. Балаларга ярдәм итәргә, аңларга скрытые

әсәр геройларының үз-үзләрен тотышы мотивлары.

Балаларга аңлаешлы әкиятләрнең, хикәяләрнең жанр үзенчәлекләрен аңлатуны (укылган әсәргә таянып) дәвам итәргә,

шигырь.

Сәнгать сүзенә игътибарлы булу тәрбияләү; иң якты, истә калырлык тасвирламалар белән өзекләр уку,

чагыштыру, эпитетлар. Шигъри текст көйләрен һәм ритмда тыңларга өйрәтү.

Сәнгатьле, табигый интонацияләр белән шигырьләр укырга, рольләр буенча текстны укырга, инсценировкаларда катнашырга ярдәм итәргә.

Китаплар белән таныштыруны дәвам итәргә. Балаларның игътибарын китап рәсеменә, иллюстрацияләргә юнәлтү. Чагыштыру төрле иллюстрации

рәссамнарның бер үк әсәренә дә.

Балаларның симпатиясен һәм өстенлеген ачыкларга.

2.1.4 «СӘНГАТЬ – ЭСТЕТИК ҮСЕШ " МӘГАРИФ ӨЛКӘСЕ»

Юнәлеш:

- Табигать дөньясын эстетик кабул итү
- Социаль дөньяны эстетик кабул итү
- Сәнгать әсәрләрен сәнгатьчә кабул итү
- Сәнгать-сынлы сәнгать эшчәнлеге
- Балалар конструкциясе
- Музыкаль тәрбия

Кече яшьтәге мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сәнгати-эстетик үсеше бурычлары:

1. Табигать дөньясын эстетик кабул итү:

- балаларны әйләнә-тирә тере табигатьне күзәтергә өндәү. карау. табигать матурлыгын күрү;
- табигать матурлыгы төрлелегеннән алган якты хис-кичерешләр белән баету;
- әйләнә-тирәлеккә эмоциональ караш тәрбияләү;
- бөтен тереклеккә мәхәббәт тәрбияләү,сөю-сөю, тирә-юньдәге матурлыкны күрү.

2. Социаль дөньяны эстетик яктан кабул итү:

- балаларга барлык кешеләрнең дә эшләве турында күзаллау бирергә;

- хезмәткә карата кызыксыну, хөрмәт тәрбияләү. хезмәт кешесенә;
- әйләнә-тирә фән дөньясына сакчыл караш тәрбияләү;
- әйләнә-тирә фәннәргә кызыксыну формалаштыру;
- аларны тикшерә белү. 1 яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү. предметның сыйфаты;
- кешеләрнең эмоциональ торышын аера белү.;
- башка балаларга карата мәхәббәт хисе тәрбияләү.

3. Сәнгать әсәрләрен сәнгатьчә кабул итү:

- баланың эстетик хисләрен, сәнгати карашын үстерү.;
- сәнгать әсәрләренә эмоциональ караш тәрбияләү;
- рәсем һәм гамәли сәнгатьнең төс образларының ачыклыгын күрергә өйрәтергә;
- сәнгать әсәрләрендә сәнгать чараларын бүлеп бирергә өйрәтергә;
- архитектура турында гап-гади күзаллаулар бирү;
- олылар, яшьтәшләре белән үз хис-кичерешләрен уртаклашырга өйрәтергә;
- баланың халык мәдәниятенә карата эмоциональ-эстетик мөнәсәбәтен формалаштыру.

4. Сәнгать-сынлы сәнгать эшчәнлеге:

- балаларның сынлы эшчәнлеккә, күргәннәрне, ишеткәнне, хисләрне образлы чагылдыруга карата кызыксынуларын үстерү.;

формасы, зурлыгы, төзелеше, предметларның төсе турында күзаллаулар формалаштыру, үз мөнәсәбәтеңне рәсемгә тапшыруда күнегү.

аерырга иң мөһиме предметы һәм аның билгеләре, кәеф;

- өйрәтергә образы булдырырга округлых формаларын һәм цветовых таплар:
- укырга гармонично располагать предметларны бу плоскости биттән:
- воображение үстерергә. иҗади сәләт:
- сәнгать әсәрләрендә сәнгатьлелек чараларын күрергә (төс) өйрәтергә. ритм. күләм):
- рәсем материалларының төрлелеге белән таныштыру.

Өлкән яшьтәге мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сәнгати-эстетик үсеше бурычлары

1. Табигать дөньясын эстетик кабул итү:

- үстерергә кызыксыну, теләк һәм осталык өчен күзәтергә тере һәм неживой табигатьне;
- табигать матурлыгын, табигатькә мәхәббәт, Экологик культура нигезләре тәрбияләү;
- табигатьне рухландыра белүгә, хайван, үсемлекләр ролендә үзеңне күзаллый белүгә, аның йөзен, холкын, кәефен бирә белү.

2. Социаль дөньяны эстетик яктан кабул итү:

- балаларга өлкәннәрнең хезмәте, һөнәрләр турында тамаша бирергә;

- башка кешеләр файдасына эшләүче кешеләргә карата кызыксыну, хөрмәт тәрбияләү.;
- хайваннар дөньясы предметларына карата фәнни мөнәсәбәт тәрбияләү.;
- Туган ил, Санкт-Петербург турында белем формалаштыру;
- якын-тирә мохит белән танышу. тирә-юньдәге предметларның матурлыгы белән сокланырга өйрәтергә;
- предметларны төзү үзенчәлекләрен билгеләргә өйрәтергә. аларның үзлекләре һәм сыйфаты, билгеләү;
- әйләнә-тирә дөньяда барган үзгәрешләр белән таныштыру;;
- кеше мөнәсәбәтләренә, гамәлләренә эмоциональ карашны үстерү.

3. Сәнгать әсәрләрен сәнгатьчә кабул итү:

- эстетик карашны үстерү, сәнгать әсәрләренең эчтәлеген аңлау, картинаны карау, чагыштыру
әсәр. алар белән тотрыклы кызыксыну уята;
- сәнгать әсәрләренә эмоциональ-эстетик ярдәмчеллекне үстерү;
- сәнгать әсәрләрендә сәнгать чараларын бүлеп бирергә өйрәтергә;
- сәнгать әсәрләрендә чагылдырылган гамәлләргә, вакыйгаларга эмоциональ караш тәрбияләргә, үзең белән чагыштырырга. матур, шатлык турында күзаллаулар. моңсу h. б.;
- балаларның архитектура турындагы күзаллауларын үстерү:
- төс, гармония, симметрия, формалар, ритм хисе формалаштыру:
- сәнгать әсәрләре белән таныштыру, матур әйберләр ни өчен барлыкка килүен белү:
- эмоциональ аралашуга булышу.

4. Сәнгать-сынлы сәнгать эшчәнлеге:

- балаларда сынлы эшчәнлекнең төрле төрләренә карата тотрыклы кызыксынуны үстерергә;
- эстетик хисләрне үстерү;
- сәнгать образы булдырырга өйрәтергә;
- әйләнә-тирә дөньядан алган тәэсирләрен нәтиҗәле эшчәнлектә чагылдырырга, уйлап табарга, фантазияләргә өйрәтергә, экспериментлау;
- якыннарың, хайваннар, үсемлекләр белән аралашуда үзеңне сурәтләргә, иҗтимагый вакыйгаларны чагылдырырга өйрәтергә;
- балаларның сәнгать иҗатын үстерү;
- хайваннарны бирергә өйрәтү. кеше хәрәкәттә;
- сәнгатьтә төрле сынлы материаллар кулланырга өйрәтергә.

Сәнгать-сынлы сәнгать эшчәнлеге
Сәнгать-эстетик эшчәнлек үзенчәлекләренә бәйле принциплар:

- эстетизация предмет-үсеш ала торган мохит һәм гомумән көнкүреш;

изобраз сынлы сәнгатьнең эчтәлеген мәдәни баету (амплификацияләү). танып-белү үзенчәлекләре нигезендә
төрле яшьтәге балалар үсеше;
изобраз продуктив эшчәнлекнең башка төрләре белән үзара бәйләнеше, рәсем сәнгатенең төрле төрләрен балалар интеграциясе;
гомумкешелек кыйммәтләренә нәфис эстетик ориентир (уйлаучы, хис итүче кешене тәрбияләү,
Ул-Аллаһ барча вөҗүдне халык кылучы вә һәрнәрсәне белүче.);
обогащ баету сенсорно хисе тәҗрибәсе;

- тематик киңлекне (мәгълүмат кырын) оештыру-образлы күзаллауларны үстерү өчен нигезләр;

выраз гомумиләштерелгән күзаллаулар һәм гомумиләштерелгән гамәлләрнең үзара бәйләнеше
сәнгать образы;

- табигый шатлык-эстетик кабул итү шатлыгы. тойгылар һәм гамәлләр, саклап калу турыдан-туры эстетик

реакция. эмоциональ ачыклык " темасына семинар узды.

Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның нәтиҗәле сәнгать үсеше өчен педагогик шартлар:
- балаларның актив иҗади эшчәнлегендә эстетик мөнәсәбәт һәм сәнгать сәләтләрен формалаштыру:
- рәсем ясау белән шөгыльләнү өчен үсеп килүче мохит булдыру. лепка. аппликация. сәнгать хезмәте һәм Мөстәкыйль балалар
иҗат;
- балаларны музей һәм мәктәпкәчә яшьтәге балалар арасында сынлы һәм халык декоратив-гамәли сәнгать нигезләре белән таныштыру;
белем бирү учреждениесе.
Әйләнә-тирә дөньяга эстетик мөнәсәбәт моделе.
- эмоциональ кичерү сәләте;
- сәнгать тәҗрибәсен (эстетик апперцепция) актив үзләштерүгә, мөстәкыйль иҗади эшчәнлеккә Сәләт,
үз-үзеңне үстерү һәм экспериментлау (эзләү гамәлләре));
- үзенчәлекле сәнгать һәм иҗат сәләтләре (кабул итү. башкару һәм иҗат);

Эстетик тәрбия ысуллары:
- күңелле эстетик хис-кичерешләр һәм кичерешләр уяну методы, аларны бер-береңә ярдәм итү максатыннан;
- әйләнә-тирә дөньяда матурлыкка омтылу, эмоциональ яктан ярдәмчел булу ысулы;
- эстетик караш методы (а. в. Бакушинский фикеренчә, Форма, колорит, линия, массасы һәм киңлеге, фактура булырга тиеш
убеждать үзен турыдан-туры, булырга тиеш самооценны, ничек чиста эстетик факт»;
- сенсорлы баету методы (сенсорлы нигездән башка балаларны сәнгатькә тарту мөмкин түгел);

- эстетик зәвык формалаштыруга юнәлдерелгән эстетик сайлап алу методы («матурлык белән фикерләү»);;
- төрле сәнгать иҗат итү методы (педагог белән). халык остасы, рәссам, яшьтәшләре);
- эвристикларның нәфис методына кызыксыну уята торган криминаль (гадәти булмаган) иҗади ситуацияләр методы.
эзләү эшләре.
Балалар конструкциясе

Балалар конструкциясе төрләре:
* төзелеш материалыннан:
• табигый материалдан кәгазь:
• сәнәгать калдыкларыннан файдалану:
* конструкторлар детальләреннән:
35
• эре габаритлы модульләрдән:
• компьютерное.

Конструкцияләштерүгә өйрәтүне оештыру формалары:
1) модель буенча конструкцияләү.
условиям шартлары буенча конструкцияләү;
- үрнәк буенча конструкцияләү;

замысл уйлау;
- тема буенча конструкцияләү;
- каркасное конструкция;
- 1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Конструкцияләү һәм уеннар үзара бәйләнеш:
- иртә яше: конструкцияләү слито белән уен;
- кече мәктәпкәчә яшь: уен балалар өчен сатып ала торган конструкцияләргә җиңүче була

мөстәкыйль әһәмияте;
- өлкән яшьтәге мәктәпкәчә яшьтәге: формалаштырылган тулы конструкциягә Сәләт сюжет үсешен стимуллаштыра

уен линиясе кайчагында, сюжет характерына ия, ул чакта гомуми сюжет белән берләшкән берничә конструкция барлыкка килә.

Музыкаль тәрбия

Максаты:

- балаларның музыкальлеген һәм аларның музыканы эмоциональ рәвештә кабул итү сәләтен үстерү.

Бурыч:

- музыка эшчәнлеген үстерү;
- музыка сәнгатенә тарту;
-

Юнәлеш:

- тыңлау
- җыр
- музыкаль-ритм хәрәкәтләре

балалар музыка уен коралларында уен

- балалар иҗатын (җыр, музыкаль-уен, бию) үстерү)

Музыкаль үсеш алымнары:
• күрсәтмә: музыкаль рәтләрне рәсем ясау, хәрәкәтләрне күрсәтү;
• сүзлек: төрле музыкаль жанрлар турында әңгәмәләр;
• сүз-ишетү: җыр;
• ишетү: музыка тыңлау;
• уен: музыкаль уеннар;
• гамәли: җырлар, биюләрне өйрәнү, көйләрне яңарту.

Эш эчтәлеге: «тыңлау»
- музыкаль әсәрләр белән танышу. аларны истә калдыру, музыкаль тәэсирләр туплау;
- музыканың музыкаль сәләтләрен һәм күнекмәләрен үстерү;
- җырларның характерын аера белү сәләтен үстерү. инструменталь пьесалар, чаралар һәм музыкаль зәвык формалаштыру;
- музыканы эмоциональ кабул итү сәләтен үстерү.

Эш эчтәлеге: "җырлау»

- балаларда җыр осталыкларын һәм күнекмәләрен формалаштыру;
- балаларны дәрестә һәм көнкүрештә, тәрбияче ярдәмендә һәм мөстәкыйль рәвештә, аны озатып, озатып барырга өйрәтү .
- музыкаль ишетүне үстерү. ягъни интонацион төгәл һәм неточного җырлау, тавышларның биеклеге, озынлыгы, тыңлау үз-үзеңне җырлаганда һәм төзәтүдә үз хаталар;
- җыр тавышын үстерү, аның диапазонын ныгыту һәм киңәйтү.

Бүлек эчтәлеге; «музыкаль-ритмик хәрәкәтләр"»
-музыкаль кабул итү, музыкаль-ритм хисен үстерү һәм, шуңа бәйле рәвештә, хәрәкәтләрнең ритмиклыгын үстерү . ;
- балаларны музыкаль әсәрнең характеры, аеруча якты музыка чаралары белән хәрәкәтләрне килештерүгә өйрәтү выразительности, пространство һәм вакытлы ориентирларны үстерү:
-балаларны уен аша музыкаль-ритмик осталыкка һәм күнекмәләргә өйрәтү. бию һәм күнегүләр;
- сәнгать-иҗат сәләтләрен үстерү.

Эш эчтәлеге: «Балалар музыка уен коралларында уен"»
- баланың эстетик карашын һәм хисен камилләштерү:
- ихтыярый сыйфатларның формалашуы һәм үсеше: түземлек, үҗәтлек, максатчанлык, тырышлык;
- бөтен игътибарны җәлеп итүне үстерү. ис. хыял. иҗади сәләтләре. музыкаль зәвык;
- балалар музыка уен кораллары белән танышу һәм балаларны уенга өйрәтү;
- музыкаль фикерләүне һәм организмның хәрәкәт итү функцияләрен координацияләүне үстерү.

Эш эчтәлеге: «иҗат»
- җыр, музыкаль-уен, бию, Балалар музыка коралларында импровизация;
- музыканы кабул иткәндә иҗади карашны үстерү сәләтен үстерү;
- баланың фантазиясен активлаштыруга ярдәм итү. мөстәкыйль куелган бурычка ирешүгә омтылу, формалар эзләү. үз ниятеңне тормышка ашыру;
- җыр, музыкаль-уен, бию иҗатына, инструментларда импровизацияләүгә сәләтне үстерү.

Эчтәлек психологик-педагогик эш

Сәнгатькә тарту

Уртанчы төркем (4 яшьтән 5 яшькә кадәр)

Музыка, рәсем сәнгате, әдәбият, халык сәнгатенә кызыксыну формалаштыруны дәвам итәргә.

Эстетик хисләр, хисләр, эстетик зәвык, сәнгать әсәрләрен эстетик яктан кабул итү, осталык формалаштыру

бүлеп бирергә, аларны выразительные акча. 1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү Уку эшчәнлеген оештыра белү.

сәнгать төрләре, мөстәкыйль сәнгать эшчәнлеге өчен материаллар һәм әсбаплар туплау.

Сәнгать төрләре (әдәбият, музыка, сынлы сәнгать

Сәнгать, архитектура, театр). Сынлы һәм музыкаль сәнгать жанрлары белән таныштыруны дәвам итәргә.

сәнгатьнең төрле төрләрен чагылдыру, сәнгатьнең төрле төрләре өчен материаллар атау.

Рәсем сәнгате әсәрләре (и. Шишкин, и. Левитан, в. Серов, и. Грабарь, П. Кончаловский һ. б.) һәм рәсемнәр белән танышу

туган табигать рәссамнар картиналарында. 1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү Уку эшчәнлеген оештыра белү. Иҗат белән танышу

балалар китаплары рәссамнары (Ю.Васнецов, Е. Рачев, Е. Чарушин, и. Билибин һ. б.).

Продолжайте белән таныштырырга архитектурасы. Бинаның билгеләнеше буенча төрле булган: торак йортлар,

кибетләр, театрлар, кинотеатрлар һ. б. балаларның игътибарын бер үк төрле архитектура корылмаларының охшашлыгына һәм аермасына юнәлтә.:

формасы, пропорции (биеклеге, озынлыгы, бизәнү әйберләре-декор һ. б.). Подводить мәктәпкәчә яшьтәге балаларны аңлау бәйле конструкцияләр бина.

аның билгеләнеше: торак йорт, театр, гыйбадәтханә һ. б.

38

Үстерергә наблюдательность, өйрәтергә игътибар белән карарга бина, замечать аларның характерные үзенчәлекләре, төрле пропорцияләр,

конструкцияләр, бизи торган детальләр.

Әдәби әсәрләрне, әкиятләрне укганда балаларның игътибарын әкияти йортлар (теремок, рукавичка) тасвирламасына юнәлтү,

тавык аягында өй), сарайлар.

«Халык сәнгате», «халык сәнгате төрләре һәм жанрлары»төшенчәләре белән таныштыру. Балаларның халык турында күзаллауларын киңәйтү

сәнгать, фольклор, музыка һәм сәнгать һөнәрләре.

Балаларда сәнгать әсәрләренә сакчыл караш формалаштыру.

Сынлы сәнгать эшчәнлеге

Уртанчы төркем (4 яшьтән 5 яшькә кадәр)

Дәвам итәргә үстерергә кызыксыну балалар белән рәсем сәнгате. Обогащать сенсорный тәҗрибә, үстерү органнары кабул итү:

күрү сәләте, ишетү, обоняние, осязание, тәмен; беркетергә белемнәрен төп формалары турында предметлар һәм табигать объектлары.

Үстерергә эстетик восприятие, өйрәтергә матурлыгын созерцать әйләнә-тирә дөнья. Предметларны һәм күренешләрне кабул итү процессында

фикерләү операцияләрен үстерү: анализ, чагыштыру, охшашлык (шуңа охшаган), предметларның охшашлыгын һәм аермасын билгеләү предметлар (формасы, зурлыгы, төсе), шулай ук характерлы детальләр, предметларның һәм аларның өлешләренең зурлыгы, биеклеге, урнашуы буенча чагыштырмасы бер-берсенә карата. Табигать объектларын һәм күренешләрне күзәтү, карау (тыңлау) сәләтен үстерү, аларның үзгәрешләрен күрү (мәсәлән, ничек үзгәртелә формасы һәм төс акрын плывущих болытлар, ничек акрынлап ачыла иртә һәм ябыла кич венчик цветка, ничек үзгәрешләр яктырту предметлар (кояш һәм күләгәдә).

Укытырга тапшырырга образовании төп үзлекләре предметлар (формасы, зурлыгы, төс), характерные детальләр, предметлар нисбәтен вә ул фәрештәләр өсләрендә булган түшәкләрдә булырлар, ул диваннарда бер-берсенә каршы утырып рәхәтләнерләр.

Үстерергә сәләте күзәтергә күренешләрен табигать, замечать аларның динамикасын, формасын һәм төс акрын йөзүче болытлар.

Рәсем ясау күнекмәләрен һәм осталыкларын камилләштерергә, сәнгать-иҗат сәләтләрен булдырырга.

Форма, төс, пропорция хисе үстерергә.

Халык декоратив-гамәли сәнгате (шәһәрчек, Полх-мәйдан, Гжель) белән таныштыруны дәвам итәргә, киңәйтергә

халык уенчыклары турында тамашалар (матрешкалар-городецкая, богородская, бирюльки).

Милли декоратив-гамәли сәнгать (төбәк үзенчәлекләре нигезендә); башка төрләр белән таныштыру

декоратив-гамәли сәнгать (фарфор һәм керамик эшләнмәләр, кече формалар скульптурасы). Декоратив иҗатны үстерү

балалар (шул исәптән күмәк).

Үз эш урыныңны оештыра белү, дәресләр өчен кирәкле барлык нәрсәләрне әзерли белү; пөхтә, экономияле эшли белү.

Материалларны сарыф итәргә, эш урынын чисталыкта сакларга, эш тәмамланганнан соң аны тәртипкә китерергә.

Балаларның эшләрне карарга (рәсемнәр, лепка, аппликация), ирешелгәннәргә сөенеп карый белүләрен дәвам итәргә

нәтиҗәдә,, замечать һәм выделите выразительные сурәтләрне чишү.

Фән рәсеме. Рәсемдә предметлар, объектлар, әкият персонажлары образларын тапшыра белүне дәвам итү әдәбият. Балаларның игътибарын формасы, зурлыгы, пропорция өлешләре буенча предметларның аерымлыкларына юнәлтү; аларны кызыксындыру бу аермаларны рәсемнәрдә тапшырырга.

Балаларның игътибарын предметларны кәгазь битендә тапшырырга, предметларның яссылыкта (торырга, ятарга, хәлне үзгәртергә: тере җәнлекләр хәрәкәт итә, поза, агачны җилгә алыштыра алуларына юнәлтергә өйрәтергә.

көн-баш ию һ. б.). Фигуралар хәрәкәтен бирергә өйрәтү.

Композицион осталыкларны үзләштерүгә ярдәм итү: предметны биттә аның пропорцияләрен исәпкә алып урнаштырырга өйрәтү (предмет булса вытянут биеклеккә, урнаштырырга, аны листе буенча вертикали; әгәр ул вытянут бу киңлеге, мәсәлән, бик югары түгел, әмма озын йорт,

аның горизонталь буенча урнашкан. Беркетү ысуллары һәм ысуллары рәсем төрле изобразительными материаллар (төсле карандаши,

гуашь, акварель, төсле вак-төякләр, пастель, сангина, күмер карандашы, фломастерлар, төрле пумалалар һ.б.).

Эшләргә күнекмәләр рәсем контура предметы гади карандашом Белән легким нажимом аңа өчен, шул ук вакытта
сурәтне буяуда катгый, тупас линияләр, төчкерә торган рәсем калмаган.
Акварельне аның үзенчәлеге (үтә күренмәлелеге һәм төснең җиңеллеге, бер төскә күчү салмаклыгы) нигезендә ясарга өйрәтү.
башка).
Пумала белән төрле ысуллар белән рәсем ясарга өйрәтү: киң линияләр-барлык ворсом, нәзек-пумала; мазкалар кияргә, прикладывая
пумала барлык ворсом к кәгазьгә, рәсем ясау белән Пумала вак таплар.
җайга салу басыгыз бу карандаш. Бу карандашном башкару балалар ала, регулируя нажим, тапшырырга кадәр өч төрле төстәге.

Сюжетлы рәсем. Балаларны әйләнә-тирә мохит темаларына һәм әдәби темаларга сюжет композицияләре ясарга өйрәтергә әсәрләрне ("кабартманы кем каршы алды" » «ике ай аю баласы», «Чыпчык кайда ашадым? һ. б.).

Композицион осталыкны үстерергә, битнең аскы ягында, бөтен биттә сурәтләрне урнаштырырга өйрәтергә.

Игътибар итегез, балалар нисбәтен зурлыгы буенча төрле предметлар сюжетында (өйдә зур, агачлар югары һәм Түбән; кешеләр азрак йорт, әмма күбрәк растущих бу луги чәчәкләр). Рәсемдә бер-берсен сакласын өчен предметларны урнаштырырга өйрәтергә (йорт каршында үсә торган агачлар һәм өлешчә аны яндыручы агачлар һ. б.).

Декоратив рәсем. Балаларны халык һөнәрчелеге эшләнмәләре белән таныштыруны дәвам итү, белемнәрне ныгыту һәм тирәнәйтү.

дымковская һәм Филимоновская уенчыклар һәм аларның росписи; тәкъдим итәргә булдырырга образлар мотивлары буенча халык декоративной росписи,

аның төсле стройлары һәм композиция элементлары белән таныштыру, кулланыла торган элементларның төрлелегенә ирешү. Биру
40
Городецкая росписью, аның цветовым карары, үзенчәлекләре булдыру декоратив чәчәкләр (кагыйдә буларак, чиста тонов түгел, ә
оттенков), өйрәтергә кулланырга өчен бизәнү әйберләре оживки.
Мәйдан-кыр язмалары белән таныштыру. Мәйдан язуын балаларның иҗади эшенә кертү, ярдәм итү

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү. Төбәк (җирле) декоратив сәнгать белән таныштыру. Бизәкләр төзергә өйрәтү. городецкаяның, Пох-мәйдан, гжель язмасының мотивлары: бутоннар, чәчәкләр, яфраклар, үлән, усаклар белән таныштыру,
завитки, җанландыру).
Халык әйберләре (поднос, солонка, чынаяк, розетка һ.б.) формасында битләрдә бизәкләр ясарга өйрәтү.
Декоратив эшчәнлектә иҗатны үстерү өчен декоратив тукымалардан файдаланырга. Балаларга кием-салым формасында кәгазь биру
баш киемнәре (печән, яулык, свитер һ.б.), көнкүреш әйберләре (салфетка, сөлге).
Өйрәтергә ритмично располагать бизәк. Кәгазь силуэтлар һәм күләмле фигуралар ясарга тәкъдим итәргә.
Лепка. Балаларны балчыктан, пластилиннан һәм пластик массадан әвәләп ясау үзенчәлекләре белән таныштыруны дәвам итәргә.

Үстерергә белү лепить белән натурой һәм тәкъдим итү буенча таныш предметлар (яшелчә, җиләк-җимеш, гөмбә, савыт-саба, уенчыклар); тапшырырга аларны

характерные үзенчәлекләре. Дәвам итәргә өйрәтергә лепить савыт-саба бер бер кисәк балчык һәм пластилина ленточным ысул белән.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү. Сызлау

формалары, эшләргә предметларны тотрыклы.

Өйрәтергә әверергә лепке бу выразительность образ, лепить фигуры кеше һәм хайваннар хәрәкәттә, берләштерергә зур булмаган төркемнәр

предметларны катлаулы сюжетлар (күмәк композицияләрдә): "чебиле тавык" » «ике ай аю баласы сыр тапкан», «балалар.

йөрү " һәм башкалар катнашты.

Балаларда әдәби әсәрләрнең (Аю, кабартма, Төлке һәм Куян) геройларын күзаллау буенча әвәләп ясау күнекмәләрен формалаштыру,

Машенька һәм Аю һ. б.). Иҗатны, инициативаны үстерергә.

Пыяладан файдаланып, вак детальләр ясау, балыкчы янында чешекләрнең рәсемен ясау, күзләрен билгеләүне дәвам итү,

хайваннар йоны, кош каурыйлары, бизәкләр, кешеләр киемендәге складлар һ. б.

Дәвам итәргә формалаштырырга техник осталык һәм күнекмәләр белән эшләү, төрле материаллар өчен лепки; побуждать кулланырга

өстәмә материаллар (сөякләр, бөртеклеләр, бусинкалар һ. б.).

Беркетергә күнекмәләр җентекләп юарга куллары тәмамланганнан соң лепки.

Декоратив лепка. Балаларны декоратив әвәләп ясау үзенчәлекләре белән таныштыруны дәвам итәргә. Формалаштыру кызыксыну һәм эстетик халык декоратив-гамәли сәнгате предметларына мөнәсәбәт. Өйрәтергә лепить кошлар, хайваннар, кешеләр тибы буенча халык уенчыклары

(димково, филимоново, Карга һ. б.).

Декоратив сәнгать әйберләрен бизәкләр белән бизи белү. Эшләнмәләрне гуашь белән бизәргә өйрәтергә, аларны бизәргә сулап һәм тирәнтен рельеф белән, пыяла кулланырга.

Өйрәтергә обмакивать бармаклар суга өчен сгладить тигезлеге вылепленного сурәтләре, кайчан бу кирәк тапшыру өчен образы.

Аппликация. Беркетә белү, балалар булдырырга сурәтләре (разрезать кәгазь кыска һәм озын полоски; вырезать круги. квадрат, турыпочмаклы оваллар, бер геометрик фигураларны икенчесенә әверелдерү: квадрат-ике-дүртпочмакка, турыдан-турыпочмак — бу полоскалар, квадратлар яки кечкенә турыпочмаклы). булдырырга әлеге фигуралар сурәтләре төрле предметлар яки декоратив композицияләр.

Өйрәтергә вырезать бер үк төрле фигуры яки аларның детальләрен бер кәгазь, сложенной гармошкой, ә симметричные сурәтләре-бер кәгазь, бер стакан, ваза, чәчәк һ.б.). Сәнгать образын булдыру максаты белән обрыванияне кабул итәргә өйрәтергә.

Материалларга сак һәм сакчыл караш формалаштыру.

Гамәли иҗат. Кәгазь белән эшли белүне камилләштерү: битне төрле юнәлешләрдә дүртләп төшерү; эшләү; әзер выкройка (бүрек, лодочка, йорт, кошелек).

Беркетү белү булдырырга бер кәгазь күләмле фигуры: делить квадратный биткә берничә тигез өлешләрдә, сглаживать сгибы, куертма буенча кисәргә (өй, кәрҗин, кубик).

Балаларның уенчыклар, табигый материалдан (күркә, ботаклар, җиләкләр) һәм башка материаллардан (катушки) сувенирлар ясый белүен ныгыту, төсле чолганышта чыбык(буш тартмалар һ. б.), частьләрне нык тоташтырып.

Сюжетлы-рольле уеннар өчен уенчыклар (флажкалар, сумкалар, бүрекләр, салфеткалар һ. Б. лар ясау.); ата-аналар, балалар бакчасы хезмәткәрләре өчен сувенирлар, чыршы бизәнү әйберләре.

Балаларны дәреслекләр әзерләүгә һәм мөстәкыйль эшчәнлеккә (тартмалар, исәп-хисап материалы), китаплар ремонтлауга җәлеп итү, өстәл-басма уеннар.

Балаларның материалларны экономияле һәм рациональ куллана белүен ныгыту.

Конструктив-модель эшчәнлеге

Уртанчы төркем (4 яшьтән 5 яшькә кадәр)

Балаларның төзелә торган корылмалар һәм әйләнә-тирә мохиттә күргәннәре арасында элемтә урнаштыруын дәвам итү;

булдырырга төрле корылмалар һәм конструкцияләр (йортлар, спорт һәм уен җиһазлары һ.б.).

Өйрәтергә бүлеп бирергә төп өлешендә һәм характерные детальләрен конструкцияләр. Мөстәкыйльлекне, иҗатны, инициативаны хупларга.

Тәрбияче ясаган эшләнмәләрне һәм корылмаларны анализларга ярдәм итәргә; анализ нигезендә конструктив карарлар табарга һәм планлаштырырга шәхси төзелеш.

Яңа детальләр: формасы һәм зурлыгы буенча пластиналар, брускалар, цилиндрлар, конуслар һ. б. белән таныштыру.

алмаштырырга кайбер детальләрен башка.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Рәсем буенча төзергә, кирәкле төзелеш материалларын мөстәкыйль сайларга өйрәтергә.

Коллектив белән эшли белүне дәвам итү, уртак ният нигезендә үз кулларыңны берләштерү, килешү,

кем нинди эш башкарачак.

Музыкаль эшчәнлек

Уртанчы төркем (4 яшьтән 5 яшькә кадәр)

Дәвам итәргә үстерергә кызыксыну һәм музыкага мәхәббәт, музыкаль ярдәмчеллек аңа.

Формалаштырырга музыкаль культураны нигезендә танышу классик, халык һәм заманча музыка.

Балаларның музыкаль сәләтен үстерүне дәвам итәргә: тавыш-биеклек, ритмик, тембровый, динамик ишетү.

Җырлау, музыка астында хәрәкәт итү, уеннар һәм көйләрне балалар өчен импровизацияләү күнекмәләрен үстерүгә ярдәм итү балаларның иҗади активлыгы.

Тыңлау. Музыка әсәрләренең жанрларын аерырга өйрәтү (марш, бию, җыр). Музыкаль хәтер аша камилләштерергә әсәрнең аерым фрагментлары буенча көйләрне танып белү (кереш, йомгаклау, музыкаль фраза).

Квинт чикләрендә тавышларны аеру күнекмәләрен, музыка уен коралларының (клавиш-Ударная) яңгыравын камилләштерү

һәм кыллы: фортепиано, скрипка, виолончель, балалайка).

Җыр. Беренче октябрьдән «ре» га кадәр «икенче октябрьгә кадәр» ре "дан алып" икенче октябрьгә кадәр "җырлый белү" җырлау күнекмәләрен формалаштыру җыр башланыр алдыннан сулышы, музыкаль фразалар арасында, хисаплы сүзләр әйтергә, үз вакытында башларга һәм җырны тәмамларга, моңның характерын хис-тойгыларга тапшыру, уртача, тавыш һәм тыныч җырларга.

Соль җырлау күнекмәләрен үстерүгә, музыка белән бергә һәм аннан башка да ярдәм итәргә.

Төрле характердагы җырларны мөстәкыйльлек күрсәтү һәм иҗади башкару.

Җырлы музыка тәмен үстерергә.

Җыр иҗаты. Көйне бирелгән текстка импровизацияләргә өйрәтергә.

Балаларны төрле характердагы көйләр иҗат итәргә өйрәтү: ягымлы бишек, дәртле яки дәртле марш, салмак вальс, күңелле плясовую.

Музыкаль-ритм хәрәкәтләре. Ритм хисен үстерү, хәрәкәт аша музыка характерын, аны тапшыру эмоциональ-образлы эчтәлеге.

Киңлектә иркен ориентлашырга, гади үзгәртеп коруларны башкарырга, мөстәкыйль рәвештә уртачадан күчәргә өйрәтергә. музыкаль фразалар нигезендә хәрәкәтләрне тиз һәм акрынрак алыштырырга.

Бию хәрәкәтләрен башкару күнекмәләрен формалаштыруга ярдәм итү (сикерүдә аякларны чиратлап алга ыргыту; приставная адым белән приседанием, белән алга бару, түгәрәк; приседание белән выставлением аяклар алга).

Рус әйлән-бәйлән, бию, шулай ук башка халыкларның биюләре белән таныштыру.

Дәвам итәргә үстерергә күнекмәләрен инсценирования җырлар; өйрәтергә рәсем ясарга әкияти хайваннар һәм кошлар (атлар, кәҗә, Төлке, аю, төрле уен ситуацияләрендә куян, журавль, каргалар һ. б.).

Музыкаль-уен һәм бию иҗаты. Бию иҗатын үстерергә; биюләргә хәрәкәт уйлап табарга өйрәтергә, биюгә иҗатта мөстәкыйльлек күрсәтеп, бию композициясен төзергә кирәк.

Җыр эчтәлеген чагылдыра торган хәрәкәтләрне мөстәкыйль уйлап табарга өйрәтергә.

Җыр, әйлән-бәйлән эчтәлеген сәхнәләштерергә.

Балалар музыка уен коралларында уен. Балаларны балалар музыка уен коралларында иң гади көйләрне башкарырга өйрәтергә; таныш җырлар аерым һәм зур булмаган төркемнәр белән, шул ук вакытта гомуми динамиканы һәм темпны үтәп.

Балаларның иҗатын үстерергә, аларны актив мөстәкыйль гамәлләргә этәрергә.

2.1.5 МӘГАРИФ ӨЛКӘСЕ «ФИЗИК ҮСЕШ»

Юнәлеш:

- Төп хәрәкәтләр: йөрү; йөгерү; йөгерү, ыргыту, ыргыту, тоту; йөзү, лазание; тигезлектә күнегүләр;

Гомуми үсеш күнегүләре

- Хәрәкәтчән уеннар
- Спорт күнегүләре

Актив ял

ЗОЖ сәламәт яшәү рәвеше турында башлангыч күзаллаулар формалаштыру

Принциплары физик үсеш:

1. Дидактик:
- системалылык һәм эзлеклелек;
- развивающее укыту;
- һәркем өчен мөмкин;
- тәрбияви белем бирү;
- шәхси һәм яшь үзенчәлекләрен исәпкә алу;
- баланың аңлылыгы һәм активлыгы;
- күрсәтмәлелек.

2. Махсус:
- даимилек;
- тренирлау тәэсирләрен арттыру эзлеклелеге;
- цикликлык.

3. Гигиена:
- йөкләнешләрнең баланслылыгы;

- эшчәнлекнең һәм ялның рациональлеге;
- яшь адекватлыгы;
- барлык белем бирү процессының сәламәтләндерү юнәлеше;
- шәхси-юнәлешле белем һәм тәрбия бирү.

Физик үсеш алымнары:

1. Күрсәтмәле:
- күрсәтмә-күрү алымнары (физик күнегүләр күрсәтү, күрсәтмә әсбаплар куллану, имитация, күрү ориентирлары);
- күрсәтмә-ишетү алымнары (музыка, җырлар);
- тактик-мускуллы алымнар (тәрбияченең турыдан-туры ярдәме).
2. Сүз:
- аңлатмалар, аңлатмалар, күрсәтмәләр;
- командалар, күрсәтмәләр, сигналлар бирү;
- балаларга сораулар;
- образлы сюжет хикәясе, әңгәмә;
- сүзлек инструкциясе.
3. Практик:
- Кабатлау КҮНЕГҮЛӘР башка үзгәрешләр һәм үзгәрешләр;
- Уен формасында күнегүләр үткәрү;
- Ярыш формасында күнегүләр үткәрү.

Эчтәлек психологик-педагогик эш

Сәламәт яшәү рәвеше турында башлангыч күзаллаулар формалаштыру

Уртанчы төркем (4 яшьтән 5 яшькә кадәр)

Кеше организмының эшчәнлеге үзенчәлекләре һәм бөтенлеге турында күзаллауларны киңәйтү. Балалар игътибарын
аларның организмы һәм сәламәтлеге үзенчәлекләренә ("миңа апельсиннар ярамый-аллергиям бар", " миңа күзлек кияргә кирәк»).
Сәламәт яшәү рәвеше (мөһим компонентлар) турында күзаллауларны киңәйтү (дөрес туклану, хәрәкәт, йокы)
Кояш, Һава һәм су-безнең иң яхшы дусларыбыз) һәм сәламәтлекне җимерүче факторлар.
Кеше сәламәтлегенең дөрес туклануга бәйлелеге турында күзаллаулар формалаштыру; продуктларның сыйфатын билгели белү;,
сенсорлы хисләргә нигезләнеп.
Кеше сәламәтлеге өчен гигиена һәм көн режимының роле турында күзаллауларны киңәйтү.

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Чирләүчеләргә хөрмәт тәрбияләү. 1 яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү.

Балаларны сәламәт кеше мөмкинлекләре белән таныштыру.

Балаларда сәламәт яшәү рәвешенә ихтыяҗ формалаштыру. Физик культура һәм спорт белән кызыксыну уяту һәм шөгыльләнү теләге физкультура һәм спорт белән.

Олимпия хәрәкәте тарихыннан булган мәгълүматлар белән таныштыру.

Спорт залында һәм спорт мәйданчыгында куркынычсызлык техникасы нигезләре һәм үз-үзеңне тоту кагыйдәләре белән таныштыру.

Физик культура

Уртанчы төркем (4 яшьтән 5 яшькә кадәр)

1 Яңа материал-ны үзләштерү Дәреслек, сүзлек белән эш итә белү, танып белү активлыгын үстерү уку эшчәнлеген оештыра белү.

Балаларның хәрәкәт итү күнекмәләрен һәм күнекмәләрен камилләштерү. Тизлекне, көчне, чыдамлыкны, сыгылмалылыкны үстерергә.

Беркетә белү җиңел йөрергә һәм йөгерергә, энергично отталкиваясь нче таяныч.

Йөгерергә, каршылыкларны җиңеп чыгарга өйрәтергә. Гимнастик стенага менәргә өйрәтергә, темпны үзгәртергә.

Озынлыкка, биеклеккә сикерергә, йөгерергә, дөрес йөгерергә, этеп чыгарга һәм сикереш төренә карап төшәргә өйрәтергә,

йомшак катламга озын сикерү, җиргә төшкәндә тигезлекне саклап калу.

Өйрәтергә сочетать замах белән броском каршындагы ыргыту, подбрасывать һәм ловить туп бер кулы белән, отбивать аның уң һәм сул кулы белән урында.

йөрергә.

Чаңгыда тайгаклап йөрергә, склонга менәргә, таулардан төшәргә, ике тәгәрмәчле велосипедта йөрергә, шуарга өйрәтергә

ул җәннәттәге кешеләр ефәктән булган түшәкләргә таянучылардыр, вә ул җәннәтнең җимешләре утырган кешегә дә, торган кешегә дә бик якындыр. Өйрәтергә ориентироваться киңлегендә.

Спорт уеннары элементларына, уеннар элементларына, уеннар, эстафеталарга өйрәтергә.

Өлкәннәргә физик күнегүләр белән шөгыльләнүгә физкультура инвентаре әзерләргә, аны урынга җыештырырга өйрәтергә.

Балаларның төрле спорт төрләре белән кызыксынуларын хупларга, аларга илнең спорт тормышы турында кайбер мәгълүматларны җиткерергә.

Хәрәкәтчән уеннар. Балаларны, инициатива күрсәтеп, мөстәкыйль рәвештә таныш хәрәкәтчән уеннар оештырырга өйрәтүне дәвам итәргә.

иҗат.

Балаларда ярыш элементлары белән Уеннарда, уен-эстафеталарда катнашырга омтылыш тәрбияләү. Спорт уеннарына өйрәтергә.

күнегү.

2.2. Белем бирү эшчәнлеген тасвирлау, кулланыла торган программаларны, вариатив формаларын, ысулларын, методларын һәм Программаны тормышка ашыру чараларын исәпкә алып, баланың үсеш юнәлешләре нигезендә

Программаны тормышка ашыру, Программаны тормышка ашыруның конкрет шартларын, яшен, төркем составын, балаларның үзенчәлекләрен һәм мәнфәгатьләрен, ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) запросларын исәпкә алып, федераль дәүләт белем бирү стандартлары һәм максатларына туры килә торган вариатив формалар, алымнар һәм чаралар нигезендә тәэмин ителә.

Белем бирү эшчәнлеген оештыруның вариатив формаларына, ысулларына, методларына түбәндәге формалар керә: бер төркем өчен белем бирү вәзгыяте (дәресләр), уеннарның төрле төрләре, шул исәптән иректә уен, рольле уен һ.б. төрләре, хәрәкәтчән һәм традицион халык уеннары; балалар һәм өлкәннәр һәм/яки балаларның үзара аралашуы һәм аралашуы; төрле юнәлештәге проектлар; бәйрәмнәр, социаль акцияләр һ. б., шулай ук режим моментларының белем бирү потенциалын куллану. Барлык формалар да бергә һәм аерым алганда, өлкәннәр тарафыннан оештырылган һәм балалар тарафыннан мөстәкыйль рәвештә сайлап алына торган эшчәнлек төрләрен яраштыру аша тормышка ашырылырга мөмкин.

Программаны тормышка ашыруның теләсә нинди формалары, ысуллары, ысуллары һәм чаралары ФГОСның төп принципларын исәпкә алып гамәлгә ашырылырга тиеш.:

баланың белем бирү процессында үз мөмкинлекләре һәм кызыксынулары, аралашу һәм аралашу характеры һ. б. белән актив катнашуын тәэмин итү.

Педагог һәм баланың уртак эшчәнлеге нигезләнә:

- өлкән һәм баланың субъект (партнерлык, тигез хокуклы) позициясендә ;
- өлкән яшьтәге балалар белән аралашу өчен түгел, ә диалогик (монологик);
- баланың өлкәннәр һәм яшьтәшләре белән нәтиҗәле хезмәттәшлеге турында мәгълүмат;
- белем бирү эшчәнлеген оештыруның партнерлык формасында (ирекле урнашу, күчү, балалар белән аралашу мөмкинлеге һ. б.))
- Белем бирү процессында катнашуның/баланың катнашмавының төп мотивы-кызыксыну булу/булмау.
-

Өзлексез белем бирү эшчәнлеге (НОД) балалар эшчәнлегенең төрле төрләрен оештыру яки аларны төрле эш формалары һәм методлары белән интеграцияләү аша тормышка ашырыла.

Режим моментларында мәдәни-гигиена күнекмәләрен формалаштыру, оешканлык һәм тәртиплелек тәрбияләү буенча эш алып барыла. Балалар белән белем бирү эшчәнлеге иртәнге кабул итү, иртәнге гимнастика, йөрү, аш-су кабул итү, төштән соң кичке йокыга әзерлек барышында алып барыла.

Шәхси эш - ул педагог-тәрбияченең гомуми, типик һәм индивидуаль белем таләп итә торган һәм һәр баланың үсеш үзенчәлекләрен исәпкә алып башкарыла торган эшчәнлеге. **Мөстәкыйль эшчәнлек:**

- ул тәрбияләнүчеләрнең фән-пространство мәгариф тирәлеген үстерүче педагоглар (шул исәптән балалар белән бергә) булдырган шартларда ирекле эшчәнлеген күздә тота;
- Министрлык һәр бала мәнфәгатьләре буенча эшчәнлекне сайлап алуны тәэмин итә;
- бу аңа яшьтәшләре белән хезмәттәшлек итәргә яки индивидуаль эшләргә мөмкинлек бирә;

ул үз эченә алган проблемалы ситуацияләр һәм юнәлдерелгән мөстәкыйль хәл итү бала төрле мәсьәләләрне; мөмкинлек бирә дәрәҗәсендә мөстәкыйль үзләштерү (беркетергә, апробировать) материал, изучаемый уртак эшчәнлектә өлкәннәр белән.

Программаның эчтәлеге мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен хас булган эшчәнлек төрләре аша тормышка ашырыла:

• уен эшчәнлеге ,шул исәптән сюжетлы-рольле уен, мәктәпкәчә яшьтәге балаларның әйдәп баручы эшчәнлеге, шулай ук кагыйдәләр белән уен һәм башка төр уеннар);

• коммуникатив (өлкәннәр һәм яшьтәшләр белән аралашу һәм аралашу);

• әйләнә-тирә дөнья объектларын танып-белү-тикшеренү (тикшеренүләр һәм алар белән экспериментлау);

* сәнгать әдәбиятын һәм фольклорын кабул итү;

• үз-үзеңә хезмәт күрсәтү һәм гап-гади көнкүреш хезмәте (бинада, урамда);

* төрле материаллардан, шул исәптән конструкторлар, модульләр, кәгазь, табигый һәм башка материаллардан конструкцияләү;

• рәсем (рәсем, әвәләп ясау, аппликация);

• музыкаль (музыка әсәрләренең мәгънәсен аңлау һәм аңлау, җырлау, музыкаль-ритмик хәрәкәтләр, балалар музыка уен коралларында уйнау);

• хәрәкәтчән (төп хәрәкәтләрне үзләштерү).

Өлкәннәрнең балалар белән хезмәттәшлеге

Өлкәннәрнең балалар белән хезмәттәшлеге бала үсешенең мөһим факторы булып тора һәм белем бирү эшчәнлегенең барлык юнәлешләрен чагылдыра.

Өлкән яшьтәге бала җитәкче түгел, ә партнер ролендә гомуми мәдәни белем алу процессында катнаша, баланың мотивациясен хуплый һәм үстерә. Партнерлык мөнәсәбәтләренең төп функциональ характеристикасы-балага карата тигез хокуклы мөнәсәбәт. Өлкәннәр куелган максатны тормышка ашыруда балалар белән беррәттән, тәҗрибәлерәк һәм компетентлы партнер буларак катнаша.

Шәхси-тудыручы багланышлар өчен баланы ул кебек кабул итү һәм аның сәләтенә ышану хас. Өлкән кеше баланы ниндидер «стандарт» астына куып җибәрми, ә аның белән баланың абруена һәм шәхси үзенчәлекләренә, характерына, гореф–гадәтләренә, мәнфәгатьләренә, өстенлек бирүенә юнәлеш бирү белән аралаша. Ул балага шатлык-куанычлар, кыенлыклар вакытында ярдәм итә, уеннарда һәм дәресләрдә катнаша. Өлкән кеше тыюлардан һәм җәзалардан качарга тырыша. Чикләүләр һәм шелтәләүләр, һәрхәлдә, баланың абруен төшермичә генә кулланыла. Мондый тәрбия стиле балага психологик яклану хисе бирә, аның индивидуальлеген, өлкәннәр һәм башка балалар белән уңай мөнәсәбәтләрен үстерүгә ярдәм итә. Өлкәннәр баланың индивидуальлеген хуплаганда, аны ничек кабул итәләр, акланмый торган чикләүләрне һәм җәзаларны кисәтәләр, бала үз-үзеннән, хаталарын танудан курыкмый. Өлкәннәр һәм балалар арасында үзара ышаныч баланың әхлакый нормаларын дөрес кабул итүенә ярдәм итә. Бала өчен үз фикере булырга, күңелдәге шөгыльләрне, уендагы партнерларны сайлау хокукы аның шәхси өлгергәнлеген һәм, нәтиҗә буларак, үз сайлау өчен җаваплылык хисен формалаштыруга ярдәм итә. Бала мөстәкыйль рәвештә уйларга өйрәнә, чөнки өлкәннәр аңа үз карарларын көчләп тагмый, ә ул үзен кабул итәргә ярдәм итә.

Бала укый адекватно выражать үз хисләр. Балага үз кичерешләрен аңларга, аларның сүзләрен әйтергә ярдәм итеп, өлкәннәр үзләрендә социаль яктан яраклы ысуллар белән хис итә белү сәләтен формалаштыруга ярдәм итәләр.

Бала укый аңларга, башкаларны һәм сочувствовать аларга, чөнки бу тәҗрибә ала, өлкәннәр белән аралашудан һәм переводит аны башка кешеләр.

Өлкәннәр ярдәме белән һәм мөстәкыйль эшчәнлектә бала әйләнә-тирә дөньяны танып белергә, уйнарга, рәсем ясарга, тирә-юньдәгеләр белән аралашырга өйрәнә. Фән өлкәсендә өлкәннәр белән үзара бәйләнештә һәм мөстәкыйль эшчәнлек алып бару, мәдәни практикаларны үзләштерү процессы дип атала.

2.3. Төрле төрдәге һәм мәдәни практикаларның белем бирү эшчәнлеге үзенчәлекләре

Төрле төрдәге белем бирү эшчәнлеге үзенчәлекләре:

1. Белем бирү эшчәнлегендә катнашучылар: балалар, ата-аналар (законлы вәкилләр), мәктәпкәчә белем бирү учреждениясенең педагогик хезмәткәрләре.

2. Балалар бакчасында белем бирү эшчәнлеге рус телендә алып барыла.

3. Белем бирү эшчәнлеге балалар белән эшләүнең яшь формаларына туры килә, шул ук вакытта эшчәнлекнең төп формасы һәм әйдәп баручы төре-уен.

4. Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге биш белем бирү өлкәсе бурычларын тормышка ашыруга юнәлтелгән: тәрбияләнүчеләрнең социаль-коммуникатив, танып-белү, сөйләм, сәнгати-эстетик һәм физик үсеше.

- 5. Белем бирү өлкәләренең конкрет эчтәлеге тәрбияләнүчеләрнең яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләренә бәйле һәм эшчәнлекнең төрле төрләрендә: иртә яшьтә (2-3 яшь) тормышка ашырылырга мөмкин):
- предметная эшчәнлеге һәм уеннар белән составными һәм динамическими уенчыклар
- материаллар һәм матдәләр (ком, су, камыр һ. б.) белән экспериментлау)
- өлкәннәр белән аралашу һәм өлкәннәр җитәкчелегендә яшьтәшләре белән уртак уеннар
- көнкүреш предметлары-кораллары (кашык, совок, көрәк һ. б.)
- музыка, әкият, шигырьләрнең мәгънәсен кабул итү, рәсем карау хәрәкәт активлыгы. мәктәпкәчә яшьтәге балалар белән (3-7 яшь)):
- уен (шул исәптән сюжетлы-рольле уен, уен кагыйдәләре белән һәм башка төр уеннар),
- коммуникатив (өлкәннәр һәм яшьтәшләр белән аралашу),
- танып-белү-тикшеренү (әйләнә-тирә дөнья объектларын тикшерү һәм алар белән экспериментлау) сәнгать әдәбиятын һәм фольклорын кабул итү
-

үз-үзеңә хезмәт күрсәтү һәм гап-гади көнкүреш хезмәте (бинада һәм урамда)

төрле материалдан (конструкторлар, модульләр, кәгазь, табигый һәм башка материалларны да кертеп) конструкцияләү; рәсем ясау, әвәләп ясау, аппликация)

музыка (музыка әсәрләренең мәгънәсен аңлау һәм аңлау, музыкаль-ритмик хәрәкәтләр, музыка уен коралларында уеннар)

хәрәкәтчәнлек (төп хәрәкәтләрне үзләштерү) 6. Бурычларны тормышка ашыру педагог һәм балаларның уртак эшчәнлегендә, балаларның мөстәкыйль эшчәнлегендә тормышка ашырыла.

Мәдәни практикалар

Мәдәни практикалар-ул өлкәннәр яки бала үзе инициативасы белән төрле төркемнәрдә, командаларда, берләшмәләрдә һәм иҗтимагый структураларда өлкәннәр, яшьтәшләре һәм кече балалар белән төрле аралашу һәм аралашу тәҗрибәсен алу һәм кабатлау.

Бу шулай ук күңеллелек һәм мәхәббәт, дуслык, ярдәм, кайгыртучанлык, альтруизм кебек уңай тормыш тәҗрибәсен үзләштерү. Шулай ук канәгатьсезлек, үпкәләү, көнчелек, протест, дорфа тәҗрибәсе дә бар. Баланың нәкъ менә практикага бәйле булуы, аның холкы, кыйммәтләр системасы, тормыш эшчәнлеге стиле, алга таба язмыш.

Көннең икенче яртысында балаларда төрле эшчәнлек төрләрендә мөстәкыйльлек һәм иҗат күрсәтүгә юнәлдерелгән төрле мәдәни практикалар оештырыла. Мәдәни практикалар барышында тәрбияче сайлау иреге, үз-үзләрен күрсәтү атмосферасы, олылар һәм балаларның хезмәттәшлеге булдырыла. Мәдәни практикаларны оештыру, нигездә, төркемчә характерга ия.

Белем бирү мохитен булдыру эшчәнлек принциплары системасы нигезендә башкарыла:

психологик уңайлылык бүлеге

- эш
- минималь хезмәт хакы
- бөтенлек
- иҗат вариативлары
- даимилек.
- Һәр әлеге принципларны уникаль, әмма алар барысы да эшли, ничек целостная системасы.
-

Мәдәни практикаларга карыйлар:

- Тәрбияченең һәм балаларның уртак уены (сюжетлы-рольле, режиссерлык, уен-драматизация, төзелеш-конструктив уеннар) аралашу һәм уңай социаль-эмоциональ тәҗрибә туплау ситуацияләре проблемалы характерда һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларга якын булган тормыш проблемасын үз эченә ала.
- Иҗади остаханә балаларга белем һәм осталык куллану өчен шартлар тудыра. Остаханәләр үз тематикасы, эчтәлеге, кул эшләре белән шөгыльләнү, халык һөнәрләренә җәлеп итү («халык осталарында кунакта»), танып-белү презентацияләре карау, сәнгать галереясы, китап почмагы яки китапханәне бизәү («китап бастыру остаханәсе», «Әкияттә кунакта»), уеннар һәм коллекцияләү буенча төрле.
- Музыкаль-театр һәм әдәби кунакханә (балалар студиясе)-балаларның музыкаль һәм әдәби әсәрләрне кабул итүне оештыруны, балаларның иҗади эшчәнлеген, тәрбияченең һәм балаларның әдәби яки музыкаль материалларда ирекле аралашуын күз алдында тоткан сәнгать-иҗат эшчәнлеген оештыру формасы. Сенсор һәм интеллектуаль тренинг-сенсор эталоннары (Төсләр, Формалар, пространство мөнәсәбәтләре һ.б.) системасының барлыкка килүен тәэмин итә торган биремнәр системасы. Бирегә үсеш алучы уеннар, логик күнегүләр, кызыклы бурычлар керә.
- Балалар ялы - өлкәннәр тарафыннан уен, күңел ачу, ял итү өчен максатчан оештырыла торган эшчәнлек төре. Кайвакыт ял "түгәрәк" буларак оештырыла. Мәсәлән, кул эшләре, сәнгать хезмәте белән шөгыльләнү өчен һ. б.
- Коллектив һәм шәхси хезмәт эшчәнлеге иҗтимагый файдалы характерга ия һәм хуҗалык буларак оештырыла-

табигатьтә көнкүреш хезмәте һәм хезмәт.

Вид культурной практики	**Периодичность проведения**
Общение	
▪ Ситуации общения воспитателя с детьми и накопления положительного социально-эмоционального опыта	▪ Ежедневно
▪ Беседы и разговоры с детьми по их интересам	▪ Ежедневно
Игровая деятельность, включая сюжетно-ролевую игру	
▪ Индивидуальные игры с детьми (сюжетно-ролевые, строительноконструктивные игры)	▪ Ежедневно
▪ Совместная игра воспитателя и детей (сюжетно-ролевые, строительно-конструктивные игры)	▪ Ежедневно
▪ Подвижные игры	▪ Ежедневно
▪ Досуг здоровья и подвижных игр	▪ 1 раз в месяц
Познавательная и исследовательская деятельность	
▪ Игровые тренинги	▪ 1 раз в месяц
▪ Наблюдения за природой (на прогулке)	▪ Ежедневно
▪ Опыты, эксперименты, наблюдения	▪ 1 раз в месяц
Формы творческой активности, обеспечивающей художественно-эстетическое развитие детей	
▪ Чтение литературных произведений	▪ Ежедневно
▪ Музыкально-театральная гостиная	▪ 1 раз в месяц
Самообслуживание и элементарный бытовой труд	
▪ Самообслуживание	▪ Ежедневно
▪ Трудовые поручения (индивидуально)	▪ Ежедневно

2.4. Балалар инициативасына ярдәм итү ысуллары һәм ысуллары

Программаның белем бирү бурычларын тормышка ашыру барышында балалар инициативасына һәм мөстәкыйль эшчәнлеккә ярдәм күрсәтелә. Мөстәкыйль эшчәнлектә тәрбияләнүчеләрнең педагоглар төзегән фән-пространство мохите шартларында ирекле эшчәнлеге аңлана, ул һәр балага яшьтәшләре белән эшләргә һәм индивидуаль эшләргә мөмкинлек бирә.

Балалар эшчәнлеге-ул баланың өлкәннәр тарафыннан чит һәм даими контрольдән башка билгеле бер гамәлләр кыла белүе генә түгел, ә үз алдыңа яңа бурычлар куя һәм аларны социаль яраклы рәвештә хәл итә белү сәләте дә.

Мөстәкыйльлек нигезе иртә балачакта, кече һәм мәктәп яшендәге чикләрдә салына, мәктәпкәчә яшьтәге чорда мөстәкыйль сыйфат буларак мөстәкыйльлекне алга таба үстерү балалар эшчәнлегенең төп төрләре - бала үсешенең үтәли механизмнарын үстерү белән бәйле.

Бала үсешенең үтәли механизмнарында мөстәкыйльлекне һәм балалар инициативасын үстерү

Способы			
Содержание работы	*В образовательной среде дети могут:*	*Создание педагогом ситуаций:*	*Организация развивающей предметнопространственной среды (РППС)*
Развитие са мостоятельности			
Развитие самостоятельности включает две стороны: *адаптивную* (умение понимать существующие социальные нормы и действовать в соответствии с ними) и *активную* (готовность принимать самостоятельные решения). В ходе реализации Программы дошкольники получают позитивный социальный опыт создания и воплощения собственных замыслов. Дети должны чувствовать, что их	• учиться на собственном опыте, экспериментировать с различными объектами, в том числе с растениями; • находиться в течение дня как в одновозрастных, так и в	• для обсуждения при участии взрослого важных событий со сверстниками; • для умения сделать выбор и обосновывать его (например, детям можно предлагать специальные способы фиксации их выбора);	Среда должна быть *вариативной*, состоять из различных площадок (мастерских, исследовательских площадок, художественных студий, библиотечек, игровых, лабораторий и пр.), которые дети могут выбирать по собственному желанию.

			Предметно-пространственная среда должна *меняться* в соответствии с
попытки пробовать новое, в том числе и при планировании собственной жизни в течение дня, будут поддержаны взрослыми. Это возможно в том случае, если образовательная ситуация будет строиться с учетом детских интересов. Образовательная траектория группы детей может меняться с учетом происходящих в жизни дошкольников событий.	• разновозрастных группах; изменять или конструировать игровое пространство в соответствии с возникающими • игровыми ситуациями; быть автономными в своих действиях и принятии доступных им решений.	• для умения сделать предъявлять и обосновывать свою инициативу (замыслы, предложения и пр.); для • умения планировать собственные действия • индивидуально и в малой группе, команде; • для умения оценивать результаты своих действий индивидуально и в малой группе, команде.	интересами и проектами детей не реже, чем один раз в несколько недель. В течение дня необходимо выделять время, чтобы дети могли выбрать *пространство* активности (площадку) по собственному желанию.

Развитие игровой деятельности

Игра - одно из наиболее ценных новообразований дошкольного возраста. Играя, ребенок свободно и с удовольствием осваивает мир во всей его полноте — со стороны смыслов и норм, учась понимать правила и творчески преобразовывать их.	• • изменять или конструировать игровое пространство в соответствии с возникающими игровыми • ситуациями; проявлять индивидуальность ребенка, его находчивость, сообразительность, воображение; приобретать опыт организации совместной деятельности на основе	• создавать в течение дня условия для свободной игры детей; • определять игровые ситуации, в которых детям нужна косвенная помощь; • наблюдать за играющими детьми и понимать, какие именно события дня отражаются в игре; • отличать детей с развитой игровой	Игровая среда должна *стимулировать* детскую активность и постоянно обновляться в соответствии с текущими интересами и инициативой детей. Игровое оборудование должно быть *разнообразным и легко трансформируемым.* Дети должны иметь возможность участвовать в создании и обновлении игровой среды. Возможность внести свой вклад в ее усовершенствование должны иметь и родители.

	предварительного обдумывания, обсуждения общей цели, совместных усилий к ее достижению, общих интересов и переживаний.	деятельностью от тех, у кого игра развита слабо; • косвенно руководить игрой, если игра носит стереотипный характер устанавливать взаимосвязь между игрой и другими видами деятельности; • помогать детям «погрузиться» в игровую ситуацию и решать возникшие вопросы самостоятельно.	
Развитие познавательной деятельности			

Обучение наиболее эффективно тогда, когда ребенок занят значимым и интересным исследованием окружающего мира, в ходе которого он самостоятельно и при помощи взрослого совершает открытия.	• определяются с решением в ходе обсуждения той или иной ситуации; высказывают разные точки зрения по одному и тому же вопросу, помогая увидеть несовпадение • точек зрения; обсуждают творческие вопросы, в том числе - проблемнопротиворечивые ситуации, на которые могут	• регулярно предлагать детям вопросы, требующие не только воспроизведения информации, но и мышления; регулярно предлагать детям открытые, творческие вопросы, в том числе – проблемнопротиворечивые ситуации, на которые могут быть даны разные ответы;	Среда должна быть *насыщенной*, предоставлять ребенку возможность для активного исследования и решения задач, содержать современные материалы (конструкторы, материалы для формирования сенсорики, наборы

	• быть даны разные ответы;		для экспериментирования и пр.).

		• обеспечивать в ходе обсуждения атмосферу поддержки и принятия; • помогать детям обнаружить ошибки в своих рассуждениях; • предлагать дополнительные средства (двигательные, образные, наглядные модели и символы)	
Развитие проектной деятельности			

Все большую актуальность приобретает такая форма совместной деятельности, как проекты. Проекты помогают педагогам и родителям научиться работать в «команде», овладеть способами коллективной мыслительной деятельности; освоить алгоритм создания проекта, отталкиваясь от потребностей ребенка; достичь позитивной открытости по отношению к коллегам, воспитанникам и родителям, к своей личности; объединить усилия педагогов, родителей и детей с целью реализации проекта.	• дети сами выдвигают проектные решения; • планируют свою деятельность при выполнении своего замысла; • сравнивают предложенные другими детьми варианты решений, аргументируют выбор варианта.	• создавать проблемные ситуации, которые инициируют детское любопытство, стимулируют стремление к исследованию; • поддерживать детскую автономию: предлагать детям самим выдвигать проектные решения; помогать детям планировать свою деятельность при выполнении своего замысла; • поддерживать их идеи, делая акцент на новизне каждого предложенного варианта;	Стимулируя детей к исследованию и творчеству, следует предлагать им большое количество увлекательных материалов и оборудования. Природа и ближайшее окружение - важные элементы среды исследования, содержащие множество явлений и объектов, которые можно использовать в совместной исследовательской деятельности воспитателей и детей.

Самовыражение средствами искусства			

В дошкольном возрасте дети должны получить опыт осмысления происходящих событий и выражения своего отношения к ним при помощи культурных средств — линий, цвета, формы, звука, движения, сюжета и пр.	• овладевают необходимыми • техническими навыками; • произведения отражают замысел ребенка, не являются стереотипными; • проявляют инициативу в воплощении замысла и выборе необходимых для этого средств; проявляют • самостоятельность в выборе разных видов деятельности: живописью, рисунком, игрой на музыкальных инструментах, конструированием и т.д.	• планировать время в течение дня, когда дети могут создавать свои произведения; • создавать атмосферу принятия и поддержки во время занятий творческими видами деятельности; • оказывать помощь и поддержку в овладении необходимыми для занятий техническими навыками; • предлагать такие задания, чтобы детские произведения не были стереотипными, отражали их замысел; • поддерживать детскую инициативу в воплощении замысла и выборе необходимых для этого средств; • организовывать события, мероприятия, выставки проектов, на которых дошкольники могут	Образовательная среда должна *обеспечивать наличие* необходимых материалов, возможность заниматься разными видами деятельности: живописью, рисунком, игрой на музыкальных инструментах, пением, конструированием, актерским мастерством, танцем, различными видами ремесел, поделками по дереву, из глины и пр.

		представить свои произведения для детей разных групп и родителей.	
Физическое развитие			
Физическое развитие очень важно для здоровья детей, потому что позволяет реализовать их врожденное стремление к движению. Становление детской идентичности, образа Я тесно связано с физическим развитием ребенка, с его ловкостью, подвижностью, активностью.	• ежедневно играют в подвижные игры; • используют игровое и спортивное оборудование; • стремятся соблюдать правилам безопасности; • проявляют доброжелательность в игре; • умеют договариваться; • соблюдают правила игры; • осваивают основные виды движений в игре;	• ежедневно предоставлять детям возможность активно двигаться; • обучать детей правилам безопасности; • создавать доброжелательную атмосферу эмоционального принятия, способствующую проявлениям активности всех детей (в том числе и менее активных) в двигательной сфере; • использовать различные методы обучения, помогающие детям с разным уровнем физического развития с удовольствием бегать, лазать, прыгать.	Среда *должна стимулировать* физическую активность детей, присущее им желание двигаться, познавать, побуждать к подвижным играм. В ходе подвижных игр, в том числе спонтанных, дети должны иметь возможность использовать игровое и спортивное оборудование. Игровая площадка должна предоставлять условия для развития крупной моторики. Игровое пространство (как на площадке, так и в помещениях) должно быть трансформируемым (меняться в зависимости от игры и предоставлять достаточно места для двигательной активности).

Коммуникативная деятельность			
Особое внимание уделяется развитию коммуникативной деятельности дошкольников. Процесс ведется от диалога между	• ребенок учится выражать свои мысли в речи, слушать собеседника - во всех видах	• педагог проводит беседы с детьми, направляющие их	Коммуникативная
взрослым и ребенком к развернутой монологической речи самого ребенка.	деятельности (активности): трудовой, конструктивной, изобразительной, музыкальной, двигательной, при восприятии художественной литературы и фольклора.	• • внимание на воплощение интересных событий; словесные игры; • сочинение самостоятельных рассказов и сказок; педагог задает детям разнообразные вопросы – уточняющие, наводящие, проблемные, эвристические и пр.	деятельность поддерживается педагогом в процессе организации всех видов деятельности (активности): трудовой, конструктивной, изобразительной, музыкальной, двигательной, при восприятии художественной литературы и фольклора.

Белем бирү технологияләренең вариативлыгы, педагогик методларны куллануның сыгылмалы булуы мәктәпкәчә яшьтәге балаларның шәхси үзенчәлекләрен исәпкә алып күпкырлы үсешен тәэмин итә. Педагог балаларның ирекле иҗади эшчәнлеге һәм белем бирү процессын үзара бәйләнешнең төрле формаларында реаль иҗат ысулы белән оештыру өчен шартлар тудыра.

Педагогның гамәлләре:

- ✓ шәхси ярдәм балага планлаштыруда үз эшчәнлеген;
- ✓ тех теге яки бу мәгълүмат чыганакларын һәм дидактик кулланмаларны куллану буенча консультация бирү;
- ✓ өлкәннәр ягыннан бала мәнфәгатьләрен яклау, мәдәни практикаларны гамәлгә ашыруда балаларның мәсьәләләрен, инициативаларын һәм мөстәкыйльлеген бүләкләү;
- ✓ ата-аналарны балаларны индивидуаль үстерү бурычлары, аларны тормышка ашыру алымнары, чаралары һәм формалары белән таныштыру; ребенка ата-аналар белән индивидуаль үсеш маршрутларын килештерү;;
- ✓ ребенка әти-әниләрнең бала хакына булган конструктив теләкләрен исәпкә алу.

2.5. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган программаның бер өлеше

2.5.1. 5-6 яшьлек балаларның эш юнәлешләре буенча белем бирү эшчәнлеге

Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының коррупциягә каршы сәясәтен тормышка ашыру гамәлләре турында хисаплар

Эчтәлек психологик-педагогик эш:

Шәһәр һәм район өчен истәлекле даталарны бәйрәм итү белән бәйле традицияләрне саклау белән кызыксынуны формалаштыру
Балаларны ата-аналар һәм тәрбиячеләр белән бергә шәһәрдә барган социаль әһәмиятле вакыйгаларда катнашырга өйрәтергә

Балалар туган шәһәребезгә карата хис-тойгыларны һәм хисләрне үстерергә, актив позицияне күрсәтергә ярдәм итә;

Районның, микрорайонның;

Яшь Казанның үз-үзен тотышы нормаларын һәм кагыйдәләрен формалаштырырга;
Балалар бакчасы тәрбиячесе белән бергәләп эштә катнашырга

Шәһәрдә куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәү күнекмәләрен формалаштыру («юлны ничек дөрес итеп чыгу», «шәһәр урамнарында нәрсә эшләргә була, нәрсә эшләргә ярамый» һ. б.)

Детей балаларны өлкәннәр һәм балаларның уртак эшчәнлегендә социомәдәни нормаларга, уенда, балалар эшчәнлегенең продуктив төрләрендә, экскурсияләр, бәйрәмнәр вакытында җәлеп итәргә.

Мәгариф өлкәсе «танып-белү үсеше»

- Закирова К.В. «Воспитание и обучение в детском саду». Программа обеспечивает организацию образовательной деятельности в татарских группах.

НРК буенча тәрбия һәм белем бирү бурычлары: балаларны Идел буе халыкларының (Россия, Татарстан, Чуваш, Башкортостан) музыкасы, сәнгате, матур әдәбияты белән таныштыру. Балаларда Идел буе халыклары культурасына кызыксыну уяту.

Ватанга, ана теленә патриотик хис тәрбияләү; туган телдә сөйләшәсе килү теләге тудыру.

- **РТ дәүләт телләренә өйрәтү:**

- Зарипова З.М. «Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү» программасы. «Идел-Пресс», 2013

- Гаффарова С. М. «Изучаем русский язык». Тәрбиячеләр өчен методик ярдәмлек. Методик тәкъдимнәр, эшчәнлек конспектлары, уеннар һәм күнегүләр, «Хәтер», 2011;

- Зарипова З.М. «Туган телдә сөйләшәбез». Балалар бакчасында татар төркемнәре өчен методик ярдәмлек.

Төркемнең төп эш юнәлеше уртанчы яшьтәге төркем балаларының математик күзаллауларын үстерү буенча юнәлдерелгән. Балаларны өйрәтүдә практик методлар (күнегүләр, модельләштерү, элементар тәҗрибәләр) киң кулланыла. Практик методлар белән бергә сүзле (аңлату, иинструкция, җавап үрнәге, сораулар, бәя бирү), күрсәтмә методлар (предметлы, иллюстрацияле, схемалар, геометрик фигуралар) да урын алып тора, алар танып белү эшчәнлеген активлаштыруга булышлык итәләр. Бу төркемнәрдә уен методына караган эмоциональ алымнар киң кулланылырга тиеш. Шуны истә тотып уен методына (сюрпризлы момент, качыру, эзләү, уен күнегүләре, ярыш элементлары); дидактик уенчыклар белән (матрешка-лар, гөмбәләр, төрле һәм бертөрле төстәге боҗралардан торган конуслар) күнегүләр башкаруга, математик эчтәлектәге сюжетлы-дидактик («гаилә»,«кибет», «сәяхәтләр», «кунаклар каршылау» Һ.б.), хәрәкәтле уеннарга («Аю һәм бал кортлары», «Бүре һәм куяннар, «Чыпчыклар һәм автомобиль» һ.б.) өстенлекле урын бирелә.

Максат: Математик үсеш дәрәҗәсен күзәтү, тикшерү, әзерлекләрен формалаштыру; кыюлык тәрбияләү, шөгыльләргә катнашу, җавап бирү теләге уяту.

Бурычлар:

Үстерешле бурычлар: - балаларның математикага, танып белүнең төрле төрләренә омтылышны үстерү;- иҗади активлыкны стимуллаштыру;

Белем бирү бурычы: - балаларда үсеш дәрәҗәсен күзәтү, тикшерү, әзерлекне формалаштыру;

Тәрбияви бурыч: - кыюлык тәрбияләү, шөгыльләргә катнашу, җавап бирү теләге уяту.

2.5.2 Пункт. Программа өлешендәге укыту мөнәсәбәте катнашучылар формалаштырган комплекслы – тематик планы

Дата.	Дни недели .	Тема.	Итоговое мероприятие.
1 неделя сентября День знаний	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 «Чему учат в школе» 2 Мои друзья 3 Моя семья 4 Будем знакомы. Профессии 5 Наши традиции	Праздничное мероприятие « День знаний».
2 неделя сентября « Я вырасту здоровым».	Понедельник Вторник Среда Четверг	1 Я и мое здоровье 2 Я и мое тело 3 Витамины и их польза 4 О хороших привычках и манерах 5 Веселые движения. В гостях у Здравика.	Физкультурное развлечение « Мы – дружная команда.»

	Пятница		
3 неделя сентября «Я в мире человек».	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 «Что я знаю о себе». 2 «Наша дружная семья». 3 «Моя одежда и обувь». 4 «Я и моя семья». 5 «О хороших плохих и манерах».	
4 неделя сентября «Осень – кладовая природы. Откуда пришел хлеб?»	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Что нам осень принесла?(фрукты) 2 Что нам осень принесла?(овощи) 3 Хлеб – всему голова 4 В лес по ягоды 5 Осень в творчестве поэтов и художников	Физкультурный досуг « Сбор урожая».
5 неделя сентября	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница		
1 неделя октября «Наши младшие друзья - животные»	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1«Животные осенью». 2 «Птицы осенью». 3 «Домашние животные». 4 «Школа эколят. 5 «В гостях у Здравика»	Показ презентации « Природа осенью».
2 неделя октября	Понедельник Вторник Среда	1 «Осень. Природа. Погода». 2 «Растительный мир осенью». 3 «В лес по грибы».	

«Золотая осень. Изменения в природе»	Четверг Пятница	4 «Комнатные растения». 5 «Труд взрослых осенью».	
3 неделя октября. Книжкина неделя	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Путешествие по полочке умных книг 2Мои любимые сказки 3 Писатели детям Знакомство с писателей – юбиляров 4 День загадок и пословиц о книге 5 День театра : Мы не скажем, а покажем	
4 неделя октября Мониторинг.	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	Мониторинг.	
1 неделя ноября. День народного единства.	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Я живу в Татарстане 2 Казань – столица РТ 3 Народный национальный костюм народов Поволжья 4 Дружба народов 5 Наши традиции, обычаи и праздники	Изготовление коллажа « Земля – наш общий дом».
2 неделя ноября. Неделя здоровья	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 День здоровья 2 Веселые движения. 3 День безопасности 4 Народные игры 5 Если хочешь быть здоров	
3 неделя ноября. Неделя ПДД	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Транспорт и его виды 2 Служба спасения 3 Важные профессии 4 Дорожная азбука	

		5 Правила поведения в общественном и личном транспорте	
4 неделя ноября. Мамина неделя	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Всемирный день Матери 2 Наши мамы 3 Мамины профессии 4 Мамины помошники 5 Традиции и праздники	Вечер загадок по тематике.
1 неделя декабря. Народная игрушка Откуда она пришла	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Из чего сделана игрушка? Знакомство со свойствами материалов. Сходства и различия 2 Знакомство с русскими народными промыслами 3 Знакомство с татарскими народными промыслами 4 Праздники и обычаи народов Поволжья 5 День народных игр и прибауток	Выставка детских творческих работ «Ярмарка талантов»
2 неделя декабря. Зима	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Жизнь природы зимой 2 Зимние забавы. 3 Безопасная зима 4 Путешествие в Арктику 5 Путешествие в Антарктиду	Просмотр презентации «Зимние забавы».
3 неделя декабря. В гостях у зимушки- зимы	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Что зимой бывает 2 Животные зимой. 3 Растительный мир зимой 4 Жизнь домашних животных зимой 5 Если хочешь быть здоров	Физкультурное развлечение «Если хочешь быть здоров»
4 неделя декабря Новый год	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Красивая зима 2 Мастерская Деда Мороза. 3 Новогодняя елка 4 Новогодний праздник 5 Веселые игры	Конкурс « Новогодняя красавица».

2 неделя января. Неделя осторожного пешехода	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Дом в котором я живу 2 Улицы города 3 Общественный транспорт 4 Дети и дорога 5 Чтобы не было беды	
3 неделя января. Чудо - огород .	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Обитатели уголка природы 2 Комнатные растения 3 В гостях у Ростика Волшебство полезной еды 4 Знакомство с Красной книгой Р Т 5 Мы - помощники	Опыты по выращиванию растений.
4 неделя января. Все профессии нужны, все профессии важны	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Профессии моей мамы, папы 2 Женские профессии 3 Военные профессии 4 Ателье (Швея, модельер) 5 Школа(учитель)	Профессия: Архитектор
1 неделя февраля Я вырасту здоровым	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Я и мое здоровье 2 Я и мое тело 3 В гостях у Йоника (Чудо – нос) 4 О хороших привычках и манерах 5 Веселые движения. В гостях у Здравика	
2 неделя февраля Где всегда зима	Понедельник Вторник Среда Четверг	1 Где живет зима 2 Знакомство с животными Арктики 3 Знакомство с животными Антарктики 4 Волшебство снега и льда	Презентация « Животный мир планеты».

	Пятница	5 Зимние виды спорта	
3 неделя февраля. Школа эколят	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Вода – друг человека 2 Какой бывает вода 3 Секреты воды 4 В гостях у Мойдодыра 5 Учимся беречь воду	Фокусы и эксперименты с водой.
4 неделя февраля День защитников Отечества.	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Слава Армии родной! 2 Военная техника 3 Военные профессии 4Герои Отечества 5 Хочу быть таким как папа	Разучивание стихов о папе.
5 неделя февраля.			
1 неделя марта Международный Женский день 8 марта	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1Наши мамы 2 Бабушку милую очень люблю 3 Мы – помощники 4 Вместе дружно мы живем 5 Подарки для наших мам и бабушек	Изготовление подарков для мам.
2 неделя марта Весна. Пробуждение природы	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Что бывает весной 2 Мир растений весной. 3 Мир животных весной. 4 Встречаем пернатых гостей. 5 Земля – наш дом Знакомство с глобусом и картой	Презентация « Весна в городе».
3 неделя марта.	Понедельник	1 Ау книжки именины!	

Неделя детской книги	Вторник Среда Четверг Пятница	2 Волшебный мир бумаги или путешествие в прошлое книги 3 День поэзии «Калейдоскоп стихотворений» 4 Читаем сказки 5 День творчества « Делаем сами своими руками»	
4 неделя марта. Тает лед, зима прошла и весна к крыльцу пришла…	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Насекомые весной. 2 Поможем птицам 3 Труд взрослых весной (Дворник) 4 В гостях у Капелии: волшебство личных вещей 5 Комнатные растения нашей группы	Инсценировка « Лесной детский сад».
1 неделя апреля. Космос	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Космос и далекие звезды 2 Как жили люди раньше 3 Первый полет 4 Герои - космонавты 5 День космонавтики.	Изготовление коллажа ко дню космонавтики.
2 неделя апреля. Неделя безопасности	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 В стане дорожных знаков 2 Моя дорога в детский сад 3 Общественный транспорт 4 Профессии 5 Чтобы не было беды (Правила поведения на улице)	Игра – викторина « Безопасность дороже всего».
3 неделя апреля. Народная культура и традиции, промыслы	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Город мастеров 2 Народные промыслы народов Поволжья 3 Быт и традиции русского народа 4 Быт и традиции татарского народа 5 Веселая ярмарка	Конкурс энциклопедий о России.

4 неделя апреля. Г. Тукай и его творчество	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Путешествие в Кырлай 2 Знакомство с творчеством 3 Любимые сказки 4 Памятные места в Казани 5 День театра		
1 неделя мая. День Победы	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	Человек славен трудом. 1 Праздник День Победы 2 Дети войны 3 Человек славен трудом (о тружениках тыла) 4 Герои В.О.В. 5 Памятные места в Казани		Конкурс « Поделки для ветеранов».
2 неделя мая. Здравствуй, лето! До свиданья, детский сад!	Понедельник Вторник Среда Четверг Пятница	1 Лето встречаем 2 Растения летом 3 Животные летом 4 Птицы летом 5 Учимся беречь природу. Правила поведения		Конкурс рисунков « Лето, ах лето».
3 неделя мая Мониторинг		Мониторинг		
4 неделя мая. Повторение		Повторение		

2.6. Педагогик коллективның тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре белән хезмәттәшлеге үзенчәлекләре

Педагогик коллективның тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре белән үзара хезмәттәшлеге системасы нигезендә, балаларны тәрбияләү өчен ата-аналар җаваплы, ә калган институтлар аларның тәрбия эшчәнлеген хупларга һәм тулыландырырга тиеш дигән идея ята ("РФдә мәгариф турында" гы закон, 44 нче маддә). Монда параллельлек принцибы түгел, ә хезмәттәшлек һәм багланышлар принцибы мөһим.

Балалар бакчасының гаиләсе белән хезмәттәшлегенең төп максаты-балалар бакчасында тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре белән җаваплы һәм үзара бәйле мөнәсәбәтләрне үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру, тәрбия өлкәсендә ата-аналарның компетентлыгын арттыру.

Балалар бакчасының гаиләсе белән хезмәттәшлегенең төп бурычлары: * педагогларның һәм ата-аналарның тәрбия, укыту, балаларны үстерү, балалар бакчасында һәм гаиләдә төрле эшчәнлек алып бару шартларын өйрәнү;

* педагогларны һәм ата-аналарны балалар бакчасында һәм гаиләдә тәрбиянең иң яхшы тәҗрибәсе, шулай ук мәктәпкәчә яшьтәге балаларны гаилә һәм җәмгать тәрбиясендә барлыкка килгән авырлыклар белән таныштыру • ;

* бер-беребезгә балаларны тәрбияләү һәм укытуның актуаль мәсьәләләре, әлеге бурычларны хәл итүдә балалар бакчасы һәм гаиләнең мөмкинлекләре турында мәгълүмат бирү;

• балалар бакчасында педагоглар һәм ата-аналарның балалар белән конструктив бәйләнешен үстерүгә ярдәм итүче хезмәттәшлек рәвешләре һәм эчтәлеге буенча төрледән-төрле шартлар булдыру;;

* тәрбияләнүчеләрнең гаиләләрен районда ,шәһәрдә, өлкәдә оештырылучы педагоглар белән бергә үткәрелгән чараларда катнашуга җәлеп итү);

• ата-аналарны баланың төрле омтылышларына һәм ихтыяҗларына игътибарлы карашлары, гаиләдә аларны канәгатьләндерү өчен кирәкле шартлар тудырганнары өчен бүләкләү.

Тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре белән хезмәттәшлегенең төп принциплары:

• гаилә өчен балалар бакчасы Ачыклыгы;

• педагоглар һәм ата-аналарның балалар тәрбияләүдә хезмәттәшлеге;

* гаиләдә һәм балалар бакчасында бала үсешенә бертөрле якын килүне тәэмин итә торган бердәм үсүче мохит булдыру.

Гаилә белән эшләүнең төп формалары:

• коллектив (җыелышлар, конференцияләр, түгәрәк өстәлләр һ. б.));

• индивидуаль яки төркем (ата-аналар белән әңгәмәләр, тематик консультацияләр);

• күргәзмә-мәгълүмат (папкалар – күчмәләр, фоторәсемнәр, Балалар эшләре күргәзмәләре, ата-аналар тарафыннан белем бирү эшчәнлеге һәм режим моментларын карау һ. б.);

• ял итү (гаиләләрне балалар һәм педагоглар белән бергә төрле формаларга җәлеп итү: уртак яллар, бәйрәмнәр, ата-аналар һәм балаларның конкурсларда, күргәзмәләрдә, акцияләрдә, ярышларда катнашуы);

• танып-белү (семинар-практикумнар, педагогик кунакханә, җыелышлар, традицион булмаган формада консультацияләр үткәрү, мультимедиа презентацияләрен куллану (төрле эшчәнлек төрләрен оештыру фрагментлары, режим моментлары) һ. б.);

• мәгълүмати-аналитик (анкеталаштыру, сораштыру үткәрү, интервью);

- дистанцион эш формалары гаиләсе белән (электрон почта, вкладка сайтында, Социаль Челтәрләр).

Белем бирү учреждениесенең һәм гаиләнең үзара хезмәттәшлеге юнәлешләре һәм формалары

Үзара аңлашу һәм үзара мәгълүмат бирү

Балалар бакчасы баланың тәрбия мөмкинлекләре белән таныш булса, ә гаилә баланы тәрбияләү ышанып тапшырыла торган мәктәпкәчә учреждение турында күзаллауга ия булганда гына уңышлы хезмәттәшлек мөмкин. Бу бер-беребезгә бала үсешендә кирәкле ярдәм күрсәтергә, тәрбиянең гомуми бурычларын хәл итү өчен булган педагогик ресурсларны җәлеп итәргә мөмкинлек бирә.

Ике яктан да тәрбия потенциалын белү өчен менә дигән мөмкинлек бирә: әңгәмәләр, анкеталар, иншалар кулланып социаль– педагогик диагностика; тәрбияләнүчеләрнең гаиләләренә бару; балалар бакчасында Ачык ишекләр көннәре оештыру; төрле җыелыш–очрашулар.

Беренче җыелыш–очрашуларның максаты-педагогларны гаиләләр һәм тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре белән төрле яклап таныштыру, гаиләләр белән педагоглар белән танышу. Аралашу киртәләрен бетерү өчен, ата-аналарда педагоглар белән ышанычлы мөнәсәбәтләрне үстерүгә юнәлдерелгән уңай эмоцияләр тудыручы махсус ысуллардан файдалану зарур (»дистанцияне сайла«,» ассоциатив ряд«,» фотографияләр теле«,» сөйләшү без умолку " һ.б.). Мондый җыелышларны ел дәвамында, һәр очрашуда үз бурычларын хәл итеп, даими рәвештә үткәрергә кирәк.

Балалар бакчасында һәм гаиләдә балалар тормышыннан төрле фактлар, һәр баланың хәле (аның кәефе, кәефе), балалар–олылар (шул исәптән балалар– ата-аналар) мөнәсәбәтләренең үсеше турында бер-берсенә гел хәбәр итеп торсыннар иде. Мондый мәгълүмат турыдан–туры аралашканда (әңгәмәләр, консультацияләр, җыелышлар, конференцияләр барышында) яисә төрле чыганаклардан: стендлар, газеталар, журналлар (кульязма, электрон), гаилә календарьлары, төрле буклетлар, интернет-сайтлар (балалар бакчасы, мәгариф белән идарә итү органнары), шулай ук хат язулар (шул исәптән электрон) алганда бара.

Стендлар. Стендларда стратегик (күпьеллык), тактик (еллык) һәм оператив мәгълүмат урнаштырылган. Стратегиягә балалар бакчасын алга таба һәм урта перспективага үстерү максатлары һәм бурычлары, гамәлгә ашырыла торган белем бирү программасы, мәктәпкәчә учреждениенең инновацион проектлары, шулай ук өстәмә белем бирү хезмәтләре турында мәгълүматлар керә.

Педагоглар һәм аларның эш графигы, көн тәртибе, бер елга төркемдә Тәрбия– белем бирү эшенең бурычлары һәм эчтәлеге турында мәгълүматлар тактик мәгълүматка керә. Оператив стенд мәгълүматы, өлкәннәр тәрбияләүчеләр өчен аеруча зур кызыксыну тудыра торган оператив мәгълүмат үз эченә төркемдә (балалар бакчасында, районда) көтелгән яки инде узган вакыйгалар: акцияләр, конкурслар, репетицияләр, күргәзмәләр, очрашулар, уртак проектлар, ял көне экскурсияләре һ.б. турында мәгълүмат ала.

Стендовая мәгълүмат тудыра, ата-аналар күбрәк кызыксыну уята, әгәр алар катнаша, аны әзерләүдә, шулай ук, әгәр дә ул җавап бирә мәгълүмати гаилә запрослары, Яхшы структурирована һәм эстетически рәсмиләштерелде (фотографияләр һәм иллюстративный материал кулланыла).

Мәгълүмат (бигрәк тә оператив) тәрбияче өлкәннәргә вакытында килсен өчен, аны балалар бакчасы сайтында, шулай ук гаилә календарьларында кабатлау мөһим.

Заманча тиз үзгәрүчән дөньяда өлкәннәрне тәрбияләүче ата-аналар һәм педагоглар үз белемнәрен өзлексез арттырырга тиеш.

Ата-аналар белеме астында халыкара бергәлек балаларны тәрбияләү һәм тәрбияләү, гаилә мөнәсәбәтләрен гармонияләштерү, гаиләдә һәм җәмгыятьтә ата-аналар ролен үтәү өчен кирәкле белемнәрне, җәйланмаларны һәм күнекмәләрне баетуны аңлый. Шул ук вакытта ата-аналарның белемен императив нигездә, диктлаучы итеп түгел, балаларны ничек тәрбияләргә кирәк, ә шәхси үзәклек принцибында төзергә кирәк.

Ата-аналарны агарту функциясен балалар бакчасы гына түгел, аның партнерлары да башкара, шул исәптән ата-аналар җәмәгатьчелеген берләштерә торган оешмалар да. Хокукый, гражданлык, сәнгати-эстетик, милли-патриотик, медицина белеменә ихтыяҗ арта бара. Балаларны тәрбияләү өлкәсендә фән казанышлары һәм алдынгы тәҗрибә белән таныштыруга юнәлдерелгән фәнни агарту үзенең актуальлеген саклап кала.

Өлкәннәр нинди генә мәдәни-агарту программалары сайласалар да, мәгърифәт ата-аналарны һәм белгечләрне үсешкә һәм камилләштерүгә юнәлдерү мөһим.

Белем бирүнең төп формалары булып конференцияләр (шул исәптән онлайн–конференцияләр), ата-аналар җыелышлары (гомуми балалар бакчалары, район, шәһәр, өлкә), ата-аналар һәм педагогик укулар булырга мөмкин.

Ата-аналарга аларның белем алуын тәэмин итүче партнерлар (социаль педагог, психолог, өлкән тәрбияче, ата-аналар төркеме һ.б.) белән үзара хезмәттәшлек рәвешләрен һәм эчтәлеген сайлау хокукын бирү, «ата-ана мәктәбе»белем бирү программаларын планлаштыру һәм формалаштыруда катнашуга җәлеп итү мөһим.

Ата-аналар белем бирү программаларын түбәндәге принциплардан чыгып эшләү һәм гамәлгә ашыру мөһим:

* максатчанлык – ата-аналар белем бирү максатларына һәм өстенлекле бурычларына юнәлеш бирү;

• ата-аналарның белем бирү ихтыяҗларын исәпкә алу өчен адреслар;

* программада каралган уку материалын үзләштерү өчен ата-аналарның мөмкинлекләрен исәпкә алу мөмкинлеге;

* ата-аналарның реаль белем дәрәҗәсенә һәм осталыгына бәйле рәвештә программаның эчтәлеген, укыту методларын һәм үзләштерү темпларын индивидуальләштерү – үзгәртү;;

* кызыксынучы якларның (педагоглар һәм ата-аналар) белем бирү программаларын карап тотуга һәм аңа төзәтмәләр кертүгә, фикер алышуга һәм кабул итүгә катнашуы.

Ата-аналарны укытуның төп формалары: лекцияләр, семинарлар, мастер–классляр, тренинглар, проектлар, уеннар.

Мастер-классляр. Мастер-класс-ата-аналарның игътибарын балаларны тәрбияләүнең актуаль проблемаларына һәм аларны чишү чараларына җәлеп итү максаты белән, белгеч тарафыннан үз һөнәри осталыкларын тәкъдир итүнең үзенчәлекле формасы. Мондый белгечләр дип аталган өлкәләрдә эшләүче ата-аналар үзләре дә булырга мөмкин. Мастер-классны әзерләүдә практик һәм күрсәтмә методларга зур игътибар бирелә. Мастер-класс балалар бакчасы хезмәткәрләре, ата-аналар, чакырылган белгечләр (рәссам, режиссер, эколог һ.б.) тарафыннан оештырылырга мөмкин.

Тренинг (Б.Д. Карвасарскийны билгеләү буенча) – ул психотерапевтик, психокоррекцион һәм укыту методларының үз-үзеңне танып белү һәм үзеңне җайга салу, укыту һәм персональара хезмәттәшлек, коммуникатив һәм һөнәри осталык күнекмәләрен үстерүгә юнәлдерелгән җыелмасы. Тренинг барышында ата-аналар педагог-психолог тарафыннан махсус эшләнгән ситуациягә актив җәлеп ителә. Тренингларны Балалар бакчасы психологы да, чакырылган белгеч тә үткәрә ала.

Педагоглар, ата-аналар, балаларның уртак эшчәнлеге.

«Педагоглар–ата–аналар-балалар» триадасында төрле уртак эшчәнлекнең төп максаты-баланың базислы омтылышларын һәм ихтыяҗларын канәгатьләндерү генә түгел, ә ата-аналар һәм педагогларның омтылышларын һәм ихтыяҗларын канәгатьләндерү дә.

Өлкәннәр тәрбияләүчеләрнең уртак эшчәнлеге төрле традицион һәм инновацион формаларда (акцияләр, Ассамблея, Музыка һәм шигърият кичәләре, гаилә абонементының мәдәният һәм сәнгать учреждениеләре тарафыннан оештырылган программа чараларын гаиләләр белән карау, балалар бакчасы соравы буенча; гаилә кунакханәләре, фестивальләр, гаилә клублары, сораулар һәм җаваплар кичәләре, салоннар, студияләр, бәйрәмнәр (шул исәптән гаилә), йөрүләр, экскурсияләр, проект эшчәнлеге, Гаилә театры) оештырылырга мөмкин.

Уртак эшчәнлекнең әлеге формаларында ата-аналар һәм бала белән аралашуның авторитар стилен өстен күрә торган педагогларның үз-үзләрен тотышын коррекцияләү, аларда балалар иҗатына сакчыл караш тәрбияләү мөмкинлекләре булдырылган.

Гаилә сәнгать студияләре. Гаилә сәнгать студияләре-ул тәрбияләнүчеләрнең гаиләләрен педагог-рәссам, хореограф, актер озатуында иҗат белән шөгыльләнү өчен берләштерә торган үзенчәлекле сәнгать остаханәләре. Студиядә педагог, балалар һәм ата-аналарның иҗади хезмәттәшлеге төрле формада булырга мөмкин: уртак махсус оештырылган дәресләр; рәсем, рәсем, кул эшләре буенча ата– аналар өчен мастер–классляр (ата-аналар теләге буенча); сәнгать белгечләре, рәссамнар, декоратив-гамәли сәнгать осталары белән очрашулар; музейларда, сәнгать күргәзмәләрендә булу.

Гаилә бәйрәмнәре. Балалар бакчасы өчен ил тормышындагы әһәмиятле вакыйгаларга багышланган балалар бәйрәмнәре традициягә әйләнде. Балалар бакчасында Гаилә бәйрәме-балалар иҗатын актуальләштерүче яңа форма булып тора.

Балалар бакчасында Гаилә бәйрәме–нинди дә булса вакыйга уңаеннан педагогларны һәм тәрбияләнүчеләрне берләштерә торган үзенчәлекле көн. Әниләр Көне, Әтиләр көне, Яңа ел, Җиңү көне, Халыкара гаилә көне (15 май), Бөтенроссия Гаилә, мәхәббәт һәм тугрылык көне (8 июль) шундый үзенчәлекле көн булырга мөмкин.

Иң мөһим гаилә бәйрәмнәре кече яшьтәге балалар белән гаиләләр өчен, чөнки 3 яшькә кадәрге сабыйлар үзләрен бәйрәмдә әти-әниләре янәшәсендә булганда яхшырак хис итә.

Гаилә театры. Иҗтимагый мәктәпкәчә тәрбия бирү тарихында театр эшчәнлеге Гаилә тәҗрибәсен исәпкә алмыйча үсә. Гаилә белән партнерлык мөнәсәбәтләрен үстерү гаилә театры формасында балалар һәм өлкәннәрнең театральләштерелгән эшчәнлеген үстерү өчен яңа мөмкинлекләр ача. Балалар бакчасында Гаилә театры берничә гаилә һәм педагогларның (тәрбиячеләр, музыка җитәкчесе һәм балалар бакчасының театр студиясе җитәкчесе) иҗат берләшмәсе буларак педагоглар катнашында гына түгел, мәдәният хезмәткәрләре (режиссер һәм театр актерлары) ярдәме белән дә оештырыла ала.

Гаилә абонементы. Сәнгать белән очрашу мөмкинлеге гаиләгә балалар бакчасы һәм аның партнерлары – якшәмбе (шимбә) гаилә абонементының алдан төзелгән программалары буенча Сәнгать һәм мәдәният учреждениеләре бирә ала. Программалар сәнгатьнең теге яки бу төренә багышланган комплекслы да, предметлы да булырга мөмкин.

Мәсәлән « " Исәнме, музыка!» , "Театр исемендәге могҗиза", "рәссамда кунакта»," Музей һәм гаилә», " китапханәдә Гаилә очрашулары» һ. б.

Гаилә ассамблеясе. Гаилә ассамблеясе–бер–берсе белән танышу, төрле уртак эшчәнлеккә (сәнгать-продуктив, коммуникатив, проект-тикшеренү һ.б.) йөкләнү максаты белән тәрбияләнүчеләрне һәм педагогларны берләштерә торган ял рәвеше.

Гаилә ассамблеясен аерым алган балалар бакчасы да, берничә оешма да оештыра ала: Мәгариф комитеты, газета редакциясе, вуз, музей, балалар музыка мәктәбе һ.б. ассамблеяләрне елның теләсә кайсы вакытында, җәен ачык һавада үткәрергә була.

Проект эшчәнлеге. Проектлар кебек бердәм эшчәнлек формасы тагын да актуальләшә бара. Алар балалар бакчасы белән идарә итүдә, партнерлык мөнәсәбәтләрен үстерүдә өлкәннәр тәрбияләүчеләрнең ролен үзгәртә, аларга эшләргә өйрәнергә булыша.

» команда " га коллектив фикерләү эшчәнлеге алымнарын үзләштерү; баланың ихтыяҗларын канәгатьләндереп, проектны булдыру алгоритмын үзләштерү; хезмәттәшләренә, тәрбияләнүчеләргә һәм ата-аналарга, үз шәхесләренә карата уңай ачыклыкка ирешү; проектны тормышка ашыру максатыннан педагоглар, ата-аналар һәм балаларның тырышлыгын берләштерү.

Проектлаштыру идеяләренә педагогларның, балалар һәм ата–аналарның мөнәсәбәтләрен яхшыртуга, җаваплылык, инициативалылыкны үстерүгә, мәсәлән, мәктәпкәчә яшьтәге балаларның җәйге ялын оештыруга, балалар бакчасында Гаилә көнен үткәрүгә, өлкәннәр тәрбияләүче интернет-берләшмә булдыруга юнәлтелгән теләсә нинди тәкъдимнәр булырга мөмкин.

Гаилә календаре. Кызыклы идеяләр өчен проектлар туа ярдәмендә гаилә календаре, ул ярдәм итә ала, ата-аналарга өйрәнергә планлаштырырга, үз эшчәнлеген һәм вакыт табарга, аралашу һәм бала белән аралашу.

Гаилә календаре ике үзара бәйләнгән, бер–берсенә бәйләнгән өлештән тора ала: берсе – тәрбияләнүчеләрнең барлык гаиләләре өчен балалар бакчасы тәкъдим итә торган инварит, икенчесе-вариатив, һәр гаилә тарафыннан үз ихтыяҗлары һәм традицияләре логикасында проектлана торган вариант.

Календарьның балалар бакчасында тәрбия–белем бирү эшен исәпкә алып педагоглар тарафыннан эшләнелә торган инвариант өлеше түбәндәге мәгълүматларны үз эченә ала: сезон турында, шулай ук сезонлы халык бәйрәмнәре һәм аларны гаиләдә балаларның яшен исәпкә алып үткәрү буенча рекомендацияләр; Бөтендөнья, Бөтенроссия дәүләт, өлкә, шәһәр, район бәйрәмнәре турында; балалар яшен исәпкә алып, гаиләдә аларны үткәрү буенча киңәшләр; гаиләдә билгеләп үтелә торган һөнәри бәйрәмнәр турында; балалар белән һөнәрләр турында әңгәмәләр оештыру буенча киңәшләр.; балалар бакчасында тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре өчен үткәрелә торган чаралар (консультацияләр, клуб утырышлары һ. б.) турында; театр репертуары турында һәм гаиләдә «театр көне» үткәрү турында; шәһәр музейлары турында һәм оештырыла торган күргәзмәләр, гаиләдә "музей көне" үткәрү буенча тәкъдимнәр; концертлар һәм алар белән бергә бару буенча тәкъдимнәр; тәрбия турында афоризмнар; гаиләдә төрле эшчәнлек – Гаилә укулары, табигатькә гаилә сәяхәтләре, музейга экскурсияләр, истәлекле урыннарга (район, шәһәр, авыл тарихына һәм мәдәниятенә чуму), сәнгать эшчәнлеге һ. б. оештыру буенча тәкъдимнәр

Икенче, вариатив өлеш үз эченә гаилә бәйрәмнәре – гаилә әгъзаларының, туганнарының (исемнәрнең), гаилә дусларының (шул исәптән бала дусларының) туган көннәре, шулай ук гаиләдә Хәтер көннәре, гаилә йөрүләре, сәяхәтләре һ.б. турында; гаилә ялы (ата-аналар ялы); баланың казанышлары турында мәгълүмат алырга мөмкин.

Гаилә календарен рәсмиләштереп, педагоглар һәм ата–аналар үзләренең иҗади-рәсмиләштерү эшләрен тулы күләмдә күрсәтә алалар сәләт. Гаилә календаре ата-аналарда һәм ата-аналарда гаиләдә һәм балалар бакчасында булачак уртак эшләр идеяләре тудыра.

Гаилә белән үзара бәйләнеш.

Хәзерге фән һәм практика баланың шәхесен формалаштыруда гаиләнеңуникаль роль уйнавын исбат итә. Беренче социальләшү гаиләдә башлана,баланың дөньяга, үзенә, башка кешеләргә карашы, мөнәсәбәте формалаша. Ата-аналарның кайгыртучанлыгы балада аның үз-үзенә ышанычын тудыра, башка кешеләр белән түземлек, үзара хөрмәт принциплары нигезендә үзара мөнәсәбәткә керергә әзер торырга ярдәм

итә.Ата-ананың тәрбия һәм белем бирү эшчәнлегендә катнашу мөмкинлеге булу бик зур әһәмияткә ия. Хәзерге заман балалар бакчасы ата-аналарга психологик һәм педагогик ярдәм күрсәтүче учреждение буларак та хезмәт итә. Шул ук вакытта гаилә дә үзара хезмәттәшлек итәр өчен педагогларны өзлексез үсешкә рухландыра.

Түбәндәге бурычларны үтәмичә, максатка ирешү мөмкин түгел:

-гаилә белән партнерлык мөнәсәбәте урнаштыру; -бакчада ата-анага бала тормышында катнашу өчен шартлар тудыру;

• бала тәрбияләүдә ата-аналарга психологик ярдәм күрсәтү;

• гаиләләр белән үзара аралашуда педагогик компетентлыкны өзлексез күтәрү.

Гаилә белән үзара бәйләнеш принциплары.

1.Психологик уңайлык (комфорт) принципы - ата-аналар белән аралашуда җылы атмосфера булдыру, һәр гаиләнең ихтыяҗын, социаль-психологик характеристикасын исәпкәалу. Ата-ана белән үзара ышанулы мөнәсәбәт ул - хөрмәт, диалогка омтылу, игътибарлылык, ихласлылык. Балага һәм аның якыннарына карата тәрбиячененең игелеклелеге һәм ачыклыгы ата-ана ягыннан уңай кабул ителә. Ата - аналарның бакчада балалары шат булса, алар тәрбиячеләргә сораулар белән мөрәҗәгать итәләр. Ата-аналарның бала өчен балалар бакчасының уңайлы, куркынычсыз, файдалы булуын күрү генә түгел, ә балаларның үсешен күрүләре дә әһәмияткә ия. Тәрбияченең баланың яшь үзенчәлеген, психологиясен, үсеш кризисын белүе, ата-ананы тынычлындырып, кирәкле сүзләр таба белүе, алар белән ягымлы мөгаләмәдәге әңгәмәдәшче булуы мөһим.

2.Эшчәнлек принцибы.

Белем һәм тәрбия бирү процессында балалар бакчасы һәм ата-аналар арасындагы бәйләнештигез хокуклы партнерлар сыйфатына корылган. Партнерлык процессы катлаулы: танышу, җимерелүе һәм үзара аңлашу урнашу,бала тәрбияләүдә берүк максатны күздә тоту. Педагогның һәм балалар бакчасының позитив имиджы булуы мөһим.

3.Бербөтенлек принцибы -тәрбия һәм белем бирүдә гаилә һәм җәмгыять институтларының аерылгысыз бербөтен булуына нигезләнгән. Әлеге принцип бала тәрбияләүдә гаилә белән балалар бакчасының эш стратегиясен билгели. Җәмгыяти тәрбиянең нигезе ул - балага социаль таләпләр системасы кую. Ата-аналарның тәрбияви тәэсире булып, балага карата мәхәббәт, аны куркынычсызлык белән тәэмин итү, аны ничек бар шулай кабул итү тора.

4.Минимакс принцибы - һәр гаиләгә дифференциальякынкилү, ата-аналар белән эчтәлекле, тактлы аралашу. Ата-аналар белән танышкач, педагог һәр гаиләнең үзенчәлеген ачыклый, аларның активлыгын күтәрү өчен планлы
рәвештә шартлар тудыра.

5.Вариативлык принцибы - ата-аналарга тәрбия һәм белем бирү процессына кушылу һәм аралашуның формаларын тәкъдим итү: традицион һәм традицион булмаган, шәхси һәм төркемләп, дистанцион һәм кара-каршы аралашу.

6.Өзлексезлек принцибы өйдә һәм балалар бакчасында тәрбия бирүнең өзлексез баруын күз алдында тота.

7.Иҗадилык принцибы - тәрбия һәм белем бирү процессында барысына да иҗадилык күрсәтергә мөмкинлек ачу.

Ата-аналар белән үзара бәйләнеш формалары.

1.Мәгълүмати чаралар -(телдән журнал, реклама буклеты; балаларга тәрбия һәм белем бирү сораулары буенча мәгълүмати белешмә хезмәте; СМИ да чыгышлар; мәгълүмати кәрзиннәр, хатлар; күрсәтмә психо-педагогик пропаганда һ.б.)

2. Оештыру эшләре- (ата-аналар җыелышы; анкеталар тутыру; җәмгыяти ата- аналар оешмаларын төзү; коференцияләр, ата-аналар белән берлектә педсоветлар; брифинглар һ.б.)

3 .Культура-агарту чаралары - (ата-аналар мәктәбе; консультацияләр; тематик очрашулар; матур әдәбият буенча тематик күргәзмәләр оештыру; тренинглар; семинарлар; әңгәмә; дискуссияләр; ата-аналар кунакханәсе; түгәрәк өстәл һ.б.)

4. Оештыру-эшчәнлек - (ата-аналар белән берлектә үткәрелгән балаларның үсеш мониторингы, берләштерелгән ата-ана-бала проекты; күргәзмәләр; вернисажлар; мастер-класслар; балалар, педагоглар, ата-аналар иҗаты; гаилә портфолиосы ясау; иҗади эшчәнлек өчен табигый һәм ташландык материаллар җыю; балалар бакчасын ремонтлауда һәм яшелләндерүдә катнашу; балаларның бакчадагы тормышын сурәтләгән буклет, видеофильмнар әзерләү, журналлар чыгару;бакчада үткәрелгән чаралар турында фотоматериалларны электрон җибәрүдә булышу; үстерешле предметлы тирәлекнең сыйфатын тикшерүдә катнашу һ.б.)

5. Ата-аналарның педагогик процесста катнашуы - (ата-аналар катнашы белән шөгыльләр; балаларга әкиятләр уку; балалар белән төрле темага әңгәмәләр кору; ата-аналар катнашы белән сәхнәләштерү; саф һавада йөргәндә, экскурсияләргә барган балаларны озату; Ачык ишекләр, Сәламәтлек көнендә, Шәфкатьлелек марафонында катнашу һ.б.)

Ата- аналар белән үзара бәйләнеш формалары.

1.Мәгълүмати чаралар -(телдән журнал, реклама буклеты; балаларга тәрбия һәм белем бирү сораулары буенча мәгълүмати белешмә хезмәте; СМИ да чыгышлар; мәгълүмати кәрзиннәр, хатлар; күрсәтмә психо-педагогик
пропаганда һ.б.)

2. Оештыру эшләре- (ата-аналар җыелышы; анкеталар тутыру; җәмгыяти ата- аналар оешмаларын төзү; коференцияләр, ата-аналар белән берлектә педсоветлар; брифинглар һ.б.)

3 .Культура-агарту чаралары - (ата-аналар мәктәбе; консультацияләр; тематик очрашулар; матур әдәбият буенча тематик күргәзмәләр оештыру; тренинглар; семинарлар; әңгәмә; дискуссияләр; ата-аналар кунакханәсе; түгәрәк өстәл һ.б.)

4. Оештыру-эшчәнлек - (ата-аналар белән берлектә үткәрелгән балаларның үсеш мониторингы, берләштерелгән ата-ана-бала проекты; күргәзмәләр; вернисажлар; мастер-класслар; балалар, педагоглар, ата-аналар иҗаты; гаилә портфолиосы ясау; иҗади эшчәнлек өчен табигый һәм ташландык материаллар җыю; балалар бакчасын ремонтлауда һәм яшелләндерүдә катнашу; балаларның бакчадагы тормышын сурәтләгән буклет, видеофильмнар әзерләү, журналлар чыгару;бакчада үткәрелгән чаралар турында фотоматериалларны электрон җибәрүдә булышу; үстерешле предметлы тирәлекнең сыйфатын тикшерүдә катнашу һ.б.)

5. Ата-аналарның педагогик процесста катнашуы - (ата-аналар катнашы белән шөгыльләр; балаларга әкиятләр уку; балалар белән төрле темага әңгәмәләр кору; ата-аналар катнашы белән сәхнәләштерү; саф һавада

йөргәндә, экскурсияләргә барган балаларны озату; Ачык ишекләр, Сәламәтлек көнендә, Шәфкатьлелек марафонында катнашу һ.б.)

Гаилә белән үзара бәйләнеш буенча эшләү планы.

Ай	Тема
сентябрь	• Ата-аналар белән оештыру җыелышы уздыру. • Ата-аналардан "Әйдәгез танышабыз" дип аталган анкета тутырту. • Ата-аналар өчен педагог-психолог, шәфкать туташының киңәшләре тупланган төрле папкалар булдыру. • Туган көннәр (сентябрь аенда туучы балаларны котлау оештыру). • Физкультура ОББЭ өчен форма булдыру.
октябрь	1.Консультацияләр : “Хәрәкәтле уеннарның бала организмы өчен файдасы”, “Бишек җырлары җырлыйбыз”, “Яссытабанлылыкны кисәтү”, “Ни өчен бала уенчыкларны җыярга теләми?”, “Сәләтле бала”. 2. Газета “Сәламәт булыгыз!”, “Тәрбияче апа – бәйрәмең белән!”, “Өлкәннәрне тәбриклибез һәм бәйрәм белән котлыйбыз!” 3. Өлкәннәрне бәйрәм белән котлау, балаларның үз куллары белән ясаган бүләкләрен бирү. 4. “Сөмбелә” бәйрәмен уздыру 5. Табип киңәшләре: “Бабасыр”, “Баланың гаиләдәге физик тәрбиясе” 6. Әти –әниләрне кызыксындырган сорауларга җавап бирү.
ноябрь	1.Консультацияләр :“Профилактик прививкалар”, “Музыкотерапия”, “чиратта торганда һәм транспортта барганда балалар белән уеннар”. 2. Газета “Бәйрәм белән, кадерле әниләр!” 3. “Әниләр” бәйрәме уздыру 4. Табип киңәшләре: Матур һәм сәламәт тешләр”, “Төркемгә чир керсә...” 5. Әти –әниләрне кызыксындырган сорауларга җавап бирү. 6. Белешмәлек “Бала белән бергә уйныйбыз”
декабрь	1.Консультацияләр : “Саф һавада йөрүнең файдасы”, “Әти –әни булу рәхәт ул”, “Сюжетлы-рольле уеннар аша балаларда туган телне үстерү”, “Өйгә уйный-уйный кайтабыз”. 2. Балалар өчен шугалак (тау) төзү. 3. Газета “Тәҗрибәләр үткәрәбез”, “Хуш киләсең, Яңа ел”

	4. “Хуш киләсең, Яңа ел!” бәйрәме уздыру 5. Табип киңәшләре: “Салкын тиюдән саклану чаралары”, “Гәүдә төзелеше бозылуы”, “Саф һавада хәрәкәтле уеннар” 6. “Сюжетлы-рольле уеннар” күргәзмәсенә әзерлек һәм үткәрү. 7. Әти –әниләрне кызыксындырган сорауларга җавап бирү. 8. Ата – аналар җыелышы: “Тәртип кагыйдәләре”
январь	1.Консультацияләр : “Бармак уеннары”, “Юл һәм балалар” 2. Газета “Балаларның юл травматизмы сәбәпләре”, “Чыныктыру чаралары”. 3. Ачык ишекләр көне: мастер – класс “Йокыдан уяну гимнастикасы”, “Саф һавада уеннар” 4. Мастер –класс “Сәламәт булыйк: чыныктыру алымнары” 5. Рәсем конкурсы “Айболит киңәшләре” 6. Табип киңәшләре: “Гриппка каршы аромотерапия”, “Туберкулездан саклану”, “Яссытабанлылык булса, нишләргә?” 7. Әти –әниләрне кызыксындырган сорауларга җавап бирү.
февраль	1. Консультацияләр: “Ишетергә һәм тыңларга өйрәнәбез”. “Биибез дә, җырлыйбыз” 2. Газета “Изге Вәли көне”, “Бәйрәм белән этием, абыем, бабам” 3. “Ватанны саклаучылар көне” бәйрәмен уздыру 4. Табип киңәшләре:“Отморожение», “Бала йокысы”, “Йокыдан уяну гимнастикасы” 5. Әти –әниләрне кызыксындырган сорауларга җавап бирү.
март	1.Консультацияләр: “Тиктормас балаларга уеннар”, “Начар сүзлелек”, “Балаларның урамда уйнау җирлекләре”. 2. Рәсем конкурсы “Минем яраткан әкият героем” 3. “8март – халыкара хатын кызлар көне” бәйрәме уздыру 4. Табип киңәшләре: “Җил чәчәге авыруы”, “Авитаминоз” 5. Әти –әниләрне кызыксындырган сорауларга җавап бирү.
апрель	1. Консультацияләр:«Витаминотерапия”, “Балалар алдыйлар”, “Беренче китаплар”. 2. Газета Бөек татар шагыйре Г.Тукай” 3. Табиб киңәшләре: “Тычканнар таратучы чирләр”, “Саф һавада йөрү бик файдалы” 4. Әти –әниләрне кызыксындырган сорауларга җавап бирү.
май	1.Консультацияләр: “Кояш, су һәм һава безнең дуслар”, “Балаларның җәйге ялы”, “Су белән уеннар”. 2. Газета “Без сезне мәңге онытмабыз!”

	3. Рәсем конкурсы “Җиңү көне белән!” 4. Табип киңәшләре: “Талпан авыруы”, “Баланың күзләрен саклыйк” 5. Әти –әниләрне кызыксындырган сорауларга җавап бирү. 6. Ата – аналар җыелышы.

2.3 Җәмгыять белән хезмәттәшлек.

Юнәл	**Оешма исеме**	**Хезмәттәшлек формасы**	
Белем бирү	НГПУ	Квалификацияне күтәрү курслары, смотрларда, конференцияләрдә, күргәзмәләрдә катнашу	План буенча
	Мәктәпкәчә яшьтәге шәһәр оешмалары	Методик берләшмәләр, консультацияләр, методик очрашулар, тәҗрибә бүлешү.	Оешма планы буенча
	Шәһәр күләм балалар һәм яшьләр өчен күргәзмәләр	Күргәзмә, конкурсларда катнашу.	Еллык план буенча
Медици	9 нче балалар хастәханәсе	- Медицина тикшеренүләр үткәрү; - Профилактика һәм авырулар буенча консультация	Кирәк булганда

Культура	Театраль коллективлар	Балалар бакчасында театр күрсәтү	Ел дәвамында
	“Огниво”, “Кызыл тау” үзәге	Күргәзмәләрдә, смотр- конкурсларда катнашу.	Ел дәвамында
Куркынычсызлы	Янгын чыгу куркыныч-сызлыгы	Экскуцияләр, янгын сүндерү хезмәткәрләре белән очрашу, янгын чыгу куркынычсызлыгы буенча конкурслар, консультация, инструктаж	План буенча
	ГИБДД	Балалар белән юл йөрү кагыйдәләре буенча әңгәмә, күргәзмә һәм конкурсларда катнашу.	Еллык план буенча
С МИ	СМИ	“Көмеш кыңгырау”- газетасы, эш тәжрибәсен бхлешү; Тәрбиячеләрнең үз белемнәрен бүлешү методикасы.	Кирәк чакта
Эколог	Экология һәм табигатне саклау музее	Күмәк күргәзмәләр оештыру	План буенча

3. ОЕШТЫРУ БҮЛЕГЕ

3.1. Программаны тормышка ашыру шартлары

3.1.1. Баланың үсешен тәэмин итүче психологик-педагогик шартлар

Программада куелган максатларга ирешүнең уңышлы нигезе булып мәгариф учреждениесендә һәр баланың уңай хәлен тәэмин итү өчен шартлар тудыру тора, алар балаларның физик һәм психик сәламәтлеген саклауны һәм ныгытуны гарантияли, аның эмоциональ иминлеген тәэмин итә. Баланың уңай психологик халәте турында аның үз-үзен тотышы буенча фикер йөртергә була: тыныч, күңелле һәм шат күңелле, актив, балалар эшчәнлегенә һәм аралашуга бик теләп кертелә, өлкәннәр һәм балалар белән аралашуда ирекле һәм инициативалы, ярдәм итәргә һәм аны икенчесеннән кабул итәргә әзер, рәхәтләнеп белем бирү учреждениесенә йөри һ.б. педагогның төп бурычларыннан берсе-һәр бала үз урынын таба һәм уенга җиңел керә ала торган балалар җәмәгатьчелеген формалаштыру. Баланың өлкәннәр белән аралашуы-уңайлылыкны тәэмин итүдә икенче мөһим фактор. Аның мәктәпкәчә яшьтәге балалар белән аралашуга булган ихтыяҗның үзгәрүен исәпкә алып төзелүе зарур, бу аның формаларын үзгәртүне таләп итә.

Бала игътибарлы, хезмәттәшлек итү, үзара аңлашу, үзара аңлашып яшәүгә ихтыяҗ кичерә. Моннан чыгып, барлык белем бирү эше балалар өчен игелеккә булган гомуми ихтыяҗны да, өлкәннәр белән аралашу тибында яшь ихтыяҗны да тормышка ашыручы диалогик (монологик) аралашуда төзелергә тиеш.

Балаларга бер-берсе белән аралашу, башка балаларның оригиналь чишелешләрен күрү, аларны иҗади яктан үз эшләренә күчерү, үз эшчәнлегең ысулларын һәм чараларын ирекле сайлау, үз ихтыярыңны күрсәтү һ.б. бик мөһим. Бу җәһәттән балаларның үзара дустанә мөнәсәбәте, аларның икенчесе уңышларына сөенә белүе формалаша, чөнки эшчәнлек ярыш характерына ия түгел һәм гомуми нәтиҗә алуга юнәлтелгән.

Шулай итеп, мәктәпкәчә белем бирү программасын уңышлы гамәлгә ашыру өчен, түбәндәге психологик-педагогик шартлар булдырырга кирәк:

- өлкәннәрнең балаларның кеше дәрәҗәсенә карата ихтирамлы мөнәсәбәте, уңай бәя Формалаштыру һәм ярдәм итү, үз көчеңә, мөмкинлекләреңә һәм сәләтеңә ышаныч тәрбияләү;
- белем бирү эшчәнлегендә балалар белән аларның яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләренә туры килә торган эш рәвешләрен һәм методларын куллану (аларны ясалма тизләтү дә, үсешнең акрынаюы да).);
- һәр баланың мәнфәгатьләренә һәм мөмкинлекләренә юнәлдерелгән һәм аның социаль хәлен исәпкә алучы өлкәннәр һәм балалар белән үзара бәйләнештә тору нигезендә белем бирү эшчәнлеген төзү.;
- өлкәннәргә балаларның бер-берсенә карата уңай, дустанә мөнәсәбәтен һәм балаларның төрле эшчәнлек төрләрендә бер-берсе белән үзара бәйләнешен хуплау.;
- балалар өчен үзенчәлекле эшчәнлек төрләрендә балаларның инициативасына һәм мөстәкыйльлегенә ярдәм итү;
- балалар өчен материаллар, активлык төрләре, уртак эшчәнлектә катнашучылар һәм аралашу мөмкинлеге;
- балаларны физик һәм психик көчләүнең барлык формаларыннан яклау;
- ата-аналарга балаларны тәрбияләүдә, аларның сәламәтлеген саклауда һәм ныгытуда ярдәм итү, гаиләләрне турыдан-туры белем бирү эшчәнлегенә җәлеп итү.

Психологик-педагогик шартларны оештыруда педагогның роле

Баланың эмоциональ иминлеген тәэмин итү аның индивидуальлегенә карата хөрмәт, аның эмоциональ халәтенә сизгерлеге, аның үз хисен яклау хисабына ирешелә. Балалар бакчасында педагоглар кабул итү атмосферасын булдырырга тиеш, анда һәр бала аның кадерен белә һәм аның нинди булуын кабул итә; аны тыңларга һәм аңларга тиеш.

Эмоциональ иминлек төркемендә тәэмин итү өчен педагог тиеш:

• аралашырга, балалар белән доброжелательно, башка обвинений һәм янаулар;

• балаларны игътибар белән тыңларга, аларның хисләрен аңлавын күрсәтергә, үз кичерешләре һәм фикерләре белән уртаклашырга ярдәм итәргә;

• балаларга ярдәм итәргә ачыкларга конструктив үз-үзеңне тоту вариантлары;

• төрле мәдәни чаралар (уен, рәсем, хәрәкәт һ. б.) ярдәмендә балалар үзләре өчен әһәмиятле булган вакыйгаларга һәм күренешләргә, шул исәптән балалар бакчасында булган хәлләргә үз карашларын белдерә ала торган ситуацияләрне булдыру (уен, рәсем, хәрәкәт һ. б.);

* көн дәвамында балалар бергә уйнаган һәм теләгән очракта ялгызлыкта яки кечкенә төркемдә булырга мөмкин булган хәлләрне чиратлаштыруны тәэмин итү.

Мәгълүмати-коммуникатив технологияләр

Мәктәпкәчә белем бирүне үстерү, яңа сыйфатлы дәрәҗәгә күчү баланың шәхесенә, табигатькә ышаныч һәм аның үз-үзен тотышына таяну шартларында аның сәләтен үстерүгә юнәлтелгән технологияләрне актив куллануга күчүдән башка гамәлгә ашырыла алмый.

Бу үзгәрүчән шартларда мәктәпкәчә белем бирү педагогы балаларны үстерүгә, заманча технологияләрнең киң спектрына интеграцион карашлар төрлелегенә йөз тота белергә тиеш. Мәктәпкәчә учреждение педагогларының төп бурычы-балалар белән эшләү методларын һәм формаларын, шәхесне үстерү максатларына оптималь туры килә торган инновацион педагогик технологияләрне сайлау.

Педагогик технологиядә баланың тәрбия-белем бирү процессында тоткан позициясе, балага өлкәннәр ягыннан мөнәсәбәт принципиаль мөһим як булып тора. Өлкәннәр балалар белән аралашканда: "янәшәдә түгел, ә бергә!». Аның максаты-баланың шәхес буларак формалашуына ярдәм итү.

Мәктәпкәчә яшьтәге балалар белән эшләүдә педагогик технологияләрне куллану федераль дәүләт белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру өчен яңа мөмкинлекләр ача, чөнки технологик якын килү мәктәпкәчә яшьтәге балаларның шәхси үсеше өчен оптималь шартлар тәэмин итәргә мөмкинлек бирә, педагог ягыннан булган ресурсларны нәтиҗәле кулланырга ярдәм итә, шул рәвешле аны даими һөнәри үсешкә этәрә.

Моның белән бәйле рәвештә ДБДУДА мультимедиа презентацияләре, клиплар, видеофильмнар кулланып мәгълүмати-коммуникацион технологияләр кулланыла.

<u>Компьютерлар ярдәмендә дәресләр үткәргәндә төп таләпләр:</u>

 белем бирү эшчәнлеге төгәл оештырылырга һәм балаларның игътибарын башка төр эшчәнлеккә юнәлтү зарур;

белем бирү эшчәнлегендә балалар нинди дә булса мәгълүмат алырга гына түгел, ә аның белән эшләү күнекмәләрен булдырырга яки ахыргы продукт алырга да тиеш (продукт бер дәрес өчен алынырга тиеш, эшнең бер өлешен күчермичә генә, чөнки балаларда озак эшләү процессында мотивация йомшарачак.);

белем бирү эшчәнлегендә персонажларга физик көч куллануны пропагандалаучы презентацияләр һәм видеоматериаллардан, программа продуктыннан файдаланырга киңәш ителми, бер яктан, баланың дөрес булмаган гамәлләренә тәнкыйть белән карарга, икенче яктан реакция бик кискен булырга тиеш түгел.;

 белем бирү эшчәнлеге алдыннан социаль юнәлешле махсус әзерлек үткәрелергә тиеш

бала гамәлләрен мотивацияләү.

МИМИО-технологияләр

Белем бирү процессының нәтиҗәлелеген арттыру өчен МАМБУ педагоглары балалар белән эшләүдә МИМИО-проектлар кулланалар. МИМИО-технологиянең төп педагогик инструменты-интерактивлык, ул педагогка балага тәэсир итү һәм җавап реакцияләре алу мөмкинлеге бирә.

Проектлар дөньякүләм мәгълүмат агентлыгын булдыруның максаты-педагогик процессны инновацион технологияләр белән методик тәэмин итү. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә мәгълүмати-коммуникацион технологияләрне куллану «МИМИО-проектлар мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә» методик кабинеты базасында мәгълүмат үзәге тарафыннан тәэмин ителә.

Педагогик технология «Минемотехника»

Минем техника, яки минемоника, грек теленнән тәрҗемә иткәндә - *"истә калдыру сәнгате"*. Мнемотехника-мәгълүматны нәтиҗәле истә калдыруны, саклап калуны һәм яңадан торгызуны тәэмин итүче методлар һәм алымнар системасы. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен мнемтехниканы куллану бүген актуальләшә бара. Балалар белән эшләүдә мемотаблицалар һәм схеммодельләр формасындагы дидактик

материал аерым урын алып тора, бу балаларга бәйләнешле сөйләмне үзләштерүне шактый җиңеләйтә; моннан тыш, тамаша планы-схемасы булу хикәяләрне (әкиятләрне) төгәл, бәйле һәм эзлекле итә.

3.1.2. Фән-пространство тирәлеген үстерү

Белем бирү программасын уңышлы тормышка ашыру өчен балалар бакчасында балаларның тулы канлы физик, сәнгать – эстетик, танып - белү, сөйләм һәм социаль – коммуникатив үсешен тәэмин итә торган фән-пространство мохите булдырылган.

Үсеп килүче фән-пространство тирәлеге балалар бакчасының, төркемнең белем бирү потенциалының, шулай ук балалар бакчасы янындагы территориянең, мәктәпкәчә яшьтәге балаларның үсеше өчен материалларның, җиһазларның һәм инвентарьларның, аларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, аларның үсеш үзенчәлекләрен исәпкә алуның максималь тормышка ашырылуын тәэмин итә.

Үсеп килүче фән-пространство мохите балаларның (шул исәптән төрле яшьтәге балаларның) һәм өлкәннәрнең (балаларның) аралашу һәм уртак эшчәнлеге, балаларның хәрәкәт активлыгы, шулай ук берләшү өчен мөмкинлекләр тәэмин итә. Белем бирү пространствосы укыту һәм тәрбия чаралары (шул исәптән техник), тиешле материаллар, шул исәптән чыгым, спорт, сәламәтләндерү җиһазлары, инвентарь белән җиһазландырылган.

Белем бирү киңлеген оештыру һәм материалларның, җиһазларның һәм инвентарьларның төрлелеген (бинада һәм участокта) тәэмин итә:

• барлык тәрбияләнүчеләрнең уен, танып-белү, тикшерену һәм иҗади активлыгы;

• балаларга мөмкин булган материаллар белән экспериментлау;

• хәрәкәт активлыгы, шул исәптән эре һәм вак моториканы үстерү;

• хәрәкәтчән уеннарда һәм ярышларда катнашу;

* балаларның фән-пространство тирәлеге белән үзара бәйләнешендә эмоциональ иминлеге;

• балаларның үз-үзләрен күрсәтү мөмкинлеге.

Киңлекнең транспортлануы, белем бирү ситуациясенә, шул исәптән балаларның үзгәрүчән мәнфәгатьләренә һәм мөмкинлекләренә карап, фән - пространство мохитен үзгәртү мөмкинлеген күздә тота.

Материалларның полифункциональлеге түбәндәгеләрне күздә тота: төрле предмет әйләнеше, мәсәлән, балалар җиһазы, ширм һ.б. төрле файдалану мөмкинлеге; полифункцияле (каты беркетелгән куллану ысулы булмаган) предметлар, шул исәптән балалар активлыгының төрле төрләрендә куллану өчен яраклы табигый материаллар булу.

Киңлекләрнең вариативлыгы (әйләнә-тирә мохит өчен: балалар уенында, Конструкцияләүдә, берләшүдә һәм бакчада төрле һ.б.), шулай ук балаларның ирекле сайлавын тәэмин итә торган төрле материаллар, уеннар, уенчыклар һәм җиһазлар булу; уен материалларының вакыт-вакыт алмашынуы, балаларның уен, хәрәкәт итү, танып-белү һәм тикшеренү активлыгын стимуллаштыра торган яңа предметлар барлыкка килү.

Әйләнә-тирә мохитнең уңайлыгы түбәндәгеләрне күздә тота: белем бирү эшчәнлеге алып барыла торган барлык биналарда тәрбияләнүчеләр өчен уңайлы булу; балаларның уеннарга, уенчыкларга, материалларга, кулланмаларга ирекле керү, материалларның һәм җиһазларның төзеклеге һәм сакланышы.

Предмет-пространство мохитенең куркынычсызлыгы аның барлык элементларының да аларны куллануның ышанычлылыгын һәм куркынычсызлыгын тәэмин итү таләпләренә туры килүен күздә тота. Балалар бакчасы биналарының җиһазлары куркынычсыз, сәламәтлек саклаучы, эстетик яктан җәлеп итүчән һәм үсүче булып тора. Җиһазлар туры килә үсешенә һәм яшенә балалар, уенчыклар-тәэмин итәләр максималь өчен әлеге яшьтәге үсүче эффект.

Төркемнәр киңлеге бик күп үсеш ала торган материаллар (китаплар, уенчыклар, иҗат өчен материаллар, җиһазларны үстерә торган һ.б.) белән җиһазландырылган Яхшы бүленгән үзәкләр рәвешендә оештырылган. Мондый киңлекне оештыру мәктәпкәчә яшьтәге балаларга үзләре өчен кызыклы шөгыльләрне сайларга, аларны көн дәвамында чиратлаштырырга мөмкинлек бирә, ә педагогка балаларның шәхси үзенчәлекләрен исәпкә алып, белем бирү процессын нәтиҗәле оештырырга мөмкинлек бирә.

"Үзәкләрне" җиһазлау белем бирү процессының календарь комплекслы-тематик планлаштыру нигезендә үзгәрә. Мондый үсеш үзәкләре сыйфатында түбәндәгеләр чыгыш ясый: • сюжет-рольле уеннар үзәге;

• ряжение үзәге (театральләштерелгән уеннар өчен);
• китап үзәге;
• экспериментлау үзәге;
* өстәл-басма уеннар өчен зона;
• балалар рәсеме, балалар иҗаты, халык осталары эшләнмәләре күргәзмәсе һ. б.);
• балаларның мөстәкыйль эшчәнлегенең төрле төрләре — конструктив, рәсем ясау, музыка һ. б. үзәкләр.;
• уен киңлеген җиңел үзгәртү өчен эре йомшак конструкцияләр (блоклар, домиклар, тоннельләр һ.б.) булган уен үзәге; уен үзәге (уенчыклар, төзелеш материаллары белән).

3.2. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар тарафыннан формалаштырыла торган программаның бер өлеше

3-7 яшьлек балалар белән белем бирү эше аларда туган шәһәрнең тарихы, мәдәнияте һәм гореф-гадәтләре турында күзаллаулар формалаштыруга ярдәм итә, балаларны аның гореф-гадәтләренә тарта, аларга уңай мөнәсәбәт формалаштыра, балаларда билгеле бер мәдәни берләшмәгә карата караш тәрбияли.

Казанныь иң яхшы мәдәни мирас үрнәкләрендә белем бирү эшен оештыру башлангыч белемнәрне формалаштыра һәм туган шәһәргә, аның тарихына, үзенчәлегенә, гореф-гадәтләренә тотрыклы кызыксыну уята.

"Беренче адымнар» программасын тормышка ашыру барышында мәктәпкәчә яшьтәге балаларны үстерү бердәмлекне һәм үзара бәйләнешне күздә тота:

туган мәдәняиткә кызыксыну уяту;

- Казанның мәдәни мирасын, гореф-гадәтләрен, мәдәни мирасын белү;;

- туган шәһәр мәдәниятенә карата әхлакый һәм эстетик хисләр (мәхәббәт, игелек, соклану һ.б.). Эшне оештыру формалары:

- төркемле " сәяхәт-дәресләр – - аена 1 тапкыр 25 минут (тәрбияләнүчеләрнең яшенә карап));

- ата-аналарны балалар белән белем бирүгә җәлеп итү-максатчан гаилә йөрүләре һәм экскурсияләр («ял көне экскурсияләре»), «без кайда булган», «минем шәһәр» һ. б. гаилә альбомнарын рәсмиләштерү.;

- мөстәкыйль уеннар һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларның үз активлыгын стимуллаштыру өчен тиешле фән-үсеш мохите булдыру .

Программа үз эченә алган конкрет бурычлар һәм максатлар буенча һәр яшь төркеме, башлап, дүртенче ел тормыш. Уку йөкләнеше уку нормасы кысаларыннан чыкмый. Һәр яшь төркемендә үсеп килүче мохит булдырылган. Бу махсус урын-Петербург тематикасы буенча китаплар, уеннар, альбомнар, иллюстрацияләр тупланган почмак – Программа тәрбиячеләргә һәр яшь төркеменә туры килә торган уеннарны, күнегүләрне, дидактик кулланмаларны сайларга һәм кулланырга ярдәм итә, шулай ук бу юнәлештә үз гамәлләрен педагогның Петербург буенча эше белән координацияләргә ярдәм итә. Программаны тормышка ашыру шартлары.

Программа аша тормышка ашырыла:

- төрле төр дәресләр (комплекслы, тематик));
- әңгәмә, уеннар;
- мәдәни-ял итү эшчәнлеге.

«От рождения до школы» " программасы буенча белем һәм күзаллауларның төп өлеше «танып-белү үсеше» темасына, шулай ук белгечләр эшендә бирелә. Әңгәмәләр сюжетлы-рольле уеннар һәм практик эш белән бергә кулланыла. Әңгәмәнең төрле билгеләнеше булырга һәм

күрсәтмә материал белән бергә алып барылырга мөмкин. Ел башында кыска вводные әңгәмәләр үткәрелергә мөмкин, ә ахырда, беркетү өчен материал – йомгаклау. Сюжетлы-рольле уеннарны узган материалны ныгыту этабында һәм аралашу күнекмәләрен формалаштыру өчен үткәрергә кирәк. Педагог уен оештыра һәм аның белән җитәкчелек итә. Теге яки бу ситуациядә ничек эшләргә, балаларны мөстәкыйль рәвештә карарлар кабул итәргә кирәклеге алдында куярга тырышырга кирәк.

Экскурсияләргә һәм максатчан йөрүләргә зур урын бирелә. Барлык экскурсияләрне ата-аналар ял көннәрендә үткәрә, шулай итеп, ата-аналар һәм педагогларның белем бирү эшен тормышка ашыруда уртак якын килүләре тормышка ашырыла. Өзлексез белем бирү эшчәнлеге һәм уртак эшчәнлек вакытында сүзлек запасын баетуга игътибар итәргә, мәкальләр, әйтемнәр, табышмаклар кулланырга, төрле башваткычлар, ребуслар һәм кроссвордлар чишәргә кирәк. Җавапларның тулылыгын, эзлеклелеген, фразаны дөрес төзи белүен, нәтиҗәне нигезли белүен күзәтергә кирәк. Өзлексез-белем бирү эшчәнлеге вакытында баланың шәхесен үстерүгә ярдәм итүче, зур һәм кече төркемнәрдә эшли, аралаша белүен үстерүче коллектив, индивидуаль һәм төркем формаларын куллану максатка ярашлы.

Бу-танып-белү үсеше. Казан белеме» күргәзмәсе үткәрелә: өлкән һәм мәктәпкә әзерлек төркемнәрендә-Айга 2 тапкыр Программаның матди-техник тәэмин ителеше: музыкаль үзәк; ноутбук; проектор.

Программаның методик тәэмин ителеше: демонстрацион материал; альбомнар; китаплар; иллюстрацияләр җыелмасы; шәһәр картасы;өлкә картасы; открыткалар, макетлар.

3.3. Эшче программаны тормышка ашыру структурасы

3.3.1. 5-6 яшьлек балалар өчен режим моментларын оештыру үзенчәлекләре

Режим процесслары санитар-эпидемиологик кагыйдәләр һәм САНПИН 2.4.1.3049-13 нче нормативлары нигезендә баланың мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә булу вакыты дәвамында бүленә

Баланың һәр яшь төркемендә булу режимнары мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә түбәндәге *принциплар* нигезендә эшләнә:

- балалар бакчасында балаларның иминлеген тәэмин итү, физик һәм психик сәламәтлеген саклау һәм ныгыту;

- балалар белән белем бирү һәм сәламәтләндерү эшен оештыруны регламентлаучы норматив документларның һәм санитар-гигиеник нормаларның, кагыйдәләрнең, таләпләрнең үтәлеше;

- балаларны тулы канлы тәрбияләү һәм үстерү өчен мәктәпкәчә белем бирү шартларын һәм белем бирү ресурсларын комплекслы файдалану; - мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыру шартларына карата таләпләрне үтәү.

Балалар бакчасында баланың оптималь көн саен булу режимы көн дәвамында бала тудыру һәм йоклау чорларын чиратлаштыруны, төрле эшчәнлек төрләрен һәм балалар белән эшләү рәвешләрен куллануны күздә тота. 3 - 7 яшьлек балаларны турыдан-туры тәрбияләүнең максималь озынлыгы 5,5-6 сәгать тәшкил итә.

Иртән, көндез һәм кич балаларга активлык үзәкләрендә эшләү мөмкинлеге бирелә. Моның өчен тәрбиячеләр эшчәнлекнең махсус төрләрен планлаштыра һәм тематик үзәкләрне кирәкле материаллар белән тәэмин итә.

Тәрбиячеләр балаларның үзәкләрдә эшен координацияли, аларның дәресләренә аңлатма биреп, проблемаларны хәл итәргә ярдәм итеп, сораулар бирә. Үзәкләрдә эшләп, балалар үзләренең танып-белү ихтыяҗларын канәгатьләндерү, иҗади сәләтләрен үстерү, реаль хезмәттәшлеккә өйрәнү мөмкинлеге алалар.

Оештыру сәфәр

Балаларның көндәлек йөрү вакыты 3-4 сәгатьтән дә ким түгел. Йөрүне көнгә 2 тапкыр оештырабыз: беренче яртысында - төшкә кадәр һәм көннең икенче яртысында - көндез йокыдан соң яки балаларны өйгә киткәнче. Һава температурасы минус 15°С дан түбәнрәк булганда, җил тизлеге 7 м/с га кадәр кими.

Елның җылы вакытында (уңай метеорологик шартлар булганда) балаларның физик үсеше буенча өзлексез белем бирү эшчәнлеген ачык һавада оештыралар.

Йөрү өлештән тора:

- күзәтү
- хәрәкәтчән уеннар
- участокта хезмәт
- балаларның мөстәкыйль уен эшчәнлеге
- физик сыйфатларны үстерү буенча балалар белән индивидуаль эш

Алдагы дәресләргә һәм һава шартларына карап, балаларның урамда йөрүләрендә төрле эшчәнлек төрләренең эзлеклелеге дә үзгәрә. Шулай итеп, салкын вакытта балалар зур акыллы көч, тырышлык таләп итә торган дәресләрдә булсалар, урамда башта хәрәкәтчән уеннар, йөгерешләр үткәрергә, аннары күзәтүләргә күчәргә кирәк. Сәяхәткә кадәр физкультура яки музыкаль дәрес булса, күзәтүләрдән, тыныч уеннардан башлыйлар.

Һава шартлары начар булган очракта, көн режимы һава температурасы-минус 15°С, җил тизлеге-4 яшькә кадәрге балалар өчен-15 м/С, ә 5-7 яшьлек балалар өчен һава температурасы минус 20°С һәм җил тизлеге секундына 15 м/с булганда гына үткәрелми. Бүлмә температурасы буенча киенгән балалар (салкын һаваның даими кушылуын исәпкә алып) анда 30 мин. га якын. Педагог, физик культура буенча эшнең вариатив формаларын кулланып, балаларның хәрәкәт активлыгын җайга сала. Төркемдә бу вакытта үтәли җил һәм дымлы җыештыру үткәрелә.

Оештыру йокы

Мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен тәүлеклек йокының гомуми озынлыгы 12 - 12,5 сәгать тәшкил итә, шуның 2 - 2,5 сәгать көндезге йокыга китә. 2-3 яшьлек балалар өчен көндезге йокыны 3 сәгатьтән дә ким булмаган озынлыкта оештыралар. Йоклар алдыннан әкиятләр тыңлау оештырыла, релаксацион музыка кертелә.

Йокыны оештырганда түбәндәге кагыйдәләр исәпкә алына:

- балаларны йокыга әзерләү вакытында хәл тыныч булырга тиеш, тавышлы уеннар йокыга кадәр 30 минут кала төшереп калдырыла;

- йоклар алдыннан йокы бүлмәсендә һава температурасының 3-5 градуска түбәнәюе белән җилдерәләр;

- балаларны дөрес уятырга: 5-7 минут ятарга, әмма аларны урын өстендә тоткарламаска кирәк.

Авыр йоклы һәм сизгер йоклы балаларны беренче булып салалар һәм соңгылары булып күтәрәләр. Йоклаган вакытта балалар төркемендә (йокы бүлмәсендә), һичшиксез, тәрбияче (яки тәрбияче ярдәмчесе) бар.

Адаптация режимы медицина һәм психологик-педагогик күрсәткечләр буенча билгеләнә: балаларны мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә адаптацияләү чорында, сентябрьнең беренче яртысында, күчергәннән соң.

Җәйге чорда хәрәкәт активлыгы вакыты арта. Уен эшчәнлегенең төрле формалары, коммуникатив уеннар үткәрелә, спорт бәйрәмнәре, экскурсияләр, күңел ачулар оештырыла. Йөрүнең озынлыгы арта (һава шартларын һәм балаларның яшен исәпкә алып).

Таблицада һәр яшь төркеме өчен көн режимы тәкъдим ителгән. Көн режимы баланың балалар бакчасында 12 сәгатьлек булуына исәп-хисап белән төзелде. (3 нче кушымта) Режим учреждение эшен исәпкә алып һәм климатны (җылы һәм салкын чорларны) исәпкә алып төзәтелгән.

Режим моментлары	**Дүшәмбе**	**Сишәмбе**	**Чәршәмбе**	**Пәнҗешәмбе**	**Җомга**

Иртәнге кабул итү,уеннар, иртәнге гимнастика. Йөрү. Балаларның кызыксынулары буенча мөстәкыйль эшчәнлеге	7.30-8.20.	7.30-8.20.	7.30-8.20.	7.30-8.20.	7.30-8.20.
Иртәнге ашка әзерлек, иртәнге аш	8.20.-8.40.	8.20.-8.40.	8.20.-8.40.	8.20.-8.40.	8.20.-8.40.
Иртәнге түгәрәк	8.40.-8.50.	8.40.-8.50.	8.40.-8.50.	8.40.-8.50.	8.40.-8.50.
Турыдан-туры белем бирү эшчәнлеге (гомуми озынлыгы, шул исәптән тәнәфес)	8.50-9.15. 11.50.-12.15.	8.50-9.15. 11.20.-11.45.	8.50.-9.15. 9.50.-10.15.	8.50-9.15. 11.20.-11.45.	8.50.-9.15. 9.25.-9.50.
II завтрак	9.15.-9.25.	9.15.-9.25.	9.15.-9.25.	9.15.-9.25.	9.15.-9.25.
Подготовка к прогулке, II иртәнге аш	9.25.-11.40.	9.25.-11.10.	10.15.-12.20.	9.25.-11.10.	9.50.-12.20.
Уеннар, балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге.	11.40.-11.50. 12.15.-12.30.	11.10-.11.20. 11.45.-12.30.	12.20.-12.30.	11.10-.11.20. 11.45.-12.30.	12.20.-12.30.
Төшке ашка әзерлек, төшке аш	12.30.-12.50.	12.30.-12.50.	12.30.-12.50.	12.30.-12.50.	12.30.-12.50.
Көндезге йокыга әзерлек	12.50.-15.20.	12.50.-15.20.	12.50.-15.20.	12.50.-15.20.	12.50.-15.20.
Акрынлап, уяна торган гимнастика, һава, су процедуралары. Бәйрәмгә әзерлек, төшлек	15.20-15.30.	15.20-15.30.	15.20-15.30.	15.20-15.30.	15.20-15.30.

Өлкәннәр һәм балалар эшчәнлеге Балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге.	15.30-15.55. 15.55.-16.05.	15.30-16.05.	15.30-15.55. 15.55.-16.05.	15.30-16.05.	15.30-16.05.
Кичке аш, кичке ашка әзерлек	16.05.-16.20.	16.05.-16.20.	16.05.-16.20..	16.05.-16.20..	16.05.-16.20.
Уеннар, уртак эшчәнлек өлкәннәр һәм балалар. Кичке түгәрәк.	16.20.-17.00.	16.20.-17.00.	16.20.-17.00.	16.20.-17.00.	16.20.-17.00.
Түгәрәк эше. Йөрүгә әзерлек, йөрү, китүе өйгә	17.00.-17.25.-18.00	17.00.-17.25.-18.00	17.00.-17.25.-18.00	17.00.-17.25.-18.00	17.00.-17.25.-18.00

Хәрәкәтчәнлек режимы

Хәрәкәт активлыгы режимында вакытның режим моментлары белән чагыштыруы, балаларның оештырылган һәм мөстәкыйль эшчәнлеге исәпкә алынган. Эшчәнлек катгый регламентланган. Режим балаларның сәламәтлеге өчен уңай шартлар булдыруны исәпкә алып төзелде һәм балаларның физик һәм психологик үзенчәлекләренә төгәл ориентация бирүне күздә тота. төркемнең үзенчәлеге. санитар-гигиена нормаларына туры килү.

Эш формасы	**Шогел төре**	**Дәресләр саны һәм дәвамлылыгы (мин. мин.) балалар яшенә карап**			
		3-4 года	4-5 лет	5-6 лет	6-7 лет
Физкультура шөгелләре	а) спорт залында инструктор белән	Атнага бер15-20	Атнага бер 20-25	Көн саен 2 тапкыр 25-30	Атнага 2 тапкыр 30-35
	б) спорт залында тәрбияче белән	Атнага бер 15-20	Атнага бер 20-25	Атнага бер 25-30	Атнага 1 тапкыр 30-35
Физкультура-сәламәтләндерү көн тәртибендә эш	а) иртәнге гимнастика (балалар теләге буенча)	Ежедневно 5-6	Көн саен 6-8	Көн саен 8-10	Көн саен 10-12
	б) хәрәкәтчән һәм спорт уеннары һәм урамда күнегүләр	Көн саен 2 тапкыр (утром и вечером) 15-20	Көн саен 2 тапкыр (утром и вечером) 20-25	Көн саен 2 тапкыр (утром и вечером) 2 5-30	Көн саен 2 тапкыр (утром и вечером) 30-40
	в) физкультминуткалар (статистик дәрес уртасында)	3-5 ежедневно в зависимости от вида и содержания занятий	3-5 ежедневно в зависимости от вида и содержания занятий	3-5 ежедневно в зависимости от вида и содержания занятий	3-5 ежедневно в зависимости от вида и содержания занятий
Актив ял итү	а) физкультурный досуг	1 раз в месяц 20	1 раз в месяц 20	1 раз в месяц 30-45	1 раз в месяц 40

	б) физкультурный праздник	—	2 раза в год до 45 мин.	2 раза в год до 60 мин.	3 раза в год до 60 мин.

Эш формасы	Шөгел төре	Балаларның яшенә карап дәресләр саны һәм дәвамлылыгы (мининутта)			
Мөстәкыйль хәрәкәт эшчәнлеге	а) самостоятельное использование физкультурного и спортивного оборудования	3-4 года	4-5 лет	5-6 лет	6-7 лет
		Ежедневно	Ежедневно	Ежедневно	Ежедневно
	б) самостоятельные подвижные и спортивные игры	Ежедневно	Ежедневно	Ежедневно	Ежедневно

№ п/п	Название	Время проведения	Методика проведения	Кто проводит
САНИТАРНО – ГИГИЕНИЧЕКИЕ УСЛОВИЯ				
1.	Формирование культурногигиенических навыков	В течении дня	а) умывание; б) одевание; в) навыки самообслуживания и поведения; г) уход за вещами и игрушками; д) игровые умения (см. диагностику КГН)	воспитатель
ПРОФИЛАКТИЧЕСКАЯ РАБОТА				
1.	Профилактика плоскостопия	После дневного сна	Хождение босыми ногами по специальным дорожкам	воспитатель
2.	Контроль за осанкой детей	В течении дня	Контроль за правильной осанкой детей в быту, за правильной осанкой во время утренней, бодрящей гимнастик	воспитатель
3.	Щадящий режим для ослабленных и перенесших заболевание детей	В течении дня	Снижение двигательной и учебной нагрузки после болезни	воспитатель

ЗАКАЛИВАНИЕ

1.	Воздушные ванны	12.50 – 13.00 15.00-15.10	Перед дневным сном и после него, во время раздевания, одевания. Начало: температура воздуха 22-23 градуса, время проведения 3-5 минут. Постепенное снижение температуры воздуха до 21-20 градуса, увеличение продолжительности процедуры до 10-15 минут.	Воспитатель, помощник воспитателя
2.	Обширное умывание	Ежедневно утром и 2 раза в неделю после физкультурного занятия.	После утренней зарядки, физкультурного занятия ребенок должен: открыть кран с водой, намочить правую ладошку и провести ею от кончиков пальцев до локтя левой руки, сказать «Раз»; то же проделать левой рукой. Намочить обе ладошки, положить их сзади на шею и провести ими одновременно к подбородку, сказать «Раз». Намочить правую ладошку и сделать круговое движение по груди, сказав «Раз». Намочить обе ладошки и умыть лицо. *1 полугодие* – процедуру делаем на счет «Раз» -мл., ср., «Раз, два» - ст., подг. гр. *2 полугодие* – на счет «Раз, два» -мл, ср. гр., «Раз, два, три» - ст., подг. гр.	воспитатель
3.	Дневная прогулка	Ежедневно	Температура воздуха от - 15 до 30 С. Части прогулки: наблюдения, труд, подвижные игры, индивидуальная работа, самостоятельная деятельность.	воспитатель

4.	Вечерняя прогулка	Ежедневно	Температура воздуха от -15 до 30 С. Части прогулки: наблюдения, труд, подвижные игры, индивидуальная работа, самостоятельная деятельность	воспитатель
ФИЗИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА				
1.	Утренняя гимнастика	Ежедневно	Комплекс 7-10 дней, при открытой фрамуге, дети в облегченной одежде, чешках. Последовательность: ходьба, бег, ходьба, ОРУ, ходьба, водная процедура. ОРУ: упражнения для мышц плечевого пояса, для мышц брюшного пресса и ног, для мышц спины и гибкости позвоночника. Одновременное выполнение ОРУ воспитателя с детьми.	воспитатель
2.	Физкультурное занятие	3 раза в неделю (в спортивном зале с инструктором по физической культуре – 2 раза; в спортивном зале с воспитателем 1 раз)	Температура воздуха в помещении 18 С: 1 часть – вводная (разные виды ходьбы, бег) 2 часть – основная (ОРУ + ОВД+ подвижные игры) 3 часть – заключительная (игра малой подвижности, ходьба)	воспитатель
3.	Физкультминутка	Ежедневно 2-3 минуты, 2-3 упражнения	Во время занятий при открытой фрамуге	воспитатель
4.	Динамическая переменка	Ежедневно между занятиями по 10 мин	При открытой фрамуге, температура воздуха в помещении 18 С.	воспитатель

Система оздоровительной работы с детьми в теплый период года

№ п/п	Название	Методика	Кто проводит	Время проведения

1.	Вариативные режимы дня: 1. Типовой режим 2. Индивидуальный режим 3.Щадящий режим	1. Удлинение дневного сна для ослабленных и перенесших заболевания детей за счет постепенного подъема на 15 минут. 2. Одевание на прогулку последними, раздевание – первыми. 3. Снижение нагрузки при беге, прыжках на физкультурных занятиях.	Персонал группы, специалисты	1. Ежедневно 2. Постоянно 3. По показаниям
2.	Оздоровительное и профилактическое сопровождение	1. Прием детей, утренняя гимнастика, занятия проводятся на улице Солнечно-воздушные ванны 2. Сон с доступом свежего воздуха 3. Мытьё ног после прогулки 4. Питьевой режим 5. Соблюдение санитарно-гигиенических требований (чистота помещений, постельного белья, рук детей) 6.	Персонал группы, специалисты, врач, старшая м/сестра	Постоянно
3.	Закаливание	1. Проведение утренней гимнастики, физкультурных, музыкальных и других занятий – на улице 2. Умывание в течение дня прохладной водой 3. Прогулка 4. Рациональная одежда 5. Закаливание естественными физическими факторами 6. Мытьё ног после дневной прогулки 7. Сон без маек	Персонал группы, специалисты	Постоянно, бодрящая гимнастика – ежедневно после дневного сна

3.4. Яшь буенча белем бирү эшчәнлеген планлаштыру

Педагогларның эшчәнлеген планлаштыру балаларның шәхси үсешен педагогик бәяләү нәтиҗәләренә таяна, беренче чиратта, һәр баланың үсеше өчен психологик–педагогик шартлар булдыруга, шул исәптән үсеп килүче фән–пространство мохитен формалаштыруга юнәлтелгән. Балалар бакчасы эшчәнлеген планлаштыру аның эшчәнлеген камилләштерүгә һәм Программаны тормышка ашыру сыйфатын эчке һәм тышкы бәяләү нәтиҗәләрен исәпкә алырга тиеш.

Белем бирү процессын оештырганда тәрбия, үсеш алучы, укыту максатларының һәм бурычларының бердәмлеген тәэмин итәргә кирәк, шул ук вакытта куелган максатларны һәм бурычларны, балаларның күп йөкләнешен булдырмыйча, кирәкле һәм җитәрлек материалда, максималь рәвештә акыл белән һәм минимумга якынлашып, хәл итәргә кирәк. Мәгариф өлкәләренең интеграциясен исәпкә алып, уку–укыту процессын комплекслы-тематик нигездә төзү әлеге максатка ирешү мөмкинлеге бирә.

Чорның төп темасы-балаларның бөтен эшчәнлеге әлеге темага багышланырга тиеш дигән сүз түгел. Чорның төп темасын кертү максаты-белем бирү эшчәнлеген интеграцияләү һәм мәгариф өлкәләре буенча балалар эшчәнлегенең акланмаган өзелүенә юл куймау.

Белем бирү процессын төзүнең тематик принцибы региональ һәм мәдәни компонентларны җиңел кертергә, мәктәпкәчә учреждение спецификасын исәпкә алырга мөмкинлек бирә. Бер темага кимендә бер атна бирелә. Оптималь чор-2-3 атна. Тема төркемдә һәм үсеш үзәкләрендә (почмакларында) булган материалларны сайлап алуда чагылган.

Комплекслы-тематик планлаштыру нигезендә төркем, балалар бакчасы, шәһәр, ил, ел фасыллары һ. б. өчен әһәмиятле вакыйгалар нигезендә эшләнгән һәр яшь төркеме өчен актуаль темаларның якынча исемлеге ята.:

• вакыйгалар, бәйрәмнәр саны, балаларның яше һәм контингентына, белем бирү процессын тормышка ашыру шартларына һәм үзенчәлекләренә карап, программаны гамәлгә ашыручы педагоглар тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә;

* бәйрәмне үткәрү вакыты һәрвакытта да бәйрәмнең рәсми датасына туры килми; белем бирү процессының оештырылуын оптимальләштерү максатында ул ай атнасы буенча бүленгән; бәйрәмне үткәрү датасы мөстәкыйль рәвештә программаны тормышка ашыручы педагоглар тарафыннан билгеләнә.;

• һәр вакыйгагага, бәйрәмгә әзерлек чоры балаларның яше һәм контингенты, белем бирү процессын тормышка ашыру шартлары һәм үзенчәлекләре, программаны үзләштерүнең арадаш нәтиҗәләре, бәйрәм тематикасы нигезендә Программаны тормышка ашыручы педагоглар тарафыннан билгеләнә;

• вакыйгаларга, бәйрәмнәргә һәм аларны үткәрүгә әзерлек формалары интегратив характерда, ягъни берничә белем бирү өлкәсенең психологик-педагогик эш бурычларын хәл итәргә мөмкинлек бирә;

Балалар бакчасының уку-укыту планы көн дәвамында, гамәлдәге СанПиН нигезендә вакыт бүлеп, белем бирү эшчәнлеге челтәрләреннән гыйбарәт. (кушымта карагыз)

Программаны тормышка ашыру формалары

Эш төре	**Программаны тормышка ашыру формалары**		
	НОД	**СОД**	**СДД**
Танып-белү-тикшеренү	• сюжетлы-рольле уен • карау күзәтү укылыш • уен-тәжрибә •	• * карау • • күзәтү • • уку • * уен-тәжрибә • • развивающая уен	• познавательноисследовательская деятельность по инициативе ребенка
	уен-экскурсия интеграция эшчәнлеге тикшеренү эшчәнлеге конструкторлык эшчәнлеге - коллекцияләр булдыру проект эшчәнлеге экспериментлау роблемалы ситуация	• балалар белән ситуатив сөйләшү • экскурсия • интегратив эшчәнлек • конструкцияләү • тикшеренү эшчәнлеге сөйләде- • булдыру проект эшчәнлеге • экспериментирования • проблемалы ситуация •	

Коммуникатив	• уку фикер алышу • әңгәмә • карау уен • вәзгыять • дидактик уен • интегратив • эшчәнлеге • инсценировка уен- • драматизация, • театральләштерелгән уен, • режиссерлык һәм проект • эшчәнлеге	• ситуация общения в процессе режимных • моментов; дидактическая • игра чтение (в т.ч. на • прогулке) словесная игра на • прогулке наблюдение на • прогулке • труд игра на • прогулке • ситуативный • разговор • беседа • экскурсия • интегративная • деятельность разговор с • детьми разучивание стихов сочинение загадок проектная деятельность	• • сюжетно – ролевая игра подвижная игра с • • текстом игровое общение хороводная • • игра с пением игра – драматизация чтение наизусть и отгадывание загадок в • условиях книжного уголка рассматривание иллюстраций в • книжном уголке дидактическая игра

	• • интегратив эшчәнлек хәл итү проблемалы ситуацияләрне • балалар белән сөйләшү • булдыру коллекцияләр	• разновозрастное общение • создание коллекций	

Сурәтләү	• дәресләр (рәсем, аппликация, конструкция һәм сәнгать конструкциясе, әвәләп ясау) уеннар өчен бизәнү әйберләре, декорацияләр, бүләкләр, предметлар әзерләү; • экспериментлау; табигать, көнкүреш, сәнгать әсәрләренең эстетик яктан кызыктыргыч объектларын карау; • • уеннар (дидактик, төзелеш, сюжет-рольле) тематик яллар; декоратив-гамәли сәнгать эшләре, рәсем • сәнгате әсәрләренең репродукцияләре күргәзмәләре;	• төрле яшьтәге аралашу • коллекцияләр булдыру • Күзәтү * табигать, көнкүреш, сәнгать әсәрләренең эстетик яктан кызыктыргыч объектларын карау; • уен • уен күнегүләре • проблемалы хәл * ком конструкцияләү * сәнгать әсәрләре, сәнгать чаралары һ. б. турында фикер алышу.) * коллекцияләр булдыру	• • бизәү шәхси предметлар • * уеннар (дидактик, төзелеш, сюжет-рольле); • карау эстетик • сөйкемле • табигать, көнкүреш, сәнгать әсәрләре объектлары; • * мөстәкыйль рәсем ясау эшчәнлеге
Сәнгать әдәбиятын кабул итү. фольклор	• чтение - обсуждение • рассказ • беседа	• ситуативный разговор • игра (сюжетно – ролевая, театрализованная);	• игра • продуктивная деятельность

	• игра • инсценировка; • викторина	• продуктивная деятельность • беседа • сочинение загадок • проблемная ситуация	• самостоятельная деятельность в книжном уголке и в театральном уголке (рассматривание и инсценировка)
Музыкаль	• слушание музыки • экспериментирование со звуками • музыкально-дидактическая игра • шумовой оркестр • разучивание музыкальных игр и танцев • совместное пение • импровизация • беседа интерактивного характера • интегративная деятельность • совместное и индивидуальное музыкальное исполнение • музыкальное упражнение • попевка • распевка • двигательный пластический танцевальный этюд; • творческое задание • концерт-импровизация	• слушание музыки, сопровождающей в режимные моменты • музыкальная игра на прогулке • интегративная деятельность • концерт-импровизация на прогулке	Игры: • дидактические, • подвижные; • хороводные; • настольно – печатные; • пальчиковые игры. • слушание аудиозаписей; • ритмические движения; • игра на детских музыкальных инструментах; • ритмодекламация

	танец музыкальная сюжетная игра		

Үз-үзеңә хезмәт күрсәтү һәм гап-гади көнкүреш хезмәте		• уртак гамәлләр • күзәтү йөкләмәләр • әңгәмә укылыш • уртак эшчәнлеге өлкәннәр һәм • • балалар тематик характердагы карау дежурлык уен-экскурсия • проект эшчәнлеге карау • видеофильмнар карау • танып-белү характерындагы • китаплар • хезмәте турында өлкәннәр • ял	• элементарный бытовой труд по инициативе ребенка

уен	• күзәтү укылыш уен • упражнение • проблемалы • ситуация әңгәмә • тәрбияче белән бергә • уен • яшьтәшләре белән бергә уен • шәхси уен бәйрәме	• уен упражнение • тәрбияче белән берлектә уен • яшьтәшләре белән берлектә уен • уен, • балалар белән ситуатив • сөйләшү, • педагогик ситуация, • мораль сайлау, проект эшчәнлеге интегратив эшчәнлек	• * сюжетлы-рольле уен • * уеннар кагыйдәләре белән • • иҗади уеннар

	• экскурсия • мораль сайлау ситуациясе • проект эшчәнлеге • интеграцион эшчәнлек • күмәк гомумиләштерү дәресе		

Хәрәкәтле	• игровая беседа с элементами движений; • интегративная деятельность • утренняя гимнастика • совместная деятельность взрослого и детей тематического характера; • игра • контрольно-диагностическая деятельность; • экспериментирование • физкультурное занятие • спортивные и физкультурные досуги спортивные состязания проектная деятельность	• игровая беседа с элементами движений • интегративная деятельность • утренняя гимнастика • совместная деятельность взрослого и детей тематического характера; • игра • контрольно-диагностическая деятельность; • экспериментирование • физкультурное занятие • спортивные и физкультурные досуги • спортивные состязания • проектная деятельность	• двигательная активность в течение дня • игра • утренняя гимнастика • самостоятельные спортивные, подвижные игры, упражнения и др.
Төрле материалдан конструкция ясау	• занятия (конструирование и художественное конструирование; • экспериментирование • рассматривание эстетически привлекательных объектов	• наблюдение • рассматривание • эстетически • привлекательных объектов • игра • игровое упражнение • проблемная ситуация конструирование из песка;	• игры (дидактические, строительные, сюжетно – ролевые) • рассматривание эстетически привлекательных объектов природы, быта, произведений искусства;

	• игры (дидактические, строительные, сюжетно – ролевые) тематические • досуги проектная • • деятельность конструирование по образцу, модели, условиям; • конструирование по простейшим чертежам и схемам	• обсуждение (произведений искусства, средств выразительности и др.)	• самостоятельная конструктивная деятельность

3.5. Традицион вакыйгалар, бәйрәмнәр, чаралар үзенчәлекләре

Федераль дәүләт белем бирү стандартлары таләпләре нигезендә, программага традицион вакыйгалар, бәйрәмнәр, чаралар үзенчәлекләренә багышланган «мәдәни-ял итү эшчәнлеге» бүлеге кертелгән. Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның мәдәни–ял итү эшчәнлеген үстерү һәр балага ял (пассив һәм актив), эмоциональ иминлек тәэмин итәргә мөмкинлек бирә, үз-үзеңне тоту сәләтен формалаштыра.

Балаларның ялын оештыру бурычлары

Ял. Буш вакытларында балаларның кызыклы мөстәкыйль эшчәнлек белән шөгыльләнергә, табигать күренешләренең гүзәллегенә сокланырга, кошлар, яңгыр тавышлары, музыка, һөнәрчелек, рәсем ясау, музицировать һ. б. ларны тыңларга теләвен хупларга.

Күңеллелек. Балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге, ял итү һәм яңа тәэсирләр алу өчен шартлар тудыру. Үстерергә кызыксыну файдалы үтте развлечениям, знакомящим белән традицияләре һәм гореф-гадәтләре, халык, истоками мәдәният. Балаларны төрле күңел ачу чараларына әзерләү процессына җәлеп итү; курчак спектаклендә, музыкаль һәм әдәби концертларда, спорт уеннарында катнашу теләген формалаштыру һ. б.патриотик һәм әхлакый тәрбия бирү. Сәнгатькә тарту. "Татар теле" фәнен өйрәнүгә карата уңай омтылышта булу, татар теле белән даими кызыксыну һәм шулар нигезендә белем алуның алдагы баскычларында татр телен уңышлы үзләштерү.

Бәйрәм. Балаларны рус халкының бәйрәм мәдәниятенә җәлеп итү. Бәйрәмнәрдә катнашу теләген үстерү.

Балалар бакчасында, илдә барган вакыйгаларга катнашлык хисе формалаштыру. Ватанга мәхәббәт тәрбияләргә.

Яңа ел, 8 Март, Ватанны саклаучылар көненә, халык календаре бәйрәмнәренә багышланган иртәләр оештырырга.

Мөстәкыйль эшчәнлек. Төрле эшчәнлек төрләрен, төрле эчтәлекле шөгыльләрне (танып-белү, спорт, сәнгать, Хезмәт) сайлап алуда индивидуаль өстенлек бирүне үстерүгә ярдәм итәргә.

Һәр баланың иҗади сәләтләрен формалаштыру. Балаларны сайлап алынган эшчәнлек төрен мөстәкыйль оештыруга этәрергә.

Эстетик тәрбия һәм үсеш студияләренә (балалар бакчасында яки иҗат үзәкләрендә) бару теләген үстерү.

Балалар бакчасының традицион чаралары

№	Форма работы	Тема
	Сентябрь	
1	Групповые родительские собрания	Возрастные особенности и задачи образовательной работы в новом учебном году
2	Групповые фотовыставки	«Вспомним лето»
3	Оформление наглядной информации в группах	«Адаптация ребенка к условиям детского сада»
4	Консультации с вновь поступившими родителями	«Особенности взаимодействия с детьми в период адаптации»
5	Праздничное мероприятие	«День Знаний»
6	Тематическое мероприятие	«Профилактика детского дорожно-транспортного травматизма. «Внимание, дети»»
	Октябрь	
1	Анкетирование родителей вновь поступивших в ДОУ детей.	Адаптация ребенка к ДОУ
2	Выставка детского творчества	«Осенние фантазии»
3	День здоровья	«Витаминиада»
4	Спортивный праздник	«Первые старты»
5	Субботник	«Благоустройство территории детского сада»
	Ноябрь	
1	Конкурс детского творчества	«Безопасность на дорогах»
2	Тематические беседы	«День народного единства»

3	Праздник	«День матери»
	Декабрь	
1	Выставка новогодних поделок	«Новогодняя мозаика»
2	Спортивные соревнования	«Веселые старты»
3	Праздник	«Новый год»

	Январь	
1	Групповые родительские собрания	Тематические
2	Тематические мероприятия	«Неделя нескучного здоровья»
3	Конкурс сказок	«Сказка за сказкой»
4	Тематический день	«День снятия блокады»
	Февраль	
1	Выставка стенгазет	«Я горжусь своим папой»
2	Спортивный досуг	«23 февраля – день Защитника Отечества»
3	Досуг	«Масленица»
	Март	
1	Конкурс чтецов (стихи петербургских поэтов)	«Разукрасим мир стихами»
2	Праздник	«Международный женский день»
3	Выставка детского творчества (фотоколлажи)	«Милая мамочка и я»
	Апрель	
1	Фестиваль открытых мероприятий	Досуги, праздники, и т.д.
2	Анкетирование для родителей	«Уровень удовлетворенности работой ДОУ»
3	Конкурс чтецов	Тематический
4	Конкурс детского творчества	«Космос»
5	Субботник	«Благоустройство территории детского сада»
	Май	

1	Выставка детского творчества	«День Победы»
2	Организация выставки	«Стена памяти»
3	Детско-родительский конкурс	«Две звезды»
4	Анкетирование родителей подготовительных групп	«Ваше мнение»
5	Итоговые родительские собрания	«Итоги работы ДОУ»
6	Тематическое мероприятие	«Единый день детской дорожной безопасности»
7	Акция	«Подари цветочек саду»
Июнь		
1	Консультация для родителей	«Как организовать летний отдых ребенка»
2	Наглядная информация	«Лето в городе»
3	Праздник	«Пусть всегда будет солнце»
4	Досуг	«Пушкинский день России»
5	Выставка детского творчества	«День России»
6	Спортивное развлечение	«В гостях у светофора»
Июль		
1	Групповые консультации	«Познаем окружающий мир» (наблюдения, опыты эксперименты для детей)
2	Наглядная информация	«Поиграйте с детьми» (картотека игр)
3	Выставка детского рисунка	«Лето – это …»
Август		
1	Наглядная информация	«Безопасность в природе»
2	Выставка фотоколлажей	«Что мы делали летом».

3.6. Обеспеченность методическими материалами и средствами обучения и воспитания

1 Ознакомление с предметным и социальным окружением ФГОС О.В.Дыбина Мозаика-Синтез Москва 2018

2 Развитие речи в детском саду ФГОС В.В.Гербова Мозаика-Синтез Москва 2017

3 Ознакомление дошкольников с литературой и развитие речи. О.С.Ушакова Творческий центр «Сфера» Москва 2011

4 Развитие игровой деятельности Н.Ф.Губанова Мозаика-Синтез Москва 2014

5 Физическая культура в детском саду Л.Н.Пензулаева Мозаика-Синтез Москва 2017

6 Познавательно-исследовательская деятельность Н.Е.Веракса О.Р.Галимов Мозаика-Синтез Москва 2014

7 Математика для детей 4-5 лет Е.В.Колесникова Творческий центр «Сфера» Москва 2014

8 Изобразительная деятельность в детском саду ФГОС Т.С.Комарова Мозаика-Синтез Москва 2018

9 Спортивные праздники в детском саду Т.Е.Харченко Творческий центр «Сфера» Москва 2014

10 Экологические проекты в детском саду ФГОС ДО О.М.Масленникова

А.А.Филиппенко «Учитель» Волгоград 2014

11 О правилах пожарной безопасности Т.А.Шорыгина Творческий центр «Сфера» Москва 2014

12 Планирование образовательной деятельности с дошкольниками Л.Л.Тимофеева

Н.И.Грачева Центр пед. Образования Москва 2013

13 Организация режимных процессов в ДОУ А.А.Зебзеева Творческий центр «Сфера» Москва 2007

14 Природа и ребенок Т.М.Енакай Г.Ш.Мазитова науч. ред. Р.К. Шаехова РИЦ «Школа» 2002

15 Подвижные игры и игровые упражнения для детей 3-5 лет Л.Н.Пензулаева Издательский центр «Владос» 2001

16 Игры сближающие детей друг с другом и с воспитателем З.М.Богуславская Е.О.Смирнова 2011

17 Хрестоматия Л.И.Елисеева Москва

18 Хрестоматия для детей дошкольного возраста М.В.Юдаева Москва 2014

3.7. Әдәбият исемлеге

1. «Россия Федерациясендә мәгариф турында " 29.12.2012 ел, № 273-ФЗ РФ Федераль законы»;

2. РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының "мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартын раслау турында" 2013 елның 17 октябрендәге 1155 номерлы боерыгы (1.01.2014));

3. "Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының эш режимына, эчтәлегенә һәм режимына карата санитар-эпидемиологик таләпләр (2015 елның 27 августына үзгәрешләр белән) "РФ Баш дәүләт санитар табибының 2.4.1.3049-13 Санпинын раслау турында" 2013 елның 15 маендагы 26 номерлы карары);

4.Казанның «Казанда Мәгариф турында»17.07.2013 ел, № 461-83 законы.

5. "Тумыштан мәктәпкә кадәр" мәктәпкәчә белем бирүнең якынча гомуми белем бирү программасы. М. Мозаика-синтез, 2014.

6. Казан шәһәре, Яңа –Савин районы 19 нчы балалар бакчасында Мәктәпкәчә белем бирү программасы.

«Раслыйм»
Заведующий МАДОУ«Детский сад №19»
_______________Воскобойникова М.А

Белем бирү эшчәнлеге / Организованная деятельность
11нче уртанчылар төркеме /11 средняя группа
2021-2022 уку елы / уч.год

Дүшәмбе/ Понедельник	9.00-9.20 Сөйләм телен үстерү/Развитие речи 9.55-10.15 Музыка
Сишәмбе/Вторник	9.00-9.20 Матем.үсеш/ Матем.развитие 9.55-10.15 Физик тәрбия/Физ-ра (в зале) 11.20-12.10 Татар теле/Родн.яз (в р/м.)
Чәршәмбе/Среда	9.00-9.20 Тирә як/Окр.мир 9.55-10.15 Музыка
Пәнҗешәмбе/Четверг	9.00-9.20 Матем.үсеш/ Матем.развитие 9.30- 9.50 Рәсем/ Рисование 10.00-10.20 Хав.физ.тәрбия/ Физ-ра на воздухе
Җомга/Пятница	9.00-9.20 Лепка/аппликация/ручной труд 10.20-10.40 Татар теле/ Родной язык (в р/м) 11.15-11.35 Бассейн

«Раслыйм»
Заведующий МАДОУ«Детский сад №19»
________________Воскобойникова М.А

Көн тәртибе
11нче уртанчылар төркеме 2021-2022 уку елы.

Тәртип моментлары	Дүшәмбе	Сишәмбе	Чәршәмбе	Пәнҗешәмбе	Җомга
Иртәнге филҗтр, иртәнге гимнастика	7.30-8.20	7.30-8.20	7.30-8.20	7.30-8.20	7.30-8.20
Иртәнгеашка әзерлек, иртәнге аш.	8.20-8.40	8.20-8.40	8.20-8.40	8.20-8.40	8.20-8.40
Мөстәкыйл эш балалар теләге буенча, эшчәнлеккә әзерләнү	8.40-9.00	8.40-9.00	8.40-9.00	8.40-9.00	8.40-9.00
Турыдан –туры белем бирү эшчәнлеге	9.00-9.20 9.55-10.15	9.00-9.20 9.55-10.15	9.00-9.20 9.55-10.15	9.00-10.20	9.00-9.20 11.15-11.35
Мөстәкыйл эш балалар теләге буенча, уеннар, киңәшу	9.30-9.55	9.30-9.55	9.30-9.55		11.05-11.15 11.35-12.00
Икенче иртәнге аш	9.20-9.30	9.20-9.30	9.20-9.30	9.20-9.30	9.20-9.30
Урамга чыгуга эзерләнү, урага чыгу, урамнан керү.	10.15-12.00	10.15-12.00	10.15-12.00	10.15-12.00	9.50-11.05
Төшке ашка әзерләнү, төшке аш.	12.00-12.40	12.00-12.40	12.00-12.40	12.00-12.40	12.00-12.40
Йокыга эзерләнү, көндезге йокы.	12.40-15.00	12.40-15.00	12.40-15.00	12.40-15.00	12.40-15.00
Йокодан тору, гимнастика, һава һәм су проөедуралары. Полдникка әзерләнү, полдник.	15.00-15.15	15.00-15.15	15.00-15.15	15.00-15.15	15.00-15.15

Уеннар	15.15-16.05	15.15-16.05	15.15-16.05	15.15-16.05	15.15-16.05
Кичке ашка әзерләнү, кичке аш	16.05-16.25	16.05-16.25	16.05-16.25	16.05-16.25	16.05-16.25
Балаларның мөстакыйл эше, уеннар, түгәрәкләр	16.25-16.45	16.25-16.45	16.25-16.45	16.25-16.45	16.25-16.45
Өйгә кайтырга әзерләнү, өйгә кайту	16.45-18.00	16.45-18.00	16.45-18.00	16.45-18.00	16.45-18.00

11нче төркем, аллергиялы, исемлеге	
ФИО	
1. Галимзянова Ренэсма Ренатовна 01.06.2017	
2. Гильманова Азалия Рушановна	
3. Гильманова Сафия Камаловна 25.08.2015	
4. Гильманова Сафия Рушановна 20.10.2018.	
5. Гималдинова Алия Ильшатовна	
6. Евсеев Демид Александрович 01.11.2018	
7. Иванова Регина Алексеевна 16.11.2016	
8. Коблов Глеб Вадимович	
9. Кузнецов Артур Евгеньевич 14.11.2017	
10. Лысев Никита Вячеславович 08.11.2015	
11. Мифтахов Амир Динарович 14.12.2017	
12. Мухамадуллина Мия Динаровна	
13. Садриев Тимур Александрович 13.10.2017	

11 нче номерлы **төркем**

Таблица 1

14. Фаткуллов Руслан Фаритович	
15. Хакимова Ева Даниловна	
16. Чеботарева София Сергеевна	
17. Чеботарев Семён Сергеевич 21.10.2018	
18. Чередниченко Виктория Олеговна 12.01.2016	
19. Шакиров Латиф Раянович 14.01.2015	

Всего детей	**Кызлар**	**Малайлар**
26	**10**	**9**